

הלב מבין

בתוך האדם ישנו חלקיק קטן של טבע הפוך ממנו הנקרא "נקודה שבלב".
ואם האדם לומד על אותו טבע זר ואחר, כדי להגיע לפסגת הטבע השני,
אז הוא מעורר ממנו השפעה מרחוק, על החלקיק הפנימי שנמצא בתוך הבועה שלו,
ומפתח תכונה כמו שיש לאותו טבע חיצון, את תכונת האהבה.

דברי רב מתוך שיעור (11.4.08) על הספר "תלמוד עשר הספירות"

קבלה לעם

HaLev Mevin

אתר אינטרנט

www.kab.co.il

מו"ל ומפיץ
הוצאת "קבלה לעם"
רחוב ז'בוטינסקי 112 פתח תקוה

ISBN: 978-965-7065-79-2
DANACODE: 760-17

מהדורה שלישית

Copyright © 2011 M.Laitman
כל הזכויות שמורות

תוכן עניינים

- מִצָּפֶן בָּלֵב יָם / לפי דברי רב מתוך הכנה לשיעור בוקר 26.6.08 / עמ' 5
- אַהֲבָה אַחַת / משל מתוך איגרת מ' של רב"ש / עמ' 6
- אֵשׁ הָאֲהֲבָה / משל מתוך איגרת מ' של רב"ש / עמ' 7
- מִי אֲנִי? / מתוך "מבוא לספר הזוהר" של בעל הסולם / עמ' 9
- חִירוֹת הַרְצוֹן שְׁלִי / מתוך מאמר "החרות" של בעל הסולם / עמ' 10
- לְהִיֹּת חוֹפְשֵׁי / לפי דברי רב מתוך ערב (17.10.06) פתיחת "בית קבלה לעם" / עמ' 12
- תְּפִיסַת הַמְצִיאוֹת / מתוך "מבוא לספר הזוהר" (אות ל"ד) של בעל הסולם / עמ' 13
- חוֹשִׁים שֶׁל מְלֶאכֶּה / משל מתוך ספר "שמעת" (מאמר ג': "ענין ההשגה הרוחנית") / עמ' 14
- חֲמִישָׁה חוֹשִׁים / מתוך "מבוא לספר הזוהר" של בעל הסולם / עמ' 15
- מָשַׁל עַל גֵּן הָעֵשִׂיר בְּמַרְתָּף / משל של בעל הסולם מתוך ספר "פרי חכם - אגרות" (מכתב דף פ"א) / עמ' 18
- דָּבָר וְהִפּוּכּוֹ / לפי מאמר ל"ד: "יתרון ארץ בכל הוא" מתוך ספר "שמעת" / עמ' 26
- אַמֶּת וְשֶׁקֶר / מתוך כתיבי רב"ש, חלק "אגרות", אגרת ט"ז / עמ' 27
- דַּעַת מִיעוּט / מתוך "מאמר החרות" של בעל הסולם / עמ' 29
- ד' אוֹפְנִים לְהַשְׁכָּלָה / מתוך "מבוא לספר הזוהר" של בעל הסולם / עמ' 30
- אַהֲבָה שֶׁל אֵב לְבָנוֹ / מתוך "מאמר לסיום הזוהר" (אות ל"ג) של בעל הסולם / עמ' 31
- חֲנֹךְ הַנֶּעַר עַל פִּי דַרְכּוֹ / מאמר של רב"ש ("ענין חינוך") מתוך ספר "דרגות הסולם" חלק ב' / עמ' 32
- סִיפָה בְּעֵין / משל רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם" / עמ' 34
- בוֹבָה שֶׁל סִמְרֻטוּטִים / משל של רב"ש מתוך ספר "דרגות הסולם" חלק א' / עמ' 36
- הַכְּשָׁרָה טוֹבָה / משל של בעל הסולם מתוך ספר "פרי חכם - מאמרים" / עמ' 38
- בְּפֶרֶדֶס הַגְּדוֹל (רְחוֹק מִמְעַרְב) / משל של בעל הסולם מתוך מכתב (דף ל"ז) ספר "פרי חכם - אגרות" / עמ' 39
- בַּעַל מְקַצוֹעַ טוֹב / מתוך אגרת ב' של רב"ש / עמ' 42
- הַמְקַצוֹעַ הָרוּחָנִי / לפי דברי רב (04.03.08) על מאמר מתוך ספר "שמעת" / עמ' 44
- תִּיקוֹן הַקְּלִקוֹל / משל של בעל הסולם מתוך ספר "תלמוד עשר הספירות" / עמ' 47
- מְלַמֵּד אוֹמְנוֹת / משל רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם" / עמ' 48
- מַהֵי עֲבוּדַת הָאָדָם / לפי דברי רב מתוך הכנה לשיעור בוקר (21.03.08) / עמ' 52
- חֹק שׁוֹרֵשׁ וְעֵנָף / מתוך מאמר "מהות חכמת הקבלה" בספר "פרי חכם - מאמרים" של בעל הסולם / עמ' 54
- יְסוּד לְבָנִין / משל של רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם" (כרך א') / עמ' 56
- חִסְרוֹן אֲמִיתִי / לפי מאמר רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם" / עמ' 58
- הַרְצוֹן וְהַשְׁכָּל / משל רב"ש מתוך ספר "דרגות הסולם" חלק ב' / עמ' 60
- רְצוֹן שֶׁל דָּג / לפי דברי רב (10.02.08) על הספר "תלמוד עשר הספירות" / עמ' 62
- בְּטֵן הַתְּרַנְגוּלֹת / מתוך מאמר "האומה" של בעל הסולם / עמ' 63
- טוֹבַעַ בְּנֵהָר / לפי מאמר רב"ש ("הצורך לאהבת חברים") מתוך ספר "שלבי סולם" (כרך ה') / עמ' 64
- עֵנָיִן שֶׁל שׁוֹתְפוֹת / לפי מאמר מתוך ספר "דרגות הסולם" חלק ב' של רב"ש / עמ' 66
- אוֹכֵל שֶׁל אֲמָא / לפי מאמר רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם" / עמ' 68
- אֲשֶׁתוֹ שֶׁל דוּמָם וְאֲשֶׁתוֹ שֶׁל צוּמַח / לפי משל רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם" / עמ' 70
- אֲמָא שֶׁל צוּמַח וְאֲמָא שֶׁל חֵי / לפי משל של רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם" / עמ' 73
- מַהֵי הַשְּׂגָה / לפי דברי רב (14.03.08) על מאמר "תורת הקבלה ומהותה" / עמ' 77
- אוֹר מוֹגְבֵּל בְּכָלֵי / לפי דברי רב (14.7.08) על מכתב של בעל הסולם (דף ס"ג) מתוך ספר "פרי חכם - אגרות" / עמ' 78

- דוֹמָם צוֹמַח חַי מְדַבֵּר / מאמר קט"ו מתוך ספר "שמעתי" / עמ' 79
- עָגַל בֶּן יוֹמוֹ / לפי מאמר "מהות הדת ומטרתה" של בעל הסולם מתוך ספר "פרי חכם - מאמרים" / עמ' 84
- פְּרֵי מֵתוֹק / לפי מאמר "מהות הדת ומטרתה" של בעל הסולם מתוך ספר "פרי חכם - מאמרים" / עמ' 86
- יְלָדִים שֶׁל הַשָּׁכֵן / משל מתוך מאמר רב"ש: "סדר ישיבת החברה" בספר "שלבי הסולם" (כרך ד') של רב"ש / עמ' 87
- שׁוֹטֵר תְּנוּעָה / משל רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם" (כרך ה') / עמ' 90
- מְלַבּוֹשֵׁי כְּבוֹד / לפי מאמר רב"ש מתוך ספר "דרגות הסולם" חלק ב' (מאמר ע"ד: "מהי האמת") / עמ' 92
- מְכוֹנֵת יְרֵיהַ / לפי מאמר רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם" / עמ' 94
- שֶׁק שֶׁל אֲגוּזִים / משל של בעל הסולם מתוך מאמר "האומה" (תת פרק: היחיד והאומה) / עמ' 95
- חֹזֵר בְּסִפְיָנָה / מתוך מאמר "הערבות" (אות י"ח) של בעל הסולם / עמ' 96
- חֹק הַהֲתַפְתָּחוּת / מתוך מאמר "האומה" של בעל הסולם / עמ' 97
- דְּרָךְ תּוֹרָה וְדְרָךְ יְסוּרִים / מתוך "מאמר החרות" של בעל הסולם / עמ' 98
- עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה / לפי מאמר רב"ש מתוך ספר "דרגות הסולם" חלק ב' / עמ' 99
- כִּינָה מְכַרְכְּרֵת / משל של בעל הסולם מתוך "הקדמה לספר פנים מאירות ומסבירות" (אות י"א) / עמ' 100
- מְחוּץ לִי / לפי דברי רב (12.5.08) על מאמר מתוך ספר "שמעתי" / עמ' 101
- שׁוֹרֵשׁ הַמְּחֵלָה / מתוך מאמר "האומה" של בעל הסולם / עמ' 102
- אַחֲפֵי דְעָלִיּוֹן / מתוך ספר "תלמוד עשר הספירות" (חלק ט' דף תשל"ג) של בעל הסולם / עמ' 103
- פְּנִים וְאַחֲרָיִים / משל של בעל הסולם מתוך מכתב (דף ל"ז) ספר "פרי חכם - אגרות" / עמ' 104
- מֶשֶׁל הַחֲתוּלִים / משל של רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם" / עמ' 105
- קְבֵלָה וְנִתְיָנָה / מתוך "מאמר לסיום הזוהר" של בעל הסולם / עמ' 110
- שְׂרִיפָה בְּחֶצֶר / משל רב"ש מתוך ספר "שלבי סולם" / עמ' 111
- כְּלֵי "אֲדָם הָרְאוּשׁוֹן" / לפי דברי רב (24.3.08) על "הקדמה לתלמוד עשר הספירות" / עמ' 114
- אֲבָק הַמְּרַפָּא / משל של בעל הסולם מתוך מכתב בדף פ"ה ספר "פרי חכם - אגרות" / עמ' 115
- עֵבִירָה נֶגֶד הַמְּלוּכָה / משל של בעל הסולם מתוך ספר "שמעתי" / עמ' 124
- הַהֲבִדֵל בֵּין גְּשָׁמִיּוֹת לְרוּחָנִיּוֹת / לפי מאמר של בעל הסולם (קס"ד) מתוך ספר "שמעתי" / עמ' 127
- שֶׁק נּוֹפֵל / משל של רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם" (כרך ג') / עמ' 128
- תְּנוּעָה רוּחָנִית / לפי דברי האר"י מתוך ספר "תלמוד עשר הספירות" הסתכלות פנימית חלק ג' / עמ' 130
- גְּרָעִין בְּאֲדָמָה / משל של בעל הסולם מתוך ספר "שמעתי" / עמ' 132
- דְּבִקוּת / לפי דברי רב (14.10.07) על מאמר מתוך ספר "שמעתי" / עמ' 134
- הַשִּׁיר שֶׁל בְּעַל הַסּוּלָם / מתוך ספר "תלמוד עשר הספירות" / עמ' 135
- הַעוֹלָם "אֲצֵלוֹ" / מתוך "מבוא לספר הזוהר" (אות ל"ב) של בעל הסולם / עמ' 136
- לְחָם חֵיטִים / מתוך ספר הזוהר חלק "ספרא דצניעותא" (דף א') / עמ' 137
- הַכֵּל דִּיבּוּר שְׁלוֹ / לפי דברי רב מתוך שיעור (30.04.08) על המשבר העולמי / עמ' 140
- מֶלֶךְ בָּא לְעִיר / משל רב"ש מתוך ספר "שלבי סולם" / עמ' 142
- דְּבָרֵי חֻכְמִים / משל מתוך "הקדמה לספר פנים מאירות ומסבירות" (אות א') של בעל הסולם / עמ' 145
- סֵפֶר הוּא גֶשֶׁר / מתוך דברי רב (9.5.08) על "מאמר לסיום הזוהר" / עמ' 146

מִצְפֵּן בַּיָּם

לפי דברי רב מתוך הכנה לשיעור בוקר 26.6.08

רק אם מתחבר
עם החברים,
אז החיבור איתם
הוא כמו מצפן,
שמראה לו לאיזה כיוון
הוא צריך להתקדם.

אדם עם נקודה שביל
הוא כמו אונה בים.
הוא לא יודע לאן לפנות,
אין שום סימנים.

אַהֶבָה אַחַת

משל מתוך איגרת מ' של רב"ש

עַל יְדֵי שְׁחִיקַת הַלְבָבוֹת,
אֶפִּילוּ שְׁיֵהִיו שֶׁל אִיתָנִים,
כָּל אֶחָד מוֹצִיא חֲמִימוֹת
מִקִּירוֹת לְבוֹ,

וְהַחֲמִימוֹת גּוֹרְמֹת
לְנִצּוֹצֵי אַהֶבָה,
עַד שֶׁמִּתְרַקֵּם מִזֶּה
לְבוֹשׁ שֶׁל אַהֶבָה,

וּשְׁנִיָּהֶם מִתְכַּפְּסִים
בְּשִׂמְיַכָּה אַחַת,
הֵינּוּ שְׂאֵהֶבָה אַחַת
מְסַבֶּבֶת וּמְקַפֶּת אֶת שְׁנֵיהֶם,

כִּי יְדוּעַ שְׂדֵבְקוֹת
מְחַבְּרֵת שְׁנֵי דְבָרִים
לְאֶחָד.

אש האהבה

משל מתוך איגרת מ' של רב"ש

כל מתנה שנותן לחברו
הוא כמו כדור
שעושה חלל באבן,

הגם שהכדור הראשון
אינו עושה באבן
אלא שריטה בעלמא,
אבל הכדור השני
כשפוגע באותו מקום
כבר עושה חריץ,
והשלישי עושה נקב.

ועל ידי הכדורים
שהוא מרבה לקלוע
אזי הנקב מתפתח
ונעשה מקום חלל

בֵּלֵב הָאָבֶן שֶׁל חֵבְרוֹ,
שָׁבוּ מִתְקַבְּצִים כָּל הַמִּתְנֹנֹת,

וּמְכַל מִתְנָה וּמִתְנָה
נַעֲשֶׂה נִצּוּצֵי אֱהָבָה,
עַד שֶׁמִּתְקַבְּצִים
כָּל נִצּוּצֵי הָאֱהָבָה
בְּחֵלֶל לֵב הָאָבֶן
וְנַעֲשֶׂה מִזֶּה שְׁלֵהֶבֶת.

כִּי הֵבְדֵּל בֵּין נִצּוּץ לְשֵׁלֵהֶבֶת
הוּא בִּזְהָה,
כִּי בְּמִקּוֹם שֵׁשׁ אֱהָבָה
יֵשׁ שֵׁם גִּילּוּי לַחוּץ,
הֵינּוּ גִילּוּי לְכָל הָעַמִּים
שֶׁאֵשׁ הָאֱהָבָה בּוֹעֶרֶת בּוֹ.

וְאֵשׁ הָאֱהָבָה
שׁוֹרֶפֶת אֶת כָּל הַפְּשָׁעִים
שֶׁפּוֹגְשִׁים עַל אִם הַדָּרֶךְ.

מי אני?

מתוך "מבוא לספר הזוהר" של בעל הסולם

אני מרגיש יודע,

שאני תופס

מקום בעולם,

ואני מוצק,

ואני חם,

ואני חושב,

וכדומה

מגילוי פעולות מהותי,

אבל אם תשאליני

מה מהותי עצמי,

שכל אלו הגילויים

נמשכים ממנו,

אני יודע מה להשיב לך.

חירות הרצון שלי

מתוך מאמר "החרות" של בעל הסולם

אני יושב,

אני מתלבש,

אני שח,

אני אוכל.

כל זאת -

לא משום שאני

רוצה לשבת כך,

ואני רוצה להתלבש כך,

ולדבר כך,

ולאכול כך.

יתר על כן,

אני עושה כל אלה

על פי רוב בניגוד לרצוני,

כי יותר נוח לי

להתנהג בפשטות

בלי שום עול,

אלא מכיוון

שאחרים רוצים,

שאשב ואתלבש

ואדבר ואוכל

בצורה זו.

אלא שאני משועבד

בכל תנועותיי,

ואסור בכבלי ברזל,

בטעמים ונימוסים

של אחרים,

שהם החברה.

כל זה לפי

רצונם וטעמם

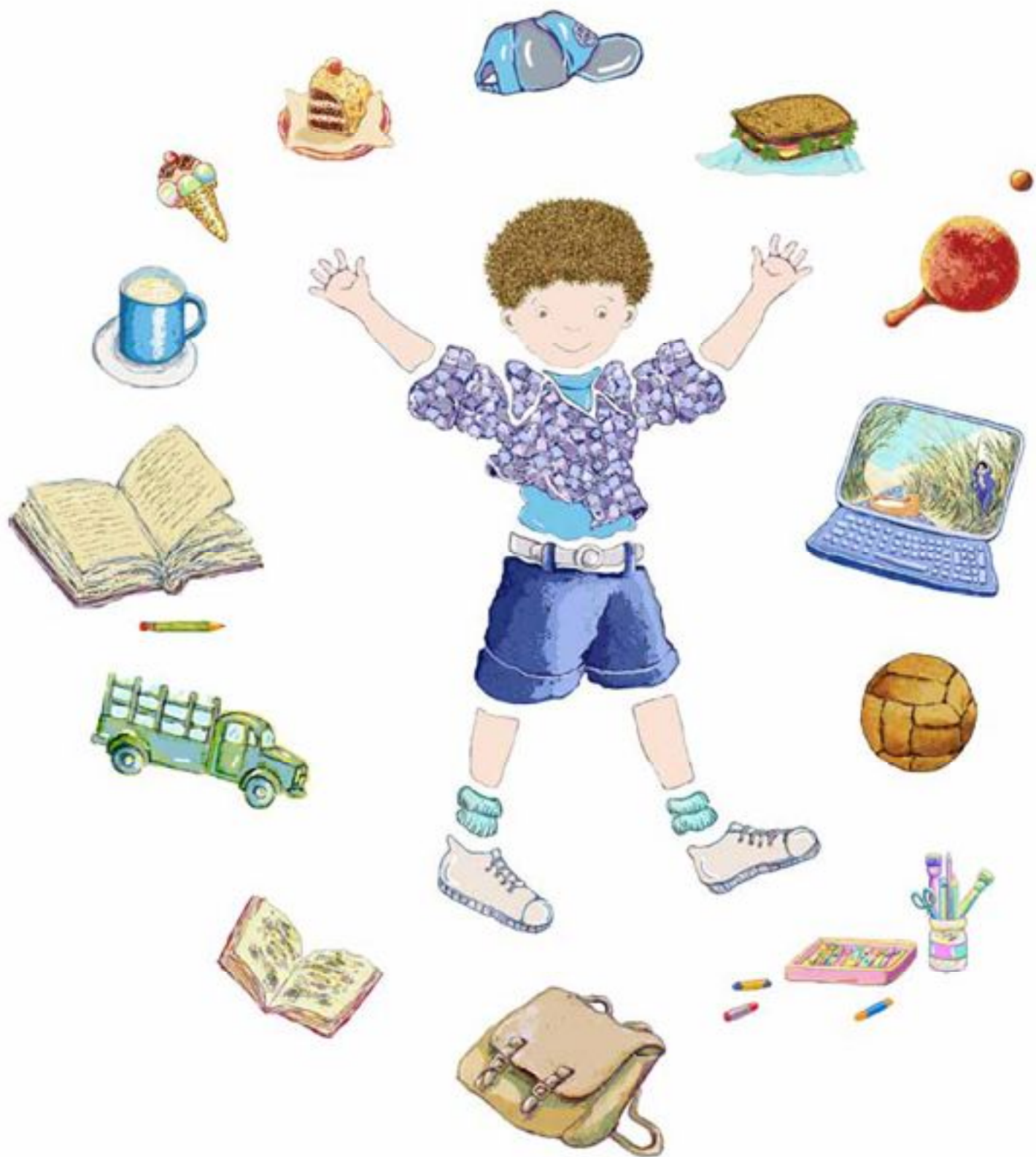
של החברה,

ולא רצוני החופשי.

אם כן

אמרו נא לי,

היכן חירות הרצון שלי?

להיות חופשי

לפי דברי רב מתוך ערב (17.10.06) פתיחת "בית קבלה לעם"

אֲנַחְנוּ

בְּמִסְגֵּרַת הָעוֹלָם הַזֶּה

לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי

לֹא בְּעֲלֵי בְּחִירָה.

אֵלָא אִם הָאָדָם

יוֹצֵא מֵעַל הַחוּמֵי הַזֶּה,

וּמִתְחִיל לְהַרְגִישׁ

אֶת הַכּוֹחוֹת שְׂפוּעֵלִים

עַל הַטֶּבַע שְׁלוֹ,

עַל הָעוֹלָם שְׁלָנוּ,

אֲזִי דֶרֶךְ הַכּוֹחוֹת הָאֵלֶּה,

יֵשׁ לוֹ כָּבֵד בְּחִירָה

לְנַהֵל אֶת הַחַיִּים שְׁלוֹ,

וְלִהְיוֹת חוֹפְשֵׁי.

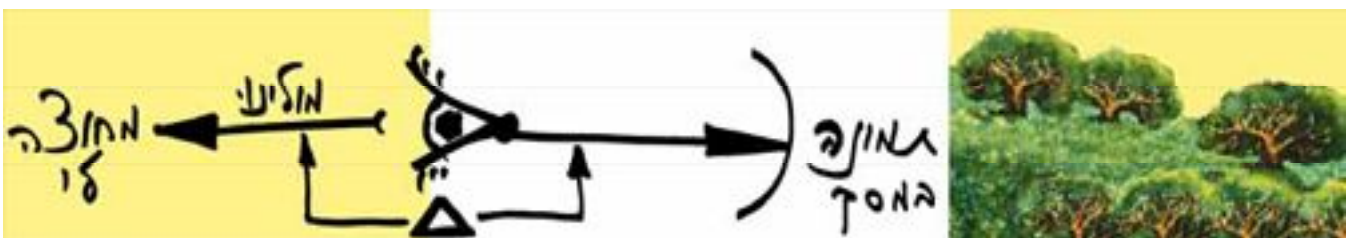
תְּפִיסַת הַמְצִיאוֹת

מתוך "מבוא לספר הזוהר" (אות ל"ד) של בעל הסולם

בְּחוּשׁ הַרְאִיָּה שְׁלָנוּ,
שְׁאָנוּ רוֹאִים לְפָנֵינוּ
עוֹלָם גְּדוֹל עֲנֻקִי,
וְכֹל מְלוֹאוֹ הַנְּהַדָּר.

הֵרִי בְּאֶמֶת
אֵין אָנוּ רוֹאִים כֹּל זֶה
אֶלָּא רַק
בְּפָנֵימִיתָנוּ עֲצָמָה,

כְּלוּמֵר, בְּמוֹחַ הָאֲחוּרֵי שְׁלָנוּ,
יֵשׁ שָׂמָה כְּעֵין מְכוֹנָה פּוֹטוֹגְרָאפִית
הַמְצִיֶּרֶת לָנוּ שָׂמָה
כֹּל הַנְּרָאָה לָנוּ,
וְלֹא כְּלוּם מְחוּץ לָנוּ.

האיור מבוסס על שרטוט רב מתוך שיעור (18.08.08) "מבוא לספר הזוהר"

חֻשִׁים שֶׁל מְלֶאךָן

משל מתוך ספר "שמעתי" (מאמר ג': "ענין ההשגה הרוחנית")

אם אנו מביטים על שולחן.

לפי חוש המישוש

אנו מרגישים

שהוא דבר קשה.

וכן את מידת האורך

והרוחב שלו,

והכל רק

לפי ערך חשינו.

אבל אין זה מחייב

שהשולחן יהיה נראה כן

למי שיש לו

חושים אחרים,

למשל בעיני המלאך,

בעת שמסתכל על השולחן

אזי רואה אותו

לפי חושיו.

לכן אין לנו לקבוע

שום צורה בערך המלאך

כי אין אנו יודעים

את חושיו.

חֲמִישָׁה חוֹשִׁים

לפי "מבוא לספר הזוהר" של בעל הסולם

חוש הַרְאִיָּה,
מְצִיעַ לָנוּ רַק צְלָלִים
מִן הַמַּהוּת הַנִּרְאִית,
בְּעֶרְךָ הַתְּרַשְׁמוּתָם מוֹל הָאוֹר.

וְחוֹשׁ הַשְּׂמִיעָה,
הוּא רַק כּוֹחַ הַכָּאָה
שֶׁל אֵיזָה מַהוּת בְּאֹיֹר.
וְאֹיֹר הַנִּדְחָה מִכּוֹחוֹ,
מִכָּה עַל הַתּוֹף שְׁבֹאוֹזְנִינוּ.
וְאָנוּ שׁוֹמְעִים
שֵׁשׁ אֵיזָה מַהוּת בְּקִרְבָּתָנוּ.

וְחוֹשׁ הַרִיחַ,
הוּא רַק אֹיֹר יוֹצֵא מִהַמַּהוּת
וּמִכָּה עַל עֲצָבֵי הַרִיחַ שְׁלָנוּ,
וְאָנוּ מְרִיחִים.

וְכֵן הַטַּעַם,
הוּא רַק תּוֹלְדָה
מִנְגִּיעַת אֵיזָה מַהוּת
בְּעֲצָבֵי הַטַּעַם שְׁלָנוּ.

הרי שכל ד' החושים האלו
אינם מציעים לנו
רק גילויים של הפעולות
המסובבות מאיזו מהות,
ולא כלום מן מהות עצמה.

ואפילו חוש המישוש,
שהוא החזק מהחושים,
המבדיל בין חם לקר
ובין מוצק לרך,
הרי כל אלו אינם,
אלא גילויי פעולות
שבתוך המהות,
והמה רק מקרים של המהות,

כי החם אפשר לקררו,
והקר אפשר לחממו,
והמוצק אפשר להפך
במלאכת הכימיה לנוזלים,
והנוזלים לאוירים,
דהינו רק גאזים,
שכבר פקע לגמרי ממנו
כל הבחון מה' החושים,

ועם כל זה
עוד המהות קיימת בו,
שהרי אתה יכול שוב

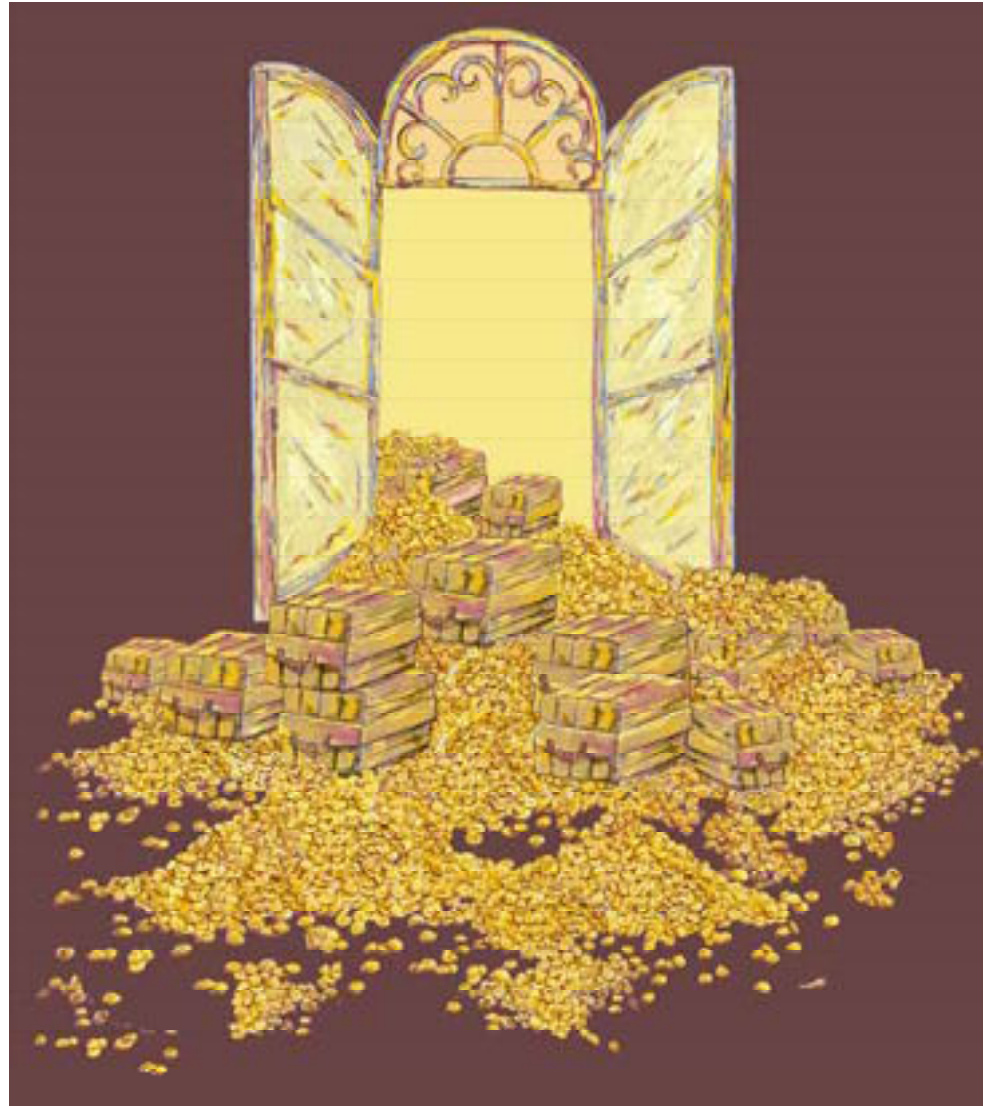

לְהַפִּיךְ אֶת הָאֲוִירִים לְנוּזְלִים
וְהַנוּזְלִים לְמוֹצָק.

הָרִי בְּעֵלִיל לְעֵינֶיךָ,
שֶׁה' הַחוּשִׁים
לֹא יִגְלוּ לָנוּ שׁוּם מַהוּת,
אֲלָא רַק מְקָרִים
וְגִילוּי פְּעוּלוֹת מִן הַמַּהוּת.

וְנוֹדַע, שְׂכָל מָה
שְׂאִינוּ בָּא אֲלֵינוּ בְּמוֹחַשׁ
אֵינוּ בָּא גַם בְּדַמְיוֹן שְׁלָנוּ,
וּמָה שְׂלֹא יָבֹא בְּדַמְיוֹן
לֹא יָבֹא לְעוֹלָם בְּמַחְשָׁבָה,
וְאֵין לָנוּ דֶּרֶךְ אֵיךְ לְהַשְׁפִּיל אוֹתוֹ.

הָרִי שְׂאִין לְמַחְשָׁבָה
תְּפִיסָה כָּלֵל בְּמַהוּת.
וְלֹא עוֹד,
אֲלָא אֲפִילוּ מֵהוּתָנוּ עֲצִמָנוּ,
לֹא נוֹדַע לָנוּ מָה הִיא.

מָשַׁל עַל בֶּן הָעֵשִׂיר בַּמֶּרְתֵּף

משל של בעל הסולם מתוך ספר "פרי חכם - אגרות" (מכתב דף פ"א)

לְעֵשִׂיר גָּדוֹל

הָיָה בֶּן יַחֲדִיד

כִּי בְּשָׁנִים.

וַיְהִי הַיּוֹם

וְהָעֵשִׂיר נֶאֱלַץ הָיָה

לְנִסּוֹעַ לְמֶרְחָקִים

לְתַקּוּפָה שֶׁל שָׁנִים רַבּוֹת.

וַיֵּרָא הָעָשִׂיר
שָׂמָא בְּנוֹ
יִפְזֹר אֶת רְכוּשׁוֹ
בְּעֵנְיִין רָע.

עַל כֵּן הִתְחַכְּמָם,
וְהִחְלִיף אֶת רְכוּשׁוֹ
בְּאֲבָנִים טוֹבוֹת
וּמְרַגְלִיּוֹת וּבְזָהָב.

וְכֵן בָּנָה מִרְתֵּף גָּדוֹל
עָמוֹק בְּאֲדָמָה,
וְהִטְמִין בּוֹ אֶת כָּל הַזְּהָבִים
וְהָאֲבָנִים הַטּוֹבוֹת וְהַמְרַגְלִיּוֹת,
וְגַם אֶת בְּנוֹ הַכְּנִיס שָׁם.

וַיִּקְרָא לְעַבְדָּיו הַנְּאֻמָּנִים לוֹ,
וּפְקַד עֲלֵיהֶם שִׁישְׁמְרוּ אֶת בְּנוֹ
שֶׁלֹּא יֵצֵא מִן הַמִּרְתֵּף,
עַד מְלוֹאוֹת לוֹ עֶשְׂרִים שָׁנָה.

וּבְכָל יוֹם יוֹרִידוּ לוֹ
מִכָּל מֵאֲכָל וּמִשְׁקָה,
אֲךָ בְּשׁוּם אוֹפֵן
שֶׁלֹּא יוֹרִידוּ לוֹ
אֵשׁ וְנִירוֹת.

וְשִׁבְדְּקוּ אֶת הַקִּירוֹת

מִכֹּל סֶדֶק

שֶׁלֹּא יִפְלוּ שָׁם

קַרְנֵי הַשֶּׁמֶשׁ.

וּלְמַעַן בְּרִיאוֹתוֹ

יֹוצִיאוּ אוֹתוֹ מִן הַמִּרְתֵּף בְּכֹל יוֹם

לְמִשְׁךְ שָׁעָה אַחַת

וְיִטְיִילוּ אִיתוֹ בַּחוּצוֹת הָעִיר,

אָבֵל בְּשִׁמְרָה מְעוֹלָה

שֶׁלֹּא יִבְרַח,

וּכְשִׁימְלֵאוּ לוֹ עֶשְׂרִים שָׁנָה,

אֲזַ תִּתְּנֵנוּ לוֹ גֵּרוֹת

וְתִפְתָּחוּ לוֹ חֵלוֹן

וְתִנְיָחוּ לוֹ לְצֵאתוֹ.

מִוֶּבֶן שֶׁצִּעְרוּ שֶׁל הַבַּיִת

הָיָה עַד אֵין קֶץ,

וּמִכֹּל שֶׁכֵּן בָּעֵת שֶׁטִּיִּיל בַּחוּץ,

וְרָאָה שְׂכָל הַנְּעָרִים

אוֹכְלִים וְשׁוֹתִים וְשִׂמְחִים בַּחוּצוֹת,

בְּלִי שִׁמְרָה וּבְלִי זְמַן קָצוּב,

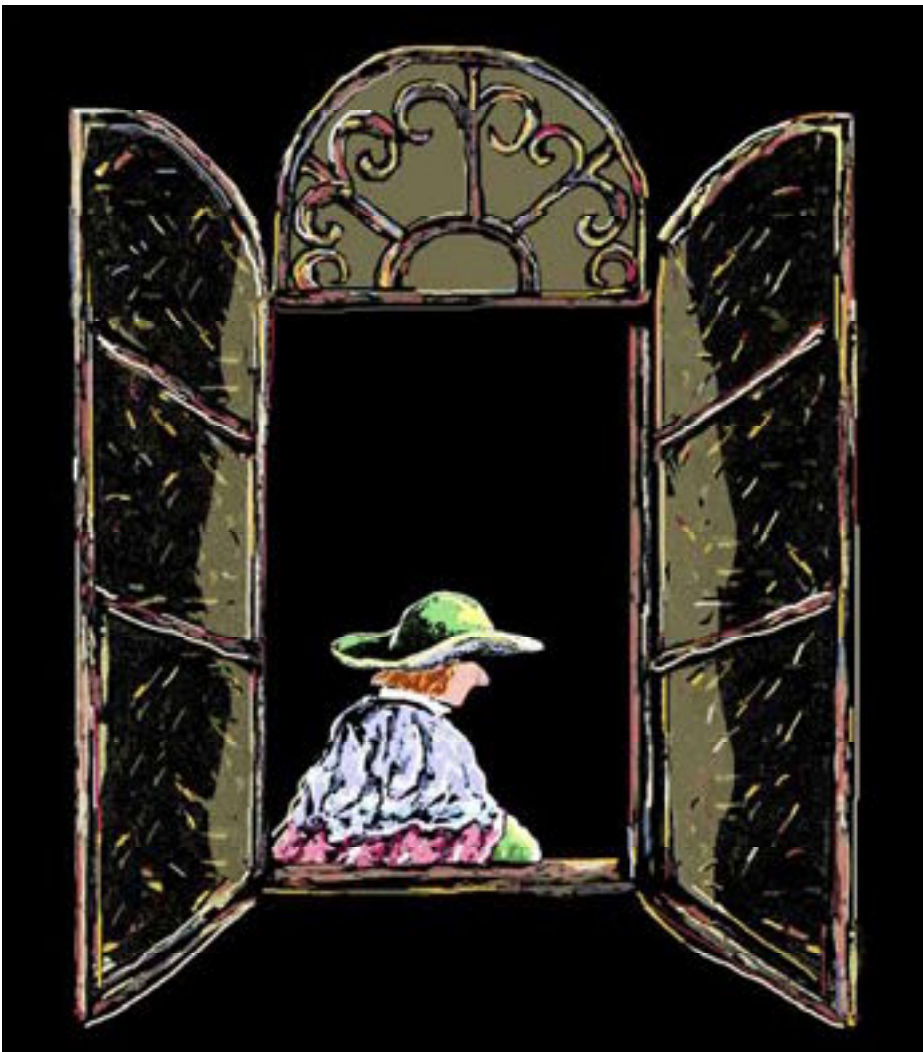
וְהוּא נִתּוֹן בְּבֵית כָּלֵא,

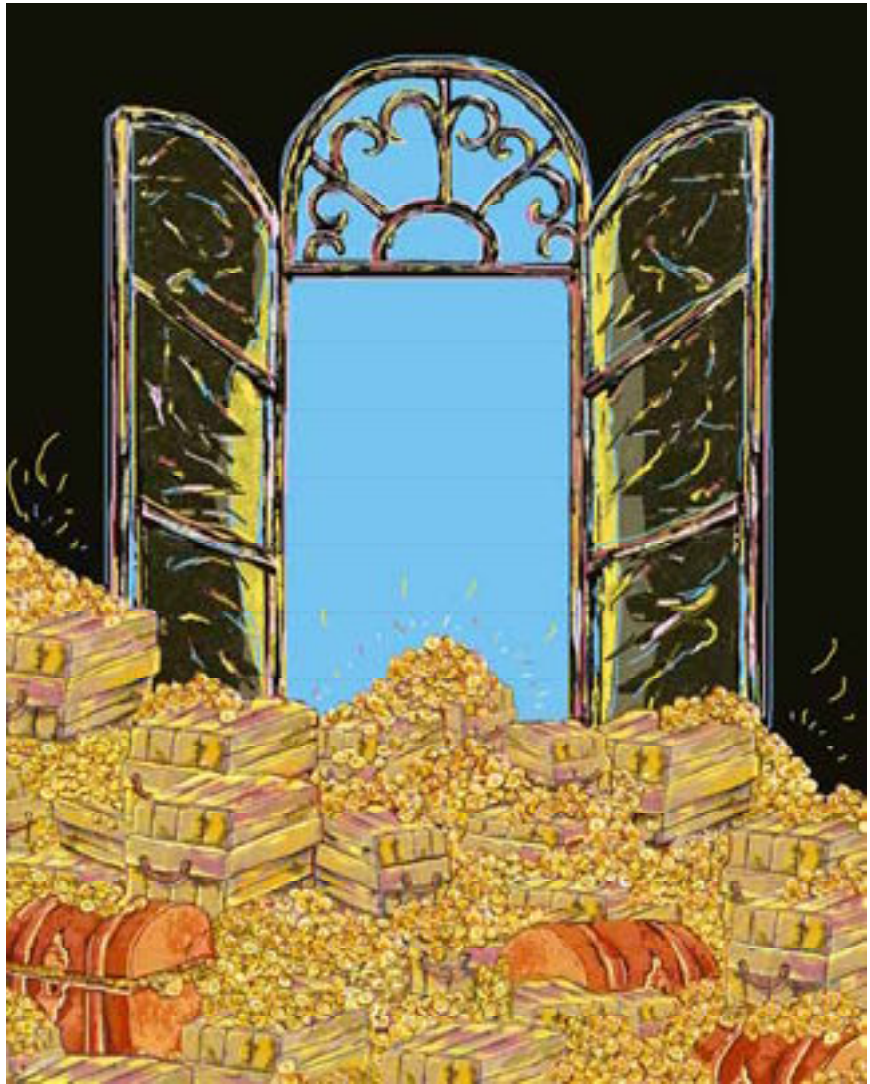
וְרִגְעֵי אוֹרָה סְפוּרִים לוֹ,

וְאִם הָיָה מְנַסֶּה לְבָרוּחַ
מִכֵּים אוֹתוֹ בְּלִי חֶמְלָה.

וְיֹתֵר הוּא נִדְאָב וְנִדְכָּא
בְּשִׁמְעוֹ שְׂאֲבִיו בְּעֶצְמוֹ
הִסִּיב לוֹ כֹּל הַיְגוֹן הַזֶּה,
כִּי הִמָּה עֲבָדֵי אָבִיו
עוֹשִׂים פְּקוּדַת אָבִיו.

כְּמוֹבֵן שְׁחוֹשֵׁב,
שְׂאֲבִיו הוּא הָאֲכָזֵר הַגָּדוֹל
מִכֹּל הָאֲכָזְרִים הַקְּדֻמוֹנִים,
כִּי מִי שִׁמַּע כְּזֹאת.

בְּיוֹם שְׁמֹלְאוֹ לוֹ עֶשְׂרִים שָׁנָה,
שֶׁלְשָׁלוֹ הָעֶבְדִּים אֵלָיו
נָר אֶחָד כְּמִצּוֹת אָבִיו,

לָקַח הַנֶּעֱר אֶת הַנֶּר
וְהִתְחִיל לְהִסְתַּכֵּל מִסְבִּיבוֹ,
וְהִנֵּה מָה הוּא רוֹאֵה,
שְׂקִים מְלֵאִים זָהָב
וְכָל סִגּוּלוֹת מְלָכִים.

רַק אַז הִבִּין אֶת אָבִיו,
שֶׁהוּא רַחֲמָן אֲמִיתִי,

וְכֹל מֵה שְׁטָרַח לֹא טָרַח
אֶלָּא בְשִׁבִיל טוֹבָתוֹ,

וּמִיד הֵבִין שְׁבוּדָאֵי
הָעֲבָדִים יְנִיחוּ לוֹ
לְצֵאת חוֹפְשֵׁי מֵהַמֶּרְתֵּף.

וְכֵן עָשָׂה,
יֵצֵא מֵהַמֶּרְתֵּף,
וּכְבֹּר אֵין שְׁמִירָה,
אֵין עֲבָדִים אֶכְזָרִים,
אֶלָּא הוּא עֹשִׂיר נְעֻלָּה
עַל כָּל עֹשִׂירֵי אֶרֶץ.

וְהִנֵּה בְּאֵמֶת
אֵין כָּאן חִידוּשׁ וְלֹא כָלוּם,
כִּי מְלַכְתְּחִילָה כְּבֹר הַתְּגָלָה הַדְּבָר,
שְׁעֹשִׂיר גְּדוֹל הָיָה כָּל יָמָיו,
אִמְנָם לְפִי הֶרְגֵּשׁ
הוּא הָיָה עֲנִי וְאֶבְיוֹן,
הַמְּדוּכָא בְּשֵׁאוֹל תַּחְתִּית כָּל יָמָיו,

וְעַתָּה בְּרִגְעֵי אֶחָד
הַתְּעֹשֵׂר בְּהוֹן עֲצוּם,
וְעֻלָּה מְבוֹר עֲמוּק
לְמַעֲמַד רָם וְנִישָׂא.

דְּבַר וְהִיפּוּכּוֹ

לפי מאמר ל"ד: "יתרון ארץ בכל הוא" מתוך ספר "שמעתי"

יְדוּעַ, כִּי אֵין שׁוּם דְּבַר מִתְגַּלֶּה
בְּצוּרְתּוֹ הָאֲמִיתִית,
אֶלָּא רַק בְּדְבַר וְהִיפּוּכּוֹ,
כִּי־תֵרוֹן הָאוֹר מִתּוֹךְ הַחֹשֶׁךְ.

זֹאת אוֹמֶרֶת, שְׁכַל דְּבַר מְרָאָה עַל חֵבְרוֹ,
שְׂדוּקָא עַל יְדֵי דְבַר וְהִיפּוּכּוֹ,
אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג אֶת מְצִיאוֹתוֹ הָאֲמִיתִי
שֶׁל הַמוֹשֶׁג הַנֶּגְדִי.

וּמִשׁוּם זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג אֶת הַדְּבַר
בְּתַכְלִית הַבְּהִירוֹת,
אִם אֵין לוֹ אֶת הַדְּבַר הַמְקַבֵּילוֹ.

לְדוּגְמָא, אֵי אֶפְשָׁר לְהַעֲרִיךְ וְלוֹמַר,
שֶׁהַדְּבַר הוּא טוֹב,
אִם אֵין כְּנֻגְדּוֹ אֶת הַדְּבַר הַמְרָאָה עַל רַע.

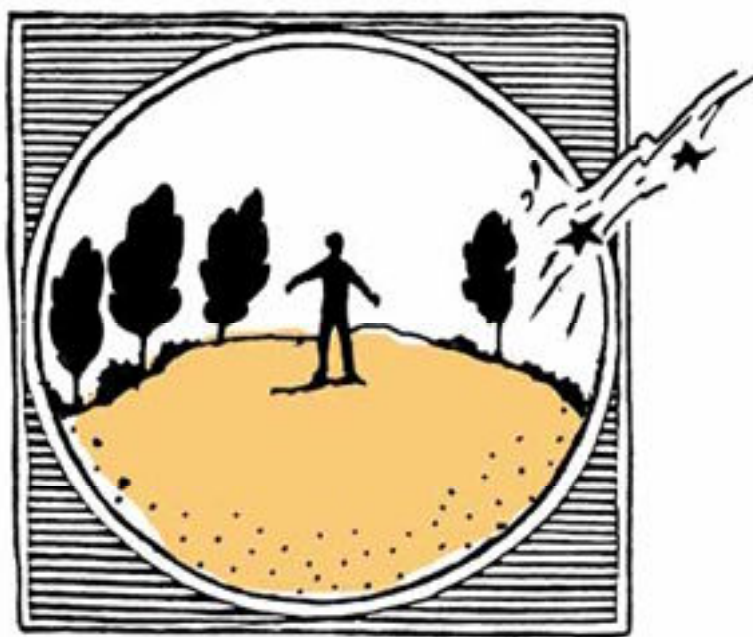
וּכְמוֹ כֵּן -
מִר וּמִתּוֹק,
שְׁנָאָה וְאַהֲבָה,
רַעְבוֹן וְשְׂבִיעָה,
צִימָאוֹן וְרוּוְיָה,
פִּירוּד וּדְבִיקוּת.

אַמֶת וְשֶׁקֶר

מתוך כתבי רב"ש, חלק "אגרות", אגרת ט"ז

כָּלֵל יְדוּעַ הוּא,
שֶׁדָּבָר קָטָן אֵי אֶפְשָׁר לְרֹאוֹת,
מֵה שְׂאֵם כֵּן דְּבַר גָּדוֹל,
יֹתֵר קַל לְרֹאוֹת.

לְכוּ, בְּזִמְנֵי שְׂאֵדָם עוֹסֵק בְּמַעֲט שְׂקָרִים,
אֵין הוּא מְסוּגָל לְרֹאוֹת אֶת הָאֱמֶת,
אֵיךְ שֶׁהוּא הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַשֶּׁקֶר.
אֵלֵא הוּא אוֹמֵר,
שֶׁהוּא הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת.
וְאֵין לֶךְ שֶׁקֶר גָּדוֹל מִזֶּה.

וְהִטְעֵם הוּא,
מְשׁוּם שְׂאֵין לוֹ כָּל כֵּךְ שְׂקָרִים
שְׂיֻכַּל לְרֹאוֹת אֶת מַצְבוֹ הָאֵם

מֵה שְׂאֵין כֵּן בְּזִמְנֵי שֶׁהָאָדָם
רַכֵּשׁ לוֹ הֶרְבֵּה שְׂקָרִים,
נִמְצָא שֶׁהַשֶּׁקֶר כָּבֵד נִתְגַּדֵּל אֶצְלוֹ בְּשִׁיעוֹר,
שְׂאֵם רוֹצֶה לְרֹאוֹת,
כָּבֵד זֶה בְּאֶפְשָׁרוֹתוֹ לְרֹאוֹת.

נִמְצָא שֶׁעֲכָשִׁיו,
בְּזִמְנֵי שֶׁהוּא רוֹאֶה אֶת הַשֶּׁקֶר,

שְׁהוּא הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ שֶׁל שָׁקֵר,
אֲזִי הוּא רוֹאֶה אֶת מַצְבוֹ הָאֱמִיתִי.
הֵינּוּ, שְׁהוּא רוֹאֶה אֶת הָאֱמֶת בְּנִפְשׁוֹ,
אֵיךְ לַעֲלוֹת עַל הַמְּסִילָה הַנְּכוֹנָה.

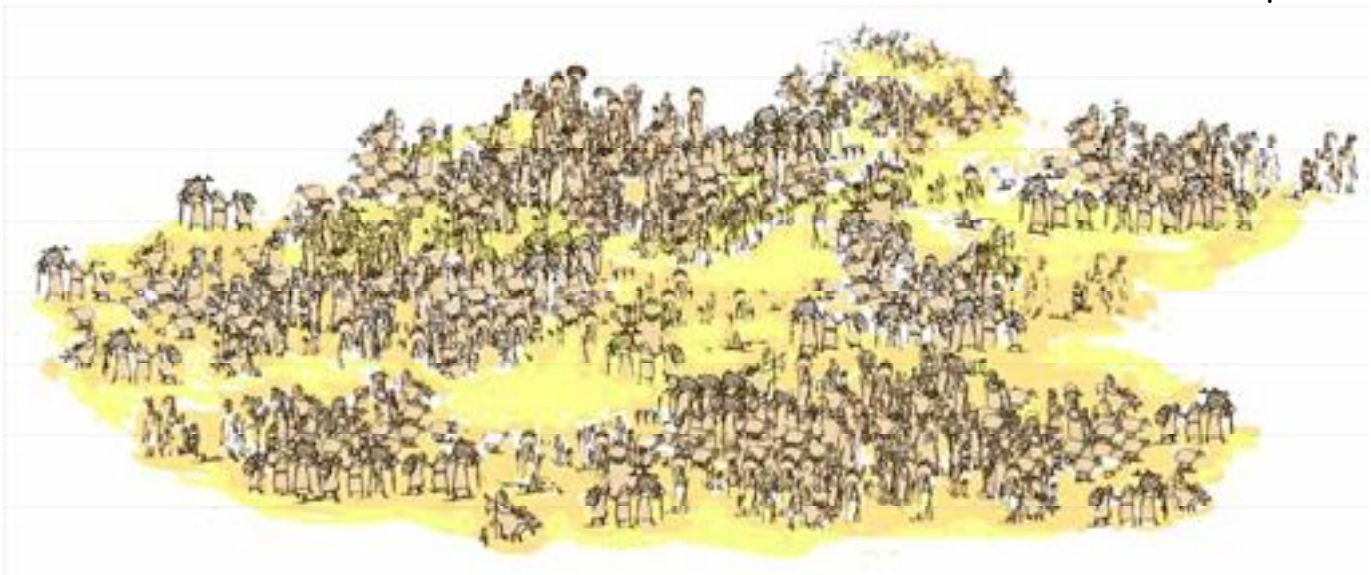

נִמְצָא שְׁנִקוּדַת הָאֱמֶת הַזֹּאת,
שְׁהוּא הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַשָּׁקֵר,
הִיא הָאֲמִצְעִי בֵּין אֱמֶת לְשָׁקֵר.
וְזֶהוּ הַגֶּשֶׁר הַמְּקַשֵּׁר בֵּין הָאֱמֶת לְשָׁקֵר.
כִּי הַנְּקוּדָה הַזֹּאת הִיא הַסּוֹף שֶׁל הַשָּׁקֵר,
וּמִכָּאן וְאֵילָךְ מִתְחִילָה דֶּרֶךְ הָאֱמֶת.

דעת מיעוט

מתוך "מאמר החרות" של בעל הסולם

הדעות
היותר מפותחות
והיותר אמתיות,
לעולם אינן נמצאות
ברשות הרבים
השולטים.

ברשות החלשים ביותר,

דוקא במיעוט

שאינו ניכר לעיניי.

לפיכך נעשינו מוזהרים

לשמור על הדעות

של כל היחידים,

משום חולשת היכולת

של הרוב השולט,

לברר ביניהם.

כי כל חוכמה

וכל יקר -

דרכה לבוא לעולם

בכמות מועטה.

ד' אופנים להשפלה

מתוך "מבוא לספר הזוהר" של בעל הסולם

כְּשֶׁאַתָּה אוֹמֵר:

אִישׁ גִּיבּוֹר

אוֹ אִישׁ אֲמִיתִי

אוֹ שִׁקְרוֹ,

הֲרִי לְפָנֶיךָ:

(א) חוֹמֵר שְׁלוֹ, שֶׁהוּא גּוֹפּוֹ.

(ב) צוּרָה מְלוּבָּשֶׁת בְּחוֹמֵר שְׁלוֹ,

שֶׁהִיא "גִּיבּוֹר" אוֹ "אֲמִיתִי" אוֹ "שִׁקְרוֹ".

(ג) צוּרָה מוֹפְשֶׁטֶת,

שֶׁהִיא לְהַפְשִׁיט הַצוּרָה

שֶׁל "גִּיבּוֹר" וְ"אֲמִיתִי" וְ"שִׁקְרוֹ"

מֵעַל חוֹמֵר הָאִישׁ,

וְלְהַשְׁכִּיל ג' צוּרוֹת הַלְלוּ כְּשֶׁהֵן לְעֶצְמוֹ,

בְּלִתֵּי מְלוּבָּשׁוֹת בְּשׁוּם חוֹמֵר וְגוֹף,

כְּלוֹמֵר, לְהַשְׁכִּיל הַמִּידוֹת

שֶׁל גִּבּוֹרָה וְאַמֶּת וְשִׁקְרָה,

וְלְהַבְחִין בָּהֵן מַעֲלָה אוֹ גְּנוּת,

בְּשַׁעֲהָ שֶׁהֵן מוֹפְשֶׁטוֹת מִכָּל חוֹמֵר.

(ד) מֵהוֹתוֹ שֶׁל הָאִישׁ.

אַהֶבָה שֶׁל אָב לְבָנוּ

מתוך "מאמר לסיום הזוהר" (אות ל"ג) של בעל הסולם

אָב "מְצַטְמָצִים"

לְהִרְאוֹת לְבָנוּ יְקִירוֹ הַקָּטָן,

פְּנִים שֶׁל צַעַר

וּפְנִים שֶׁל נַחַת,

אֶף עַל פִּי שְׂאִין בּוֹ

לֹא מִן הַצַּעַר

וְלֹא מִן הַנַּחַת כְּלוּם,

אֶלֶּא עוֹשֶׂה זֹאת רַק

לְהַפְעִיל אֶת בְּנוֹ הַחֲבִיב

וּלְהִרְחִיב הַבְּנִתּוֹ

בְּכַדֵּי לְהַשְׁתַּעֲשַׂע עִימוֹ.

וְרַק אַחַר שְׂיִגְדַל הַבֶּן,

יִשְׁכִּיל וַיֵּדַע

שְׂכַל מָה שַׁעֲשָׂה אָבִיו,

לֹא הָיָה בּוֹ שׁוּם מִמְּשִׁיּוֹת יוֹתֵר

אֶלֶּא רַק בְּכַדֵּי לְהַשְׁתַּעֲשַׂע עִימוֹ.

חִנּוּךְ הַנַּעַר עַל פִּי דַרְכוֹ

מאמר של רב"ש ("ענין חינוך") מתוך ספר "דרגות הסולם" חלק ב'

בְּחִינוּךְ יֵשׁ שְׁתֵּי בְּחִינּוֹת:

(א) חֶלֶק הַמַּעֲשֵׂה

(ב) חֶלֶק הַכְּוִנָּה.

לְמַשָּׁל,

כְּשֶׁהָאָב מְחַנֵּךְ אֶת בְּנוֹ

וְאוֹמֵר לוֹ שְׂאִסוּר לְגִנוּב,

אִז הַיֶּלֶד שׁוֹמֵעַ עֲנָן שֶׁל מַעֲשֵׂה.

וְאַחַר כֵּן שׁוֹאֵל הַיֶּלֶד

אֶת הַכְּוִנָּה שֶׁבַדְבָּר,

הַיֵּינוּ, מֵדוּעַ אִסוּר לְגִנוּב,

הֲלֹא הַחֶפֶץ שֶׁל חֲבֵרוֹ

מוֹצֵא חֵן בְּעֵינָיו,

וְרוֹצֵה לְקַבֵּל אֶת הַחֶפֶץ,

וְאָבִיו מוֹנֵעַ מִמֶּנּוּ אֶת הַגְּנִיבָה.

אִז שׁוֹאֵל הַיֶּלֶד:

"תִּגִּיד לִי, מֵדוּעַ אִסוּר לְגִנוּב?"

וְאִם הַיֶּלֶד עוֹד לֹא קִיבֵל

אֶת הַתְּפִתְחוֹת הַשֶּׁכֶל כְּרֵאוֹ,

אִז אָבִיו אוֹמֵר לוֹ:

"תִּדַּע שְׂיֵשׁ מִשְׁטָרָה,

וּמִי שֶׁגִּוְנָב,

אז המְשַׁטֵּרָה תּוֹפֶסֶת אוֹתוֹ
וּמוֹשִׁיבִים אוֹתוֹ בְּבֵית הַסּוֹהָר.

וְהֵלֵךְ שׂוֹאֵל:
"מָה זֶה בֵּית הַסּוֹהָר?"

אז אומרים לו,
שָׁשׁם אֵי אַפְשָׁר לוֹ,
לְדַבֵּר עִם מִי שֶׁהוּא רוֹצֶה,
וְלֵאכּוֹל מָה שֶׁהוּא רוֹצֶה,
כְּמוֹ כֵּן לְשַׁחַק אֵיפֹה שְׂרוֹצֶה,
אֲלָא הוּא מוֹגָבֵל בְּכֹל הַדְּבָרִים.
וְזֶה יִסּוּרִים גְּדוֹלִים.

לְכוּ, הֲגַם אִם יִגְנוֹב אֶת הַחֶפֶץ
וְיִהְיֶה לוֹ תַעֲנוּג,
מִכֹּל מְקוֹם אֵין הַתַּעֲנוּג שְׂוֹוה
כְּנֶגֶד הַיִּסּוּרִים שֶׁיִּסְבּוֹל,
בְּזִמַּן שֶׁיִּתְּנוּ לוֹ בֵּית הַסּוֹהָר.

סִיכָה בְּעֵין

משל רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם"

אָדָם הוֹלֵךְ עִם יֶלֶד קָטָן בְּרָחוֹב,
וְהַיֶּלֶד בּוֹכָה בְּבִכּוּיֹת אִיוֹמוֹת.

וְכָל אָנָשִׁים שֶׁבְּרָחוֹב מְסַתְּפָלִים עַל הָאָב,
אֵיזָה מִן אַכְזָרִיּוֹת נִמְצְאוֹת בְּאָדָם זֶה,

שהוא יכול לשמוע בקול בכיותיו
ואינו שם לב לכל זה.

לאנשים ברחוב
הילד מעורר רחמים עם בכיותיו,
ולאדם הזה, שהוא אביו, אינו כך.
הלא יש כלל, "פרחם אב על בנים".

והנה לקול בכיות הילד,
הלכו אנשים אל אביו ושאלו,
איפוא הרחמנות של אביו.

אז אביו השיב להם:
"ומה אני יכול לעשות,
שבני, מחמד נפשי,
שאני שומר עליו כבבת עיני,
דורש ממני, שאני אתן לו סיכה,
לדקור את עיני,
מסיבת שמגרד לו בעינים.

האם בזה שאני לא ממלא את משאלותיו,
אני נקרא "אכזר".
או מטעם רחמנות עליו,
אני לא אתן לו, שידקור את עיני,
וישאר סימא ועינר לעולמים."

בוֹבָה שֶׁל סְמֶרְטוּטִים

משל של רב"ש מתוך ספר "דרגות הסולם" חלק א'

יְלָדָה שְׁמִשְׁחָקֶת עִם בּוֹבָה,
הִיא מוֹצֵאת חֵן וְתַעֲנוּג
מִיְלָד שֶׁל שְׁקָר,
יְלָד אוֹ יְלָדָה
שְׁעֵשֶׂתָה מִסְמֶרְטוּטִים.

מַה שְׂאִין כֵּן מִיְלָד שֶׁל אֶמֶת.
אִם יֵשׁ בְּאוֹתוֹ בֵּית

תִּינוּק בֶּן חֲצִי שָׁנָה שְׂבוּכָה,
וְאִמָּא מְבַקֶּשֶׁת מְאוֹתָהּ יִלְדָה בֵּת שֵׁשׁ:
”מָה לָךְ לְשַׁחֵק וּלְנַשֵּׁק יֶלֶד שֶׁל שָׁקֵר,
תִּשְׁחָקֵי עִם יֶלֶד שֶׁל אִמָּת,

וְאִזִּי אֲנַחֲנוּ שֶׁלִּשְׁתַּנּוּ נִהְנָה:
אִמָּא שְׂאִין יְכוּלָה לְסַבּוֹל שֶׁהֵיֶלֶד בּוּכָה,
הֵיֶלֶד שֶׁתִּשְׁחָקֵי עִמוֹ וְלֹא יִבְכָּה,
וְאֵת שְׁתֵּהֲנִי בְּאוֹתוֹ שִׁיעוֹר
שֵׁישׁ לָךְ הִנָּאָה בְּעֵת שֶׁאֵת מְשַׁחֶקֶת עִם בּוּבָה”.

וְעַל זֶה מְשִׁיבָה הַיִּלְדָּה:
”הַכֹּל טוֹב וְהַכֹּל יָפָה,
אָבֵל אֲנִי לֹא מוֹצֵאת שׁוּם טַעַם וְהִנָּאָה
בְּזֶה הֵיֶלֶד הָאֲמִיתִי”.

וְאִם אִמָּא מְשִׁיבָה לָהּ:
”הֲלֹא אֵת רוֹאָה מְתִי שֵׁישׁ לִי זְמַן
אֲנִי מְשַׁחֶקֶת עִם הֵיֶלֶד הָאֲמִיתִי
וְלֹא עִם הַבּוּבָה”.

אִז הַיִּלְדָּה מְשִׁיבָה לָהּ:
”אֲנִי רוֹאָה שְׂאֵת לֹא רוֹצָה לְהַנּוֹת מֵהַחַיִּים,
לְכֵן אֵת מְשַׁחֶקֶת עִם הֵיֶלֶד הָאֲמִיתִי.
אָבֵל אֲנִי עוֹד רוֹצָה לְהַנּוֹת מֵהַחַיִּים,
וּבְשִׁבִיל זֶה אֲנִי מְשַׁחֶקֶת עִם הַבּוּבָה”.

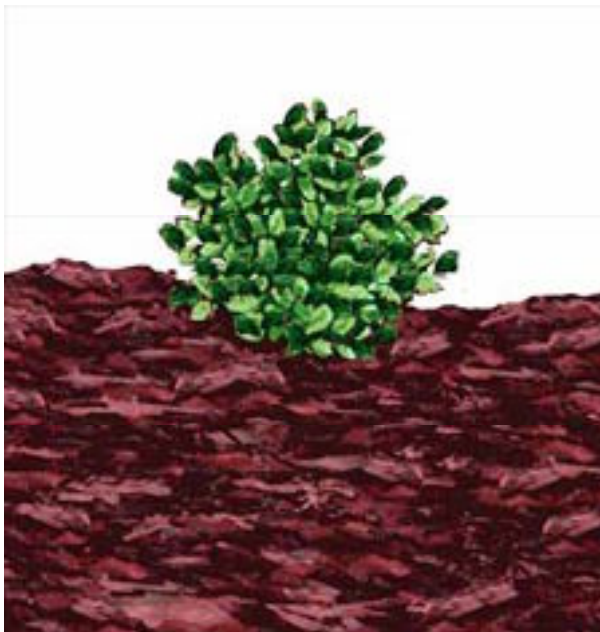
הַכְּשֵׁרָה טוֹבָה

משל של בעל הסולם מתוך ספר "פרי חכם - מאמרים"

הַגֶּשֶׁם וְהַשֶּׁלֶג
יורד מֵהַשָּׁמַיִם
עַל הָאָדָמָה,
וְשָׁמָּה לֹא יָשׁוּב,
עַד שֶׁיִּצְלִיחַ בְּשִׁלְיָחוֹתָיו,

אָבֵל עִם כָּל זֹאת
יֵשׁ הַבְּחִין בְּמַקְבָּל,
דְּהִינוּ, בְּאָדָמָה.

כִּי הָאָדָמָה שֶׁהַכְּשִׁירוּהָ
עַל יְדֵי סִיקוּל וְחֶרֶטָה וְכַדּוּמָה,
הִיא מְסוּגָלָת לְקַבֵּל טוֹב יוֹתֵר,
מֵאֲשֶׁר אָדָמָה שְׁלֵא הַכְּשִׁירוּהָ.

בַּפְּרֶדֶס הַגָּדוֹל (רְחוֹק כַּמְזָרְח מִמְעָרָב)

משל של בעל הסולם מתוך מכתב (דף ל"ז) ספר "פרי חכם - אגרות"

מֶלֶךְ לְקַח פְּתָאוֹם
אֶת בְּנוֹ חֲבִיבוֹ,
וְהַעֲמִידֵהוּ בַּפְּרֶדֶס הַגָּדוֹל
וְהַמּוֹפְלָא שְׁלוֹ,

וְכִיּוֹן שֶׁפֶתַח בֶּן הַמֶּלֶךְ אֶת עֵינָיו,
לֹא הִסְתַּכֵּל בְּמָקוֹם עוֹמְדוֹ כָּלֵל,
כִּי מְרֹב הָאוֹר שֶׁבַּפְּרֶדֶס,
נִמְשַׁךְ רְאִיִּית עֵינָיו לְמַרְחָקִים,
הִרְחַק מִמֶּנּוּ,
כְּרְחוֹק מִזָּרְח מִמְעָרָב,

וְכֹל אוֹר עֵינָיו
נָתַן עַל הַבְּנֵינִים
וְעַל הַהִיכָלוֹת
שֶׁבַּרְחוֹק מִמֶּנּוּ
בְּצַד מְעָרָב,

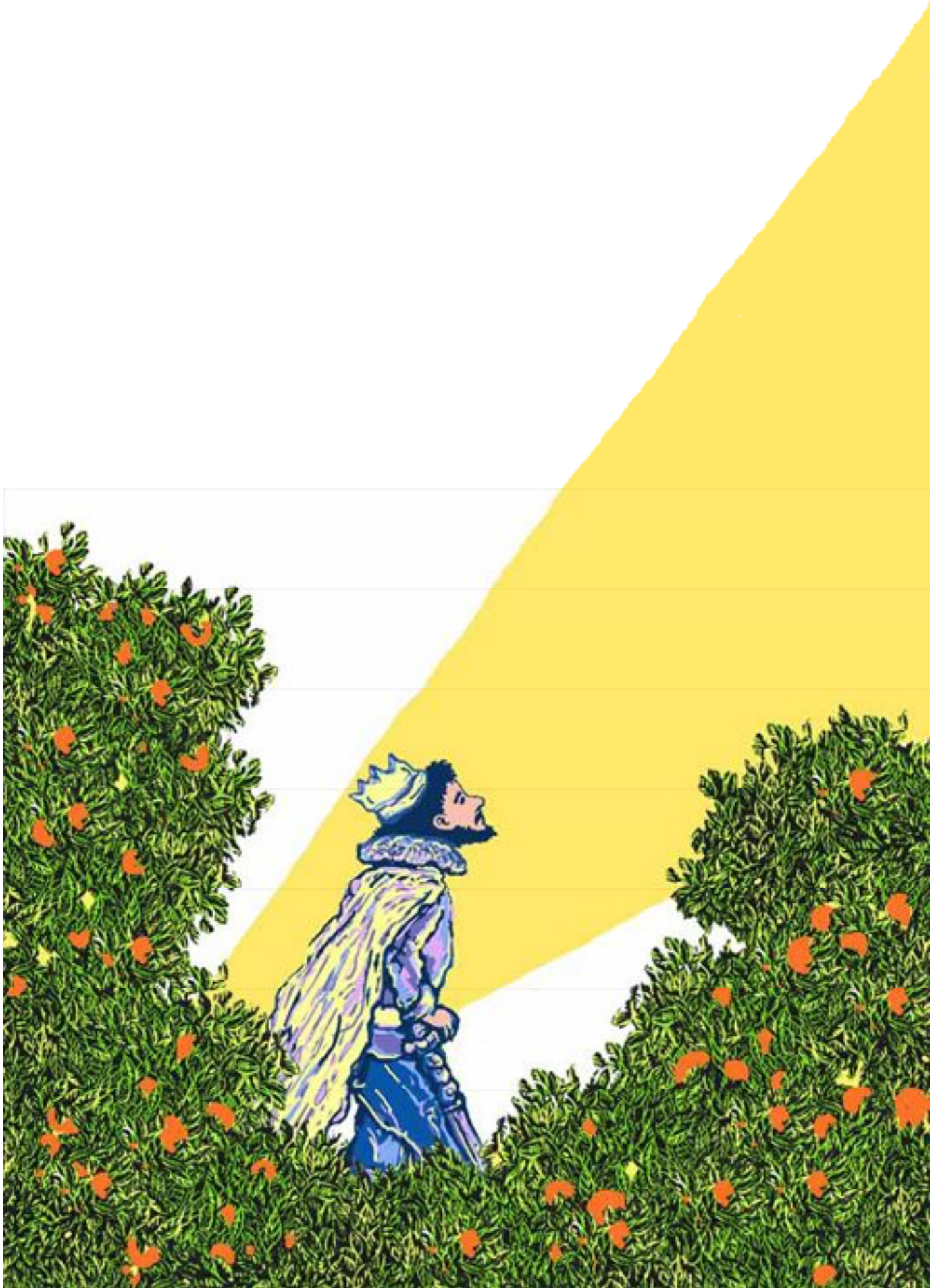
וְהָיָה הוֹלֵךְ
יָמִים וְחוֹדָשִׁים,
מְטַיִל וּמִתְפַּלֵּא
מְרֹב הַתְּפֹאֶרֶת וְהִיקָר
שְׂרֹאָה בְּצַד מְעָרָב,
שֶׁהוּא נוֹכַח עֵינָיו.

כְּעָבוֹר מִסֵּפֶר חוֹדְשִׁים,
שְׁקֵטָה רוּחוֹ
וְנִתְמַלְאָה תְּאֵנוֹתוֹ,
וְשִׁבַע מֵהֶסֶת־כָּלוֹת בְּצַד מְעָרְב,
יֵישֵׁב אֶת עֲצָמוֹ וְחָשַׁב:
”מָה נִמְצָא בְּכֹל הַדֶּרֶךְ שֶׁעָבַרְתִּי?”

הֶפֶךְ פָּנָיו לְצַד מְזָרְח,
הוּא הַצַּד
שֶׁדֶרֶךְ שָׁם נִכְנָס,
וְהוּא נִרְעָשׁ.

כִּי כָל הַחֲמֻדָּה וְכֹל הַיּוֹפִי,
הָיָה בְּסֻמוֹךְ אֵלָיו,
וְאֵינוֹ מִבֵּין אֶת עֲצָמוֹ
עַל אֲשֶׁר לֹא הִרְגִישׁ כָּלֵל
בְּכֹל זֶה עַד עַתָּה,
וְהָיָה דְבוּק רַק בְּאוֹר
הַמַּאִיר כָּל־פִּי מְעָרְב.

מִנִּי אִזְ וְהִלְאָה
הָיָה דְבוּק בְּאוֹר
הַמַּאִיר פָּנָי מְזָרְח,
וְהָיָה הוֹלֵךְ וּמְטַיִל
לְצַד מְזָרְח,
עַד שֶׁהִגִּיעַ מִמֶּשׁ
לְשַׁעַר הַכְּנִיסָה.

בעל מקצוע טוב

מתוך אגרת ב' של רב"ש

נהוג בכל העולם,
שמי שהוא אומן,
לא טוב כשהוא בא
בין בעלי מלאכה לא טובים
ולומד ממעשיהם.

למשל סנדלר
שהוא בעל מקצוע,
אם הוא בא בין סנדלרים,
שאינם בעלי מקצוע,
אזי הם נותנים לו להבין,
שלא כדאי לעשות סנדל טוב,
ולא כדאי לעשות מנעל טוב ויפה.
אלא "תעשה איך שיוצא".

או חייט,
אם הוא בעל מקצוע,
אזי כשהוא בחברת חייטים,
שאינם בעלי מקצוע,
אזי הם נותנים לו להבין,
שלא כדאי להתאמץ ולתת יגיעה ועמל
שהמלבוש יהיה נקי ומסודר,
ושיהא מותאם לבעל הבית.

לְכֵן הוּא צָרִיךְ לְהִזָּהֵר,
שֶׁלֹא לָבוֹא בְּמַגָּע עִימָהֶם.

מָה שְׂאִין כֵּן מִי שֶׁהוּא בְּנָאִי,
כְּשֵׁיבוֹא בְּחֶבְרַת חֵיִיטִים,
אֵין הוּא יָכוֹל לְלַמּוֹד מִמַּעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים,
מִשׁוּם שְׂאִין כָּל קֶשֶׁר בֵּינֵיהֶם.
מָה שְׂאִין כֵּן בְּאוֹתוֹ מְקַצוֹעַ,
אֲזִי כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְשִׁמּוֹר עַל עַצְמוֹ,
שֶׁיָּבוֹא בְּמַגָּע רַק עִם אֲנָשִׁים טְהוֹרֵי לֵב.

המקצוע הרוחני

לפי דברי רב (04.03.08) על מאמר מתוך ספר "שמעת"י

הָאָדָם שְׂמַתְחִיל אֶת הַדֶּרֶךְ
הוא לא יודע ולא יכול לדעת
בְּאִיזָה מְצַבִּים הוא נִמְצָא.
הוא כמו תינוק,
שֶׁלֹּא יוֹדֵעַ לְאִיזָה עוֹלָם
הוא נולד.

אֵלָא הוא לומד
וּמֵהֶלִימוּד הוא לֵאֵט לֵאֵט
כְּמוֹ יֶלֶד קָטָן שֶׁגָּדַל,
מְקַבֵּל כֹּל מִיְנֵי הַבְּחִנוֹת,
שֶׁנֶּאֱסָפוֹת בּוֹ לְעוֹלָם פְּנִימִי.

כְּמוֹ שְׁלוֹמְדִים כֹּל מְקַצְוֵעַ.
אָדָם שֶׁבָּא לְלִמּוּד נִגְרוֹת,
הוא לא יודע מהו המקצוע הזה.
אֵלָא אוֹמְרִים לוֹ:
"זֶה עֵץ".

מֵרְאִים לוֹ שֶׁהָעֵץ הַזֶּה
צָרִיךְ לְחֻתוּךְ
כָּכָה אוֹ כָּךְ,
לְהַדְבִּיק בְּצוּרָה כְּזֹאת
אוֹ בְּצוּרָה אַחֶרֶת.

איזה פלים יש לו לעבודה,
איזה דבק להדביק,
ובאיזה מסמרים
אחר כך להשתמש.

הוא לומד את החומר,
מה אפשר לעשות
עם החומר הזה,
איך הוא מגיב.
והוא מתחיל לקבל בפנים
כל מיני התפעלויות - התרשמויות,
מהחומר שהוא עובד עימו.

אותו דבר בלימוד הרוחני.
אנחנו עובדים עם "עצמי",
כל אחד עם עצמו,
כדי להתחיל להרגיש,

איך הוא מגיב
ועל מה הוא מגיב.

מָה הַתְּגוּבוֹת הַטְּבָעִיּוֹת שֶׁלוֹ
וְאֵיךְ הוּא יְכוֹל אוֹלִי
לְשָׁנוֹת אֶת הַתְּגוּבוֹת שֶׁלוֹ
וְלִשְׁלוֹט עֲלֵיהֶן,
וְאֵיךְ הֵן שׁוֹלְטוֹת עָלָיו.

בְּמָה הַחֲבֵרָה יְכוֹלָה לְעֲזוֹר לוֹ.
כְּלָפִי מִי הוּא צָרִיךְ
לְשָׁנוֹת אֶת הַתְּגוּבוֹת.
לְמִי לְהִדְמוֹת,
מִמִּי לְהִתְרַחֵק,
כְּדֵי שֶׁלֹּא לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ
אֶת הַצּוּרוֹת שֶׁלוֹ.

אֵיךְ לְהִתְקַדֵּם לְקִרְאָת
הַצּוּרָה הָאִי־דִיאָלִית,
וּמַהִי אוֹתָהּ צוּרָה אִי־דִיאָלִית
שָׂאז הוּא יְקָרָא "אָדָם".

לְכֵן הַלִּימוּד הָרוּחָנִי
נְקָרָא "הַשְּׂכָלָה צוּרְתִית",
כִּי הָאָדָם לוֹמֵד בּוֹ
אֵיךְ לְקַבֵּל עַל הַחוּמָר שֶׁלוֹ
אֶת צוּרוֹת הַהִשְׁפָּעָה.

תיקון הקלוקל

משל של בעל הסולם מתוך ספר "תלמוד עשר הספירות"

טיפש הרואה חייט,
שלוקח חתיכה יפה של בד,
וחותך אותה לגזרים,

מפני שאינו יודע ומבין
את הפעולה הנעשית כאן,
הוא תוהה בעצמו,
שהחייט מקלקל
חתיכת בד יפה כל כך.

ואלו היה יודע המלאכה,
ודאי, שלא היה מעלה על דערו
שיש כאן אף שמש של קלוקל.
אלא שמתחילתו עד סופו
יש כאן רק תיקון בלבד.

מְלַמֵּד אוֹמְנוֹת

משל של רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם"

שְׁנֵי תַלְמִידִים שֶׁנִּכְנְסוּ לְאֵיזָה אוֹמָן,
לְלַמֹּד אֵיזָה מְקֻצוּעַ.
לְתַלְמִיד אֶחָד הַמּוֹרֶה לֹא שָׁם לֵב,
אִם הוּא עוֹבֵד בְּסֶדֶר.
וְלִהְיוֹת הוּא אוֹמֵר לוֹ כֹּל יוֹם
אֶת הַשְּׂגִיאוֹת מֵה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה.

הבן הזה בא וְסִיפֵר לְאָבִיו:
"מְדוּעַ הַמּוֹרָה עָלַי
הוא צוּעֵק כָּל הַיּוֹם,
שֶׁאֲנִי לֹא יוֹדֵעַ אֵיךְ לְעִבּוֹד.

וּלְהִשָּׁנִי,
שֶׁהוא עוֹבֵד יוֹתֵר גְּרוּעַ מִמֶּנִּי,
אֵינּוּ אוֹמֵר לוֹ שׁוּם דָּבָר.
בְּטַח שֶׁהָאָבָא שֶׁל הַשָּׁנִי
מְשַׁלֵּם לוֹ יוֹתֵר כֶּסֶף,
לְכֵן אֵינּוּ אוֹמֵר לוֹ שׁוּם בִּיקוּרָת.

לְכֵן אֲנִי מְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ אָבָא,
תִּיתֵן לוֹ גַּם כֵּן יוֹתֵר כֶּסֶף,
מִכִּפִּי שֶׁשָּׂאֵר הַתְּלִמִּידִים מְשַׁלְּמִים,
אֲזֵ הַמּוֹרָה לֹא יִגִּיד לִי חֲסָרוֹנוֹת,
כְּמוֹ שֶׁלֹּא אוֹמֵר בִּיקוּרָת
עַל שֶׁאֵר הַתְּלִמִּידִים".

וְאָבִיו הֵלֵךְ וְאָמַר לְמוֹרָה:
"מִדּוּעַ אֵין לְךָ רַחֲמָנוּת עַל בְּנֵי,
הָאֵם הַסִּיבָה הִיא
בְּגַלְל שְׂאֲנִי לֹא מִשְׁלָם מִשְׁכוּרָת
כְּמוֹ שְׂאֵר הָאֲנָשִׁים,
לְכֵן אֶתָּה מִתְנַקֵּם בְּבִנִי".

אֲזַ הַמְּנַהֵל אוֹמֵר לוֹ:
"תִּדְעַ לְךָ, כִּי מְכַל הַתְּלַמִּידִים
אֵין אֲנִי נִהְנֶה אֶלָּא רַק מִבְּנֶךָ,
כִּי אֲנִי רוֹאֶה שֶׁהוּא בֶּעַל כִּישְׁרוֹן
וְהוּא מְסוּגָל לְהִיּוֹת כּוֹכָב בְּעוֹלָם,
לְכֵן בּוֹ אֲנִי מִשְׁקִיעַ כּוֹחוֹת
כִּי כְּדַאי לִי זֶה,
הִיּוֹת שֶׁהִיגִיעָה שְׁלִי לֹא תִלַּךְ לְרִיק.

מַה שְׂאֵין כֵּן שְׂאֵר הַתְּלַמִּידִים,
אֲנִי לוֹמֵד אֵיתָם בְּאוֹפֵן כָּלְלִי,
כִּי אֵין הֵם מוֹכְשָׁרִים כְּמוֹ בְּנֶךָ,
לְכֵן עַל כָּל פְּרֻט וּפְרֻט שֶׁהוּא עוֹשֶׂה
אֲנִי נוֹתֵן לוֹ בִּיקוּרָת.

לְכֵן אֶתָּה תוֹהָה בְּכָל מַה שְׂאֶתָּה חוֹשֵׁב עָלַי,
שְׂאֲנִי כְּאֵילוֹ רוֹצֶה לְהַכְשִׁיל אֶת בְּנֶךָ,
מִטַּעַם שְׂאֲנִי בְּרוּגָז עָלֵיכֶם חָס וְשָׁלוֹם,
מִטַּעַם מִשְׁכוּרָת קִטְנָה שְׂאֶתָּם מְשַׁלְּמִים לִי.

תדע לך, אם אני לא רציתי לבייש אתכם,
שאני לומד עם בנך בחינם,
תאמין לי שהייתי לומד איתו בחינם,
היות שאני נהנה ממנו,
וכדאי לי כל הכוחות שאני משקיע בו."

מֵהִי עֲבוֹדַת הָאָדָם

לפי דברי רב מתוך הכנה לשיעור בוקר (21.03.08)

לְהִיכָנֵס לְתוֹךְ הַלֵּב,
וּלְהִתְעַמֵּק בּוֹ
יֹתֵר וְיֹתֵר לְעוֹמֵק,
כְּמוֹ בְּאִיזוֹ מְעָרָה
שְׂנֹכְנָסִים לְתוֹכָהּ
יֹתֵר וְיֹתֵר פְּנִימָה,

וּלְהִשְׁתַּדֵּל לְמִצּוֹא שָׁם
אֶת הָרְצוֹנוֹת הַפְּנִימִיִּים בְּיֹתֵר,
שְׁלֹא קִיבַל מִהַחִינוּךְ,
וְלֹא קִיבַל מִהֶסְבִּיבָה,
וְלֹא שְׂמַכְבֵּד אוֹתָם הָעוֹלָם,
אֲלֵא הֵם הֵם "הַשְּׁלִי" שְׁלוֹ.

מִמֶּשׁ אֶת הָרְצוֹנוֹת וְהַמְחַשְּׁבוֹת
הַפְּנִימִיִּים בְּיֹתֵר שְׁלוֹ
שְׂאִיתָם נוֹלָד,
וְאִף אֶחָד לֹא הִשְׁפִּיעַ עֲלֵיהֶם
עַל יְדֵי חִינוּךְ וְסִבִּיבָה.

וְאִז לְקַחַת אוֹתָם,
וּלְפָנוֹת אִיתָם לְאוֹתוֹ הָאוֹר,
לְכוּחַ הַזֶּה שְׂמֵאִיר,
וּמְחַזֵּיר אוֹתָנוּ לְטוֹב וּמְטִיב.

וְהַעֲבֹדָה הַזֹּאת
הִיא טְבֵעִית וּפְשׁוּטָה
וְאֵינָנָה דוֹרְשֶׁת כָּלוּם.

אֶלָּא שִׁיקְרָא בְּכַתְבִּים
שֶׁהֵכִינוּ לָנוּ,
וְעַל יְדֵי הַכְּתָבִים הָאֵלֶּה
נִצְלִיחַ לְחַבֵּר
אֶת הָאוֹר שְׂמַאִיר,
עִם אוֹתָהּ נְקוּדָה
הַפְּנִימִית בְּיֹתֵר שְׁבֵלֵב.

חוק שורש וענף

מתוך מאמר "מהות חכמת הקבלה" בספר "פרי חכם - מאמרים" של בעל הסולם

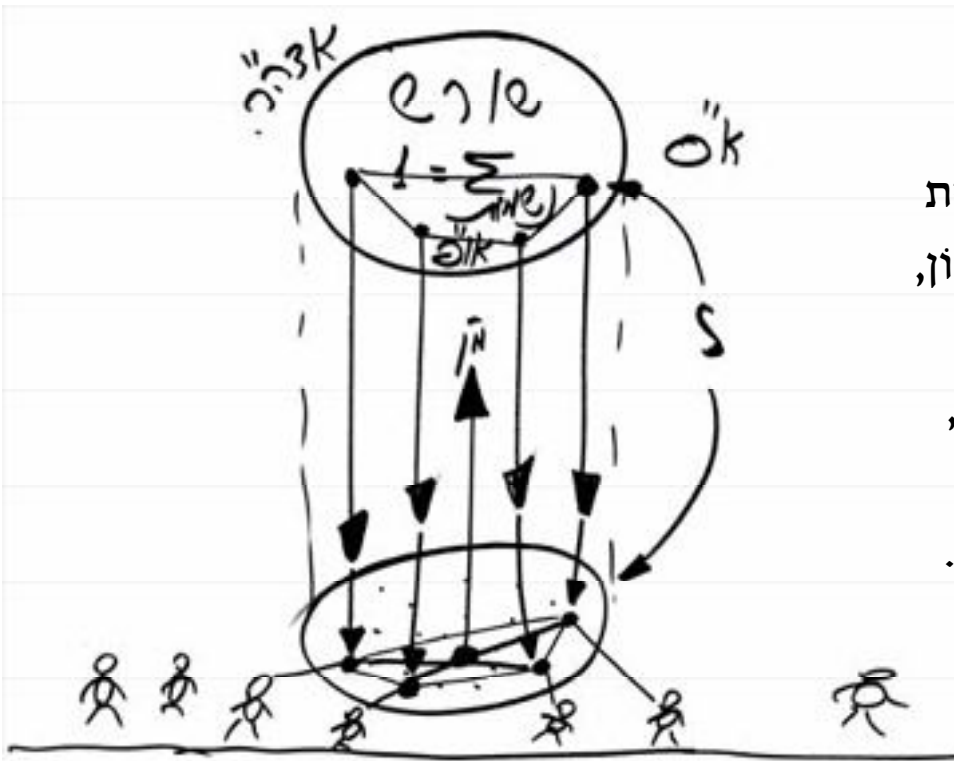
כל עולם תחתון
נחתם מעולם עליון ממנו.

ועל כן כל הצורות
שיש בעולם העליון
בכל כמותם ואיכותם,
נעתקים במלואם ובאים
גם בעולם התחתון.

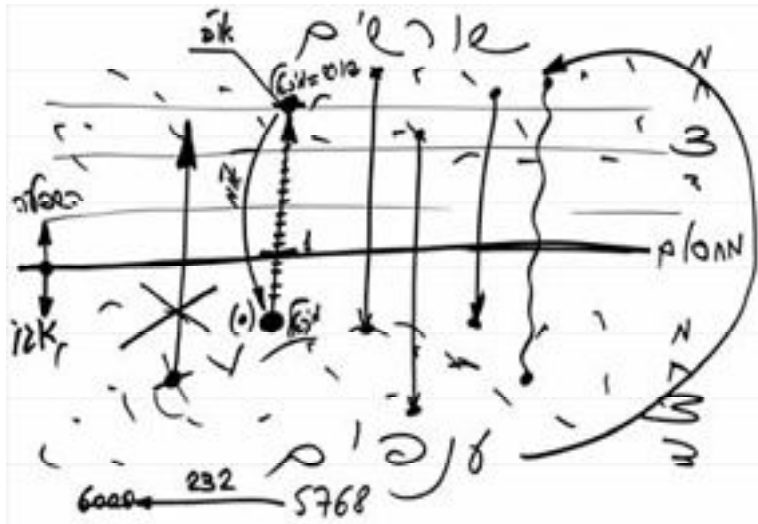
באופן שאין לך
פרט של מציאות
או של מקרי המציאות
המצוי בעולם התחתון,
שלא תמצא דוגמתו
בעולם העליון הימנו,
בצורה שווה
כמו שתי טיפות מים.

לכן הם נקראים
"שורש וענף",

כלומר, שאותו הפרט
הנמצא בעולם התחתון,
נבחן לבחינה של ענף,

שרטוט רב משיעור הקדמה לתע"ס 30.05.07

שרטוט רב מתוך הרצאה 22.07.08

בְּעֶרְךָ הַדּוֹגְמָא שְׁלוֹ,
הַמְצוּי וְעוֹמֵד בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן,
שֶׁהוּא שׁוֹרְשׁוֹ
שֶׁל הַפְּרֵט הַתַּחְתּוֹן,

מִפְּנֵי שְׂמֻשָּׁם
נִחְתָּם וְנִתְהַוְּהוּ
הַפְּרֵט הַהוּא
בְּעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן.

יְסוּד לְבִנְיָן

משל של רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם" (כרך א')

בְּבִנְיָן גִּשְׁמִי אָנוּ רוֹאִים,
שְׁכַל מִי שְׁרוּצָה לְבָנוֹת בְּנִין,
צָרִיךְ מְקוֹדֵם לְחַפּוֹר יְסוּד.
וְעַל הַיְסוּד הוּא בּוֹנֶה אֶת הַבְּנִין.

וּבְחִפְיֵרַת הַיְסוּד רוֹאִים,
שֵׁישׁ לְהַבְחִין בֵּין
אִם צָרִיכִים לְבָנוֹת בְּנִין
שֶׁל קוֹמָה אַחַת,
כְּלוּמַר רַק קוֹמַת קֶרְקַע,
אוּ שְׁרוּצִים לְבָנוֹת בְּנִין רַב קוֹמוֹת.

זאת אומרת, לפי גובה הקומות,
בשיעור הזה צריכה להיות
חפירת היסוד בקרקע.

ולא בפעם אחת חופרים את היסוד,
אלא כל יום בונים את היסוד,
בכדי שיהיה היסוד יותר בעומק.
ואז יכולים לבנות בנין גבוה.

והסדר הזה נוהג גם ברוחניות.
שבזמן שהאדם רוצה לבנות
בנין של קומת קרקע,
אין הוא צריך לחפור כל כך בעומק.
אלא גם אם הוא חופר קצת
הוא יכול לבנות את הבנין שלו.

ומהי חפירה ברוחניות?
היינו, חיסרון,
שחופרים חיסרון בלב.
כי לב נקרא "רצון",
ורצון נקרא "אָרץ" או "קרקע".

חיסרון אִמִּיתִי

לפי מאמר רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם"

לְאָדָם יְכוּל לְהִיּוֹת שְׂיֵשׁ
יּוֹתֵר פְּרָנְסָה מְאַחֲרִים,
וְאִפִּילוֹ יוֹתֵר דְּבָרִים חֲשׂוּבִים
מֵהֶסְבִּיבָה שְׁלוֹ,
וּמְכַל מְקוֹם יְכוּל לְהִיּוֹת
שְׂאִין לוֹ סִיפּוּק מְזָה.

וְזֶה יוֹתֵר מוֹרְגָשׁ אֶצֶל נָשִׁים,
שְׂאֵם חֶסֶר לְהֵן מְשֵׁהוּ,
אִפִּילוֹ שְׂיֵשׁ לְאִישָׁה הַרְבֵּה דְּבָרִים
יוֹתֵר מֵהַחֲבֵרוֹת שְׁלָה,
אִם הִיא מְרַגֶּשֶׁת שְׁחָסֵר לָהּ,
הִיא אוֹמֶרֶת: "טוֹב לִי מוֹתִי מִחַיִּי",

וְאִינָה יְכוּלָה לְהִתְנַחֵם מְזָה
שְׂיֵשׁ לָהּ יוֹתֵר דְּבָרִים מִשְׁלַח חֲבֵרוֹתֶיהָ.
אֶלָּא אִם הַחִיסְרוֹן נוֹגֵעַ לָהּ לְהֵלֵב,
הִיא אוֹמֶרֶת, שֶׁהִיא מְרַגֶּשֶׁת
יוֹתֵר אוֹמְלָלָה מְכַל הָעוֹלָם.

וְהַטַּעַם הוּא, כִּי הָאָדָם
בְּזָמַן שֶׁמְרַגֵּשׁ חִיסְרוֹן אִמִּיתִי,
הוּא לֹא יְכוּל לְהִתְנַחֵם מְזָה
שֶׁהַדָּבָר הַזֶּה חֶסֶר גַּם לְהַרְבֵּים.

כִּי הִרְגֵשׁ הַיִּסּוּרִים,
שְׂסוּבָלִים מֵאֵי מִלּוֹי הַרְצוֹן,
זֶה קוֹבֵעַ,

שְׂזֶה מֵה שְׁלִפְעָמִים
יְכוּל לְהַבִּיא אֶת הָאָדָם
לְהִיּוֹת מְאֹבֵד עֲצָמוֹ לְדַעַת,
וְרַק זֶה נִקְרָא "חִיסּוֹן אֲמִיתִי".

הַרְצוֹן וְהַשְׂכָּל

לפי מאמר רב"ש מתוך ספר "דרגות הסולם" חלק ב'

הַרְצוֹן הוּא הַמוֹשֵׁל,
וַיֵּשׁ לוֹ הַרְבֵּה מְשֻׁמְשִׁים,
הַעוֹמְדִים לְרִשׁוּתוֹ.

יוֹעֵץ הַנְּקָרָא "שְׂכָל",
וְעֹבְדִים הַמוֹצִיאִים לַפּוֹעֵל,
הַנְּקָרָאִים יְדֵיִם וְרַגְלָיִם,
וְעֵינָיִם, וְאוֹזְנָיִם, וְחוֹטָם וְכוּ'.

הַגֵּם שֶׁהַשְׂכָּל
הוּא בָּר דַּעַת,
וְהַרְצוֹן אֵין לוֹ שְׂכָל,
מְכַל מְקוֹם הַרְצוֹן
הוּא הַמוֹשֵׁל.

עַל דֶּרֶךְ הַצִּיּוֹר,
לְעִשִׂיר שְׁיֵשׁ לוֹ
כַּמָּה מְסַחְרִים בְּעוֹלָם.

וַיֵּשׁ לוֹ בְּכָל בַּיִת מְסַחֵר
מְנַהֲלִים גְּדוֹלִים,
פְּקָחִים מוֹבְהָקִים,
וְעוֹרְכֵי דִין מוֹבְהָקִים,
הַעוֹמְדִים לְרִשׁוּת הַמְּנַהֲלִים.

וְיוֹם אֶחָד מֵת הָעָשִׂיר,
וְהַנִּיחַ הִירוּשָׁה לְבָנוּ,
שֶׁהוּא עַדִּיין יֵלֵד,
וְאֵינוּ יוֹדֵעַ עוֹד
בְּעִנְיֵין הַמֶּשָׂא וּמֵתוֹ,

וְכֹל דְּבָר שֶׁהוּא רוֹצֵה
לְדַעַת וְלַעֲשׂוֹת,
הוּא מוֹכֶרֶח לְהַתִּייעַץ
עִם הַפְּקָחִים וְעוֹרְכֵי הַדִּין,
הָעוֹמְדִים לְרְשׁוֹתוֹ.

וּמִכָּל מְקוֹם הַיֵּלֵד הַזֶּה
הוּא בֶּעַל הַבַּיִת הָאֲמִיתִי
וְלֹא הַמְּנַהֲלִים וְהַפְּקָחִים -
כִּן הָרְצוֹן לְגַבֵּי הַשָּׁכַל.

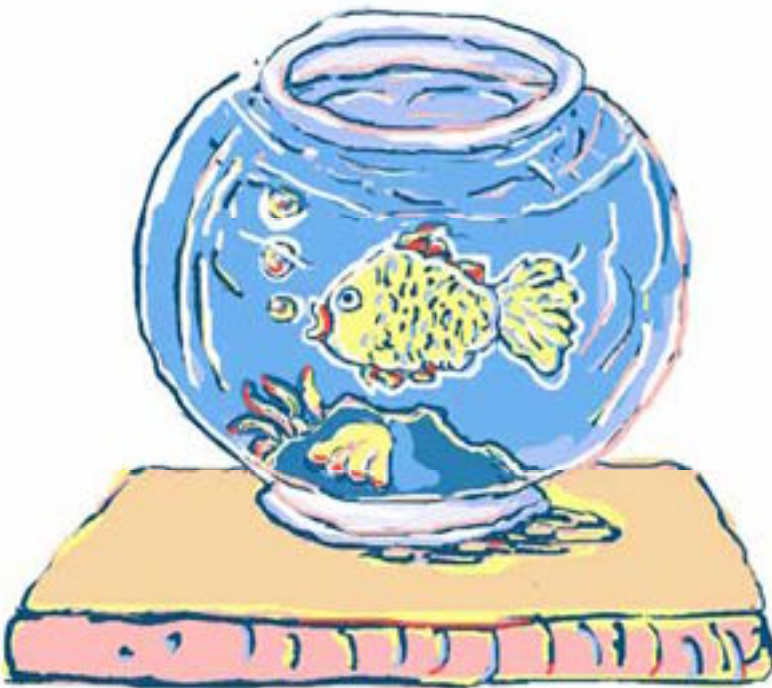
רָצוֹן שֶׁל דָּג

לפי דברי רב (10.02.08) על ספר "תלמוד עשר הספירות"

לְמָה לְאָדָם יֵשׁ
שְׁתֵּי רַגְלָיִים,
שְׁתֵּי יָדָיִים,
רֹאשׁ,
וְכֹל בְּנֵי הָאֵיבָרִים בְּגוֹף,

וְלְדָג
אֵין רַגְלָיִים
וְאֵין יָדָיִים,
אֵלָא מִסְפִּיק לוֹ הַגּוֹף וְהַפֶּה
כְּדֵי לְהַחְיֹת אֶת עֲצָמוֹ,
לְקַיֵּם אֶת הַרְצוֹן שְׁלוֹ?

כִּי הַדָּג הוּא פְּחוֹת רְצוֹן
וְהָאָדָם הוּא יוֹתֵר רְצוֹן,
וְעוֹצֵמֵת הַרְצוֹן
הִיא הַמְּחַיֶּבֶת אֶת הַמְּבַנֶּה.

בֶּטֶן הַתְּרַנְגוּלָּת

מתוך מאמר "האומה" של בעל הסולם

אם רוצים לעשות מְכוּנָה,

שְׁתַּהֲיֶה תְּחִלִּי

לְבֶטֶן שֶׁל הַתְּרַנְגוּלָּת

שְׁמַחְמַמֶּת בֵּיצִים

וּמוֹלִידָה אֶפְרוּחִים,

מְחוּיָבִים לְהֵבִין הַיֵּטֵב מִתְּחִילָה

אֶת דְּרָכֵי הַיִּצוּר

וְהַתְּפַתְחוֹת הַכּוּחוֹת שֶׁל הַטֶּבַע,

הַפּוֹעֲלִים בְּתוֹךְ בֶּטֶן הַתְּרַנְגוּלָּת.

וְאִז שְׁמַתְחִקִים אַחֲרֵיהֶם,

עוֹשִׂים מְכוּנָה בְּדוּמָה

לְבֶטֶן הַתְּרַנְגוּלָּת,

הַמוֹכְשֶׁרֶת לַיִצוּר

אֶפְרוּחִים כְּמוֹתֶיהָ.

טוֹבַעַ בְּנֵהָר

לפי מאמר רב"ש ("הצורך לאהבת חברים") מתוך ספר "שלבי סולם" (כרך ה')

אָדָם שְׂשׁוּחָה בְּנֵהָר,
וּבְאִמְצַע הַשְּׁחִיָּה
הוּא מְאֵבֵד אֶת כּוֹחוֹתָיו.

וּבֵּא אָדָם
הַשְּׂוּחָה עִימוּ בְיַחַד,
וְנוֹתֵן לוֹ דְּחִיפָה,
בְּכַדֵּי שְׂיִתְחִיל לְשׁוּחַת מְעֻצְמוּ.

וְהָאָדָם שְׂרוּצָה לְהַצִּילוֹ,
נוֹתֵן כְּמָה דְּחִיפּוֹת.
וְאִם הוּא רוֹאָה,

שְׂאִינוּ מְשַׁתְּתֵף עִימוּ,
הוּא עוֹזֵב אוֹתוֹ וְהוֹלֵךְ.

אָלָא רַק בְּזִמְן שֶׁהוּא רוֹאֶה,
כְּשֵׁנוֹתֵן לוֹ דְּחִיפָה
הוּא מִתְחִיל לְשַׁחוֹת בְּעֵצְמוֹ,
אֲזֵ הוּא נוֹתֵן לוֹ כֹּל פְּעַם דְּחִיפוֹת,
עַד שִׁיוֹצֵא מִכָּלֵל סִכְנָה.

מַה שְׂאִין בֵּן
אִם לֹא מְשַׁתְּתֵף עִימוֹ,
הוּא עוֹזֵב אוֹתוֹ.

עניין של שותפות

לפי מאמר מתוך ספר "דרגות הסולם" חלק ב' של רב"ש

בגוף יש ראש וידיים ורגליים,
שלכל אחד ישנו תפקיד מיוחד,
ובכל זאת קובע מה שהראש חושב.

אם יש בראש חשבונות טובים,
אזי כל האיברים הם בשמחה.
ואם הראש נמצא בדאגות,
אז המצב רוח הזה
הוא בכל האיברים.

אלא כמו בשותפות,
אם כל אחד ממלא את תפקידו,
אזי כולם ששים ושמחים.
אבל בלי יגיעה אין שום דבר.

לכן הבעל הולך ומתייגע ומביא כסף,
ואשתו שלוקחת את הכסף,
היא מתייגעת בכך שהולכת
וקונה צרכי אוכל,
ומבשלת ודואגת שהמאכל
יהיה בטוב טעם.

ואזי שניהם ששים ושמחים.
כי אם האישה מבשלת בטעם טוב,

יש לבעלה תיאבון לאכול,
ואזי יש לבעל פוח לקחת לעסוק
ולהביא פסף.

וכמו כן,
אם הרגלים הולכות לרחוב
והידיים קונות ונותנות
את המזונות למוח,
אזי יש למוח פוח לחשוב.

אוֹכֵל שֶׁל אִמָּא

לפי מאמר רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם"

אִמָּא שְׁנוֹתֶנֶת לַיְלָדִים שְׁלָה לְאָכּוֹל,
הַגַּם שְׁלִקְנוֹת מְצַרְכִּים וְלֶהֱכִינָם,
שְׂיִהְיוּ רְאוּיִים לְאָכִילָה,
הוּא דָבָר שְׁכְרוּךְ בְּעִבּוּדָה,
בְּכֹל זֹאת הִיא גַם מְאָכִילָה אוֹתָם.

אָלָא יֵשׁ לְהִבְחִין בֵּין שְׁתֵּי הַפְּעוּלוֹת:
א - פְּעוּלוֹת שְׂהִיְתָה מְוֹתֶרֶת עָלֶיהֶן,
ב - פְּעוּלוֹת שְׂאִין בְּדַעְתָּה לְוֹתֵר עָלֶיהֶן.
הֵינּוּ, לְקִנּוֹת מְצַרְכִּים וְלֶהֱכִינָם,

שִׁיְהִיוּ רְאוּיִים לְאֲכִילָה וְכַדוּמָה,
אֵלֶּה הַפְּעוּלוֹת שֶׁהֵיא הִיתָה מְוֹתֶרֶת עָלֶיהֶן.

כְּמוֹ שְׂרוּאִים אֶצֶל עֲשִׂירִים,
שִׁישׁ מִי שְׁקוּנָה מְצַרְכִּים וַיֵּשׁ טַבְּחִית.
זֶה מְרָאָה שְׁגָם אִמָּא
יְכוּלָה לְוֹתֵר עַל הַפְּעוּלוֹת הָאֵלֶּה.
אָבֵל לְהִסְתַּכֵּל עַל הַיְלָדִים
אֵיךְ שֶׁהֵם אוֹכְלִים,
עַל זֶה הֵיא לֹא יְכוּלָה לְוֹתֵר.

הַגָּם שֶׁהָאֵם,
בְּעֵת שֶׁהֵיא מְסַתַּכֶּלֶת עַל הַיְלָדִים שִׁיאֲכִלוּ,
אֵין הֵיא אוֹכֶלֶת,
אֵלֶּא מְוֹתֶרֶת בְּמַצָּב הַזֶּה עַל עֲצָמָה.
וְרַק נְהַנִּית מְזָה שֶׁהֵיא רוֹאָה,
אֵיךְ שֶׁהַיְלָדִים שֶׁלָּה אוֹכְלִים.

וְאִף פַּעַם לֹא תַעֲלֶה לְאִמָּא מְחֻשְׁבָּה:
"מָה יִהְיֶה לִי מְזָה שֶׁאֲנִי רוֹאָה,
שֶׁהַיְלָדִים הַקְּטַנִּים אוֹכְלִים".
וְהֵיא לֹא רוֹצָה בְּשִׁבִיל זֶה
לֹא "עוֹלָם הַזֶּה" וְלֹא "עוֹלָם הַבָּא".

וְהַטַּעַם הוּא,
הַיּוֹת שִׁישׁ לָהּ הַנָּאָה מִפְּעוּלָה זוֹ,
לְכֵן כָּבֵר אֵינָה צְרִיכָה לְשׁוּם תְּמוּרָה.

אִשְׁתּוֹ שֶׁל דּוֹמָם וְאִשְׁתּוֹ שֶׁל צוֹמַח (בעל בדרגה א' במין המדבר ובעל בדרגה ב' במין המדבר)

לפי משל רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם"

שְׁנֵי שְׂכָנִים שְׂגָרִים זֶה עַל יַד זֶה,
 יֵשׁ לַפְּעָמִים שְׂאִשְׁתּוֹ שֶׁל בַּעַל
 שֶׁהוּא שֵׁיךְ לְבַחֲיַת צוֹמַח,
 לְבַחֲיַת כְּבוֹד וּשְׁלִיטָה,
 נִכְנָסֶת לְאִשְׁתּוֹ שֶׁל בַּעַל דְּרָגַת דּוֹמָם,
 שְׂאִינוֹ מִבֵּין אֶלָּא בְּבַחֲיַת הַתְּאֻוָּה.

וְהִיא רוֹאָה אֵיךְ שֶׁהַשֶּׁכֵּן
 יוֹשֵׁב עִם הַמְּשַׁפָּחָה שְׁלוֹ
 עַל יַד הַשּׁוֹלְחָן,

וְאוֹכֵל עִם הַמְשַׁפָּחָה,
וְהוּא מְסַפֵּר לַמְשַׁפָּחָה,
אֵיךְ עָבַר אֶצְלוֹ סֵדֶר הַיּוֹם בְּעִבּוּדָה,
וְאֵיךְ הוּא נָח עִכְשָׁיו,
וְנִהְיָה מִזֶּה שֶׁהוּא יוֹשֵׁב וְאוֹכֵל
בְּיַחַד עִם הַמְשַׁפָּחָה.

וְכַשְׁאֲשֵׁתוֹ שֶׁל בְּחִינַת צוּמַח חוֹזֶרֶת לְבֵיתָה,
הִיא מְחַכָּה לְבַעֲלָהּ שְׂיָבוֹא מִהַחֲנוּת,
לְאָכּוֹל סְעוּדַת עֶרֶב עִם הַמְשַׁפָּחָה.
אָבֵל כְּשֶׁהִבְעֵל בָּא הוּא אוֹמֵר:
"אֵין לִי עִכְשָׁיו זְמַן לְאָכּוֹל עִמָּכֶם,
הֵיטוֹת שְׂאֲנִי מוֹזְמֵן לְאִיזוֹ אֲסִיפָה לְטוֹבַת הַכָּלָל".

וְאֲשֵׁתוֹ שׁוֹאֵלֶת:
"מִדּוּעַ הַשָּׂכֵן שְׁלָךְ בָּא מִהַחֲנוּת,
וְיוֹשֵׁב, וְאוֹכֵל עִם הַמְשַׁפָּחָה,
וְלֹא רָץ לְשׁוּם מְקוֹם,
אֲלֹא הוּא יוֹשֵׁב בְּנַחַת,
וְשָׂמַח עִם הַמְשַׁפָּחָה.
וְאַתָּה, אֵין לָךְ שׁוּם חֶשְׁבּוֹן
עִם הַמְשַׁפָּחָה שְׁלָךְ,
אֲלֹא כֹל הָרֹאשׁ שְׁלָךְ נָתַן לְאֲנָשִׁים אַחֲרָיִם.

אֲנִי לֹא יוֹדַעַת אֲפִילוֹ
שְׂאֵתָה מִכִּיר אוֹתָם,
וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת הַזְּמַן

שְׂמִייעַ לָנוּ, לַמְשַׁפָּחָה שְׁלָנוּ,
וְאַתָּה מַחְשִׁיב אַחֲרֵימִי
יֹתֵר מֵאִיתָנוּ”.

אַז הוּא מְשִׁיב לָהּ:
”לְשֹׁכֵן אֵין לוֹ שׁוּם הֶרְגֵשׁ הַזּוֹלָת,
אֶלָּא כְּמוֹ שֶׁהַתְּרַנְגוּלָת
הוֹלֶכֶת וּמְטַיִילָת עִם הָאֶפְרוּחִים שְׁלָהּ,
וְדוֹאָגָת רַק לִילָדִים שְׁלָהּ
כְּמוֹ כֵן הַשֶּׁכֶן שְׁלָנוּ.
וְאֵת רוּצָה שְׂאֲנִי אֶהְיֶה כְּמוֹהוּ?”

וְהָאִשָּׁה הַזֹּאת חוֹזֶרֶת לְשֹׁכֵן,
וְשׁוֹאֶלֶת אוֹתוֹ:
”מִדּוּעַ אַחֲרֵי הָעֵבוּדָה,
אַתָּה אוֹכֵל עִם הַמְשַׁפָּחָה שְׁלָךְ
וּמִתְנַהֵג כְּמוֹ תְּרַנְגוּלָת,
וְאֵין אַתָּה נוֹהֵג כְּמוֹ בְּעָלִי?”

הוא עונה לה:
"אין אני משוגע כמו בעלך,
לתת את הזמן היקר
שאני צריך לנוח ולשמוח
עם המשפחה שלי,
לטובת אנשים אחרים".

ובטח ששניהם צודקים,
ואף אחד אינו מבין את השני.

אָמָא שֶׁל צוּמַח וְאָמָא שֶׁל חַי (בן בדרגה ב' ממין המדבר ובן בדרגה ג' ממין המדבר)

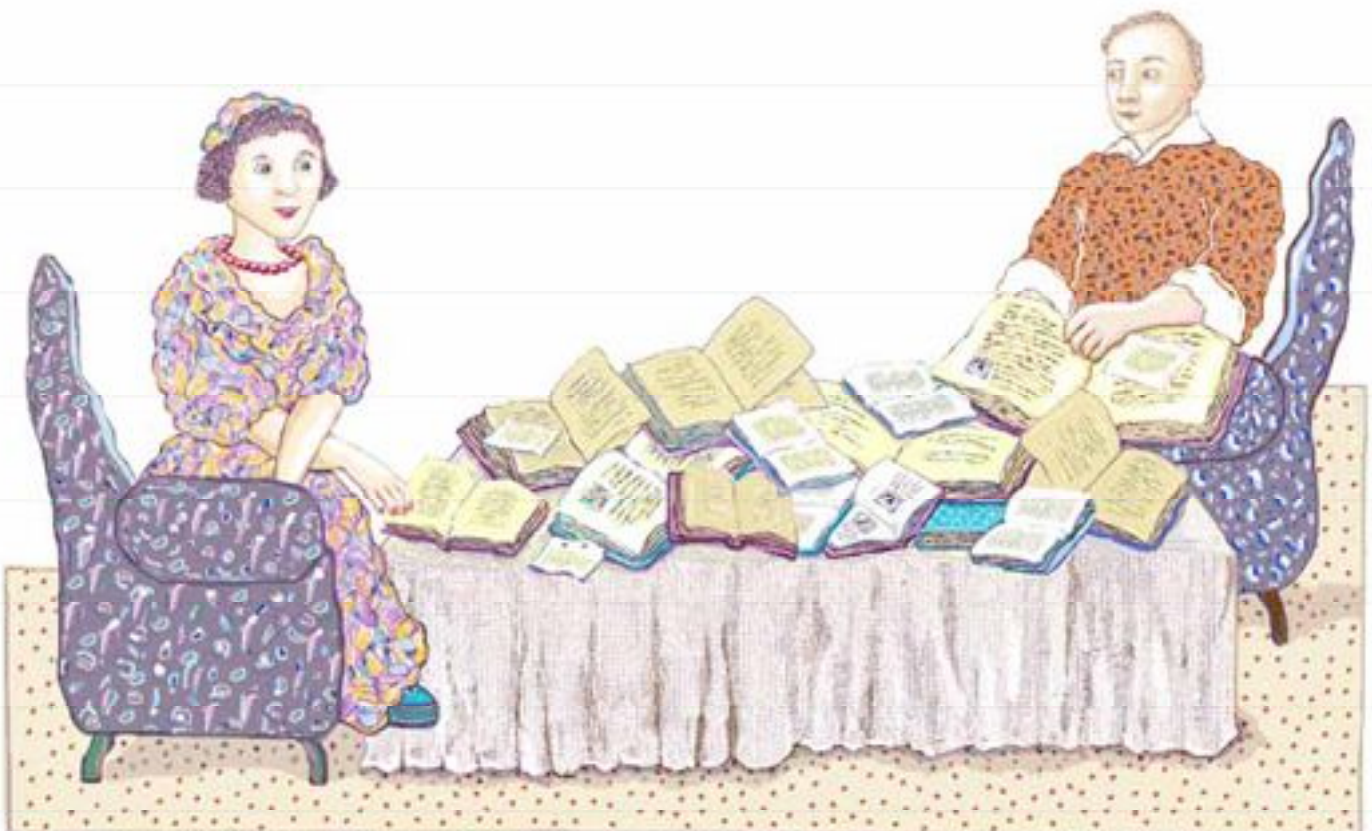
לפי משל רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם"

אישה אחת נכנסה לשנייה,
ורואה שהבן של השכנה
קם בבוקר בשעה שמונה והולך לעבודה.
וגם בערב כשהוא בא,
הוא מתנהג בסדר כמו כל האנשים.
ואחר כך הוא הולך לאסיפות,
לעשות שם משהו לטובת הכלל.
ואחר כך הוא חוזר והולך לישון,
כרגיל כמו כל האנשים.

והאישה, כשהיא חוזרת לביתה,
היא שואלת את הבן שלה:

”מדוע אני רואה הרבה פעמים,
כשאני קמה בבוקר,
שהחשמל עדיין דולק
וארוחת הערב שסידרתי לך,
עומדת לפניך מבלי שנגעת בה,
ואתה עדיין ישוב על יד הספרים,
ואילו הבן של השכנה
הוא נוהג כמו בן אדם?”

השיב לה הבן:
”אני אוהב חוכמה,
לכן אני מבין,
שכדאי לותר על הכל
ולקנות חוכמה.

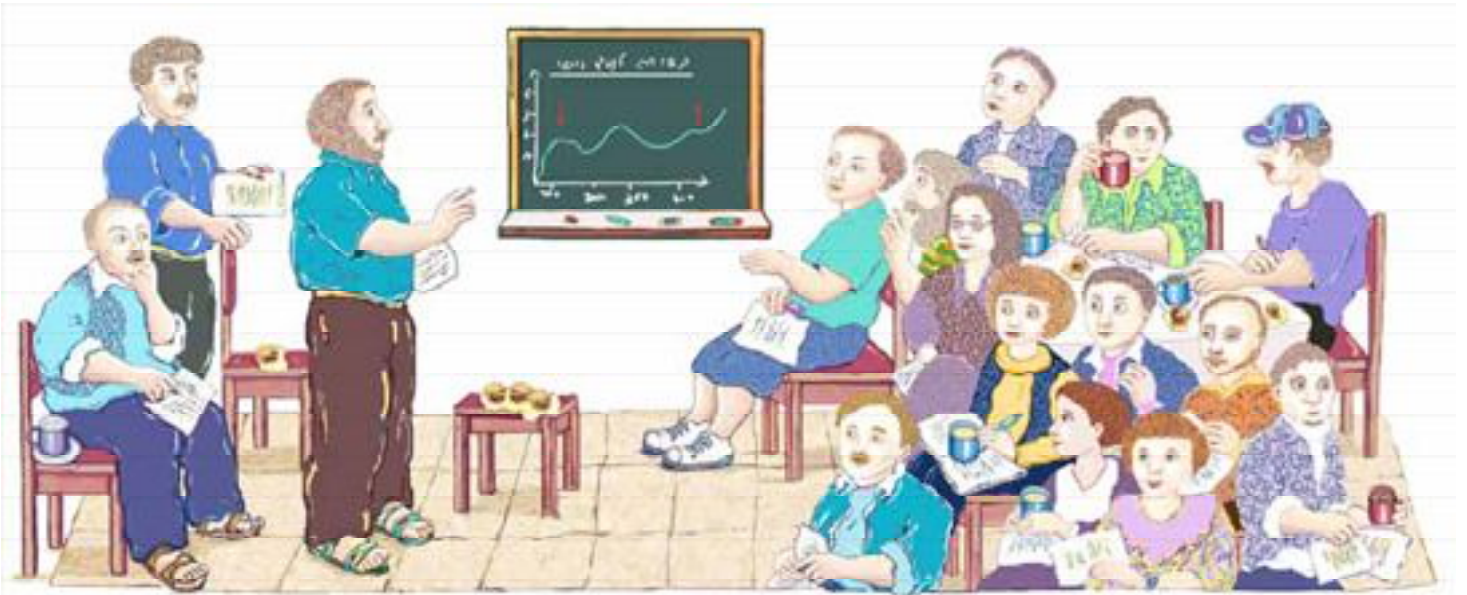
מה שאם כן הבן של השכן,
אין לו שייכות לחוכמה,
אלא הוא עוסק לצרכי הכלל,
שיהיה נחת רוח באיזה אופן
לאנשים כמוהו.

אבל אני מבין, שבלי חוכמה
כולנו "כבהמות נדמו".
מה שאין כן הבן של השכנה,
איננו מבין שבלי חוכמה
האדם נשאר ככל בהמה".

והאישה הולכת לשכנה,
ומספרת מה הבן שלה אמר.
והבן של השכנה אומר לאימו:
"אני לא משוגע להכניס את ראשי
לתוך חוכמות, כי מה זה ייתן לי?
אף בן אדם לא ירצה לדבר עימי,
וכולם יגידו לי שאין לי שום מושג
בענייני העולם הזה.

מה שאם כן
כשאני עוסק בצרכי ציבור,
והולך לאסיפות,
שמתאספים אנשים פיקחים,
לעשות משהו לטובת הכלל,
יהיו הרבה אנשים שיתנו לי כבוד,

היות שאני לא דואג לצרכי עצמי
 אלא לטובת הכלל.
 מה שאין כן הבן של השכנה,
 הוא דואג רק לצרכי עצמו,
 לכן הוא רוכן על הספרים."

נמצא, שכל אחד אומר
 שהדרך שהוא הולך
 זהו דרך של אמת,
 ואין אחד מבין את חברו.

ומכל שכן
 אלה שהם בחינת חי,
 ואוהבים לעסוק בחוכמה,
 הם לא יכולים להבין
 את בחינת המדבר (דרגה ד')
 אותם אלה שהם בעלי השגה.

מֵהִי הַשְּׂגָה

לפי דברי רב (14.03.08) על מאמר "תורת הקבלה ומהותה"

הַמִּלָּה הָאַחֲרוֹנָה,

הַהֶבְנָה הָאַחֲרוֹנָה,

הָעֲמוּקָה בְּיִתְרָה.

הַדְּרָגָה הָאַחֲרוֹנָה

שֶׁל הַהֶבְנָה -

הַגְּבוּהָה או הָעֲמוּקָה.

אור מוגבל בכלי

לפי דברי רב (14.7.08) על מכתב של בעל הסולם (דף ס"ג) מתוך ספר "פרי חכם - אגרות קודש"

אין דבר רוחני,
אם אין מי שמגלה אותו.

כל דבר רוחני קיים,
אם מישהו מגלה,
אם מישהו מרגיש אותו,
אם מישהו נמצא בו.

כמו האור.
מאיפה יודעים שיש אור?
אם שמים על הדרך שלו מחיצה,
אז האור נתקל במשהו
ורואים שיש אור.

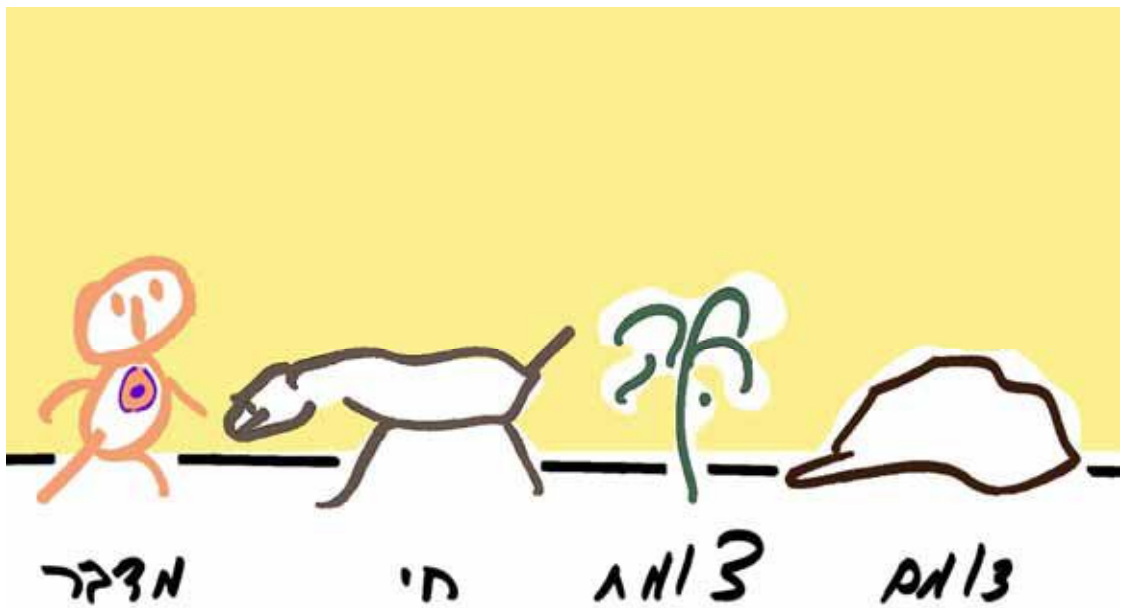
למה אין אור
מחוץ לכדור הארץ,
מחוץ לאטמוספירה?
כי האור שנמצא שם
לא נתקל באף מחיצה.

אם נתקל במשהו,
אז רואים
ש"כאן נמצא אור".

דומם צומח חי מדבר

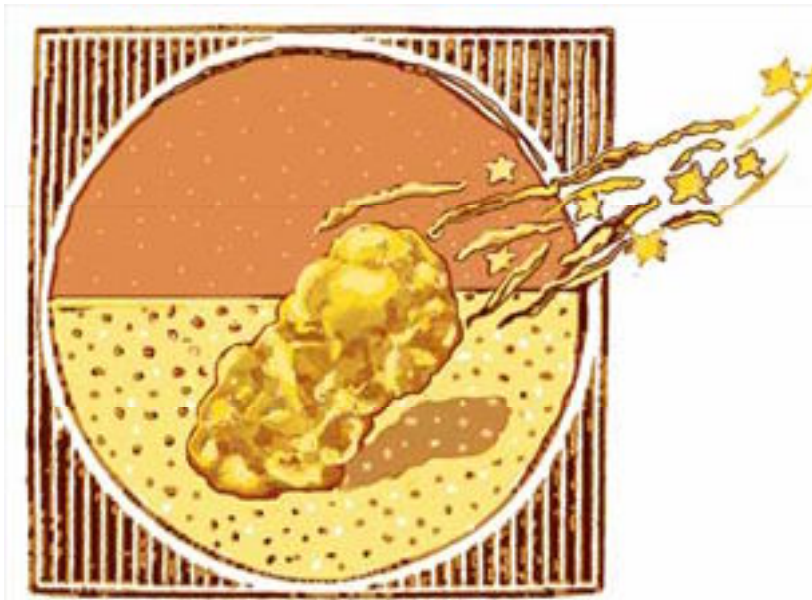
מאמר קט"ו מתוך ספר "שמעתי"

א. דַּרְגַּת דּוֹמֵם

בְּחִינַת דּוֹמֵם נִקְרָא
מִי שְׂאִין לוֹ רְשׁוֹת
בְּפָנָי עֲצָמוֹ,
אֶלֶּא רְשׁוֹת
שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת עָלָיו.

וְהוּא מוֹכָרָח
לְמַלְאוֹת
כֹּל חֶשֶׁקוֹ וְרִצּוֹנוֹ
שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת.

וְלֵכֶן
אֵינוּ יְכוּל לְעָבוֹד
לְתוֹעֵלַת זֹלָתוֹ,
אֲלֵא מוֹפְעֵל לְעָבוֹד
לְתוֹעֵלַת עֲצָמוֹ.

ב. דְּרַגַּת צוּמַח

בְּחִינַת צוּמַח נִקְרָא
מִי שֵׁישׁ לוֹ כָּבֵד בְּמִקְצַת
רְשׁוֹת בְּפָנָי עֲצָמוֹ,
וְיְכוּל לַעֲשׂוֹת דְּבָר,
שֶׁהוּא בְּהִיפּוּךְ מִדַּעַת בַּעַל הַבַּיִת.

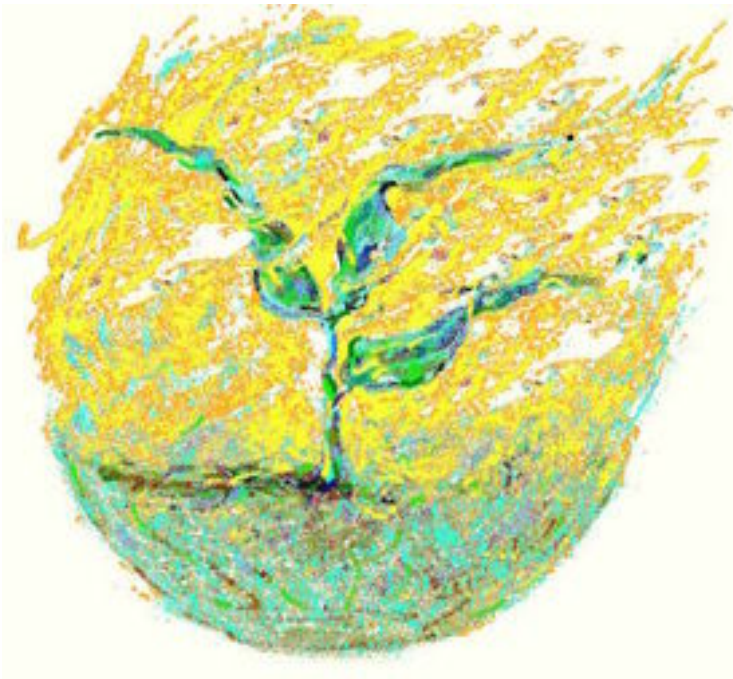
הַיֵּינוּ, שֶׁכָּבֵד יְכוּל לַעֲשׂוֹת דְּבָרִים,
שֶׁאֵינָם לְתוֹעֵלַת עֲצָמוֹ,
אֲלֵא בְּהִיפּוּךְ מִהֶרְצוֹן
שֶׁבַעַל הַבַּיִת הַטְּבִיעַ בוֹ.

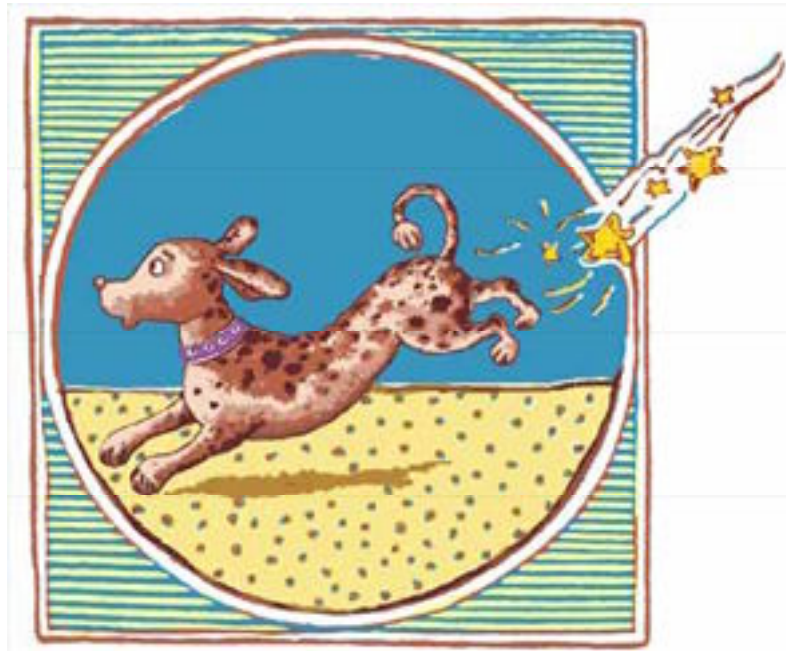
כְּמוֹ שְׂרוּאִים בְּצִמְחִים גְּשָׁמִים,
אֵף עַל פִּי שֶׁהֵם בַּעֲלֵי תְנוּעָה,
שֶׁהֵם מִתְפַּשְׁטִים בְּאוֹרֵךְ וּבְרוּחָב,
מִכָּל מְקוֹם תְּכוּנָה אַחַת לְכָל הַצִּמְחִים.

זאת אומרת, שאין אף צמח אחד
שיכול לצאת נגד שיטת כל הצמחים,
אלא מחויב לשמור את חוקי הצמחים,
ואין לו שום כוח
שיוכל לעשות נגד בני מינו.

זאת אומרת,
אין לו בחינת חיים בפני עצמו.
אלא הוא חלק מחיי כלל הצמחים.
כי לכל הצמחים צורת חיים אחת
בדומה לבריה אחת.
וכל הצמחים על אופןם הפרטי
הם כאיברים של בעל החי הזה.

וכמו כן ברוחניות,
"צומח" נקראים אלה האנשים,
שכבר יש להם במקצת כוח
להתגבר על הרצון שלהם,
אבל הם משועבדים לסביבה,
כי עוד אין להם את הכוח
לעשות הפוך מהסביבה
שבה הם נמצאים.

ג. דַּרְגַּת חֵי

אָנוּ רוֹאִים בְּבַעֲלֵי הַחֵי,
שֵׁשׁ לְכֹל אֶחָד מֵהֶם
תְּכוּנָה בְּפָנָי עֲצָמוּ,
וְאֵינָם מְשׁוּעָבָדִים לְסַבִּיבָה.

אֲלֹא יֵשׁ לְכֹל אֶחָד
הַרְגָּשָׁה וּתְכוּנָה בְּפָנָי עֲצָמוּ.
וּבִטָּח שֶׁהוּא יָכוֹל לַפְעוֹל מֶה שֶׁהוּא
נֶגְדַר רְצוֹן בַּעַל הַבַּיִת.

וְגַם אֵינּוּ מְשׁוּעָבָד לְסַבִּיבָה,
אֲלֹא יֵשׁ לוֹ חַיִּים בְּפָנָי עֲצָמוּ,
מִבְּלֵי שֶׁבְּחֵיּוֹתוֹ יִהְיֶה תְלוּי
בְּחַיִּים שֶׁל חֵבְרוּ.

אֲבָל אֵינּוּ יָכוֹל לְהַרְגִּישׁ
יֹתֵר מִיִּשׁוּתוֹ עֲצָמוּ.
הֵינּוּ, אֵינּוּ לוֹ הַרְגָּשׁ הַזּוֹלָת,
וּמִמִּילָא שֶׁאֵינּוּ יָכוֹל
לְדַאוֹג עֲבוּר הַזּוֹלָת.

ד. דְרָגַת מְדַבֵּר

בְּחִינַת מְדַבֵּר הוּא

מִי שֵׁישׁ בּוֹ כְּמָה מַעֲלוֹת:

- א. הוּא עוֹשֶׂה נֶגֶד רְצוֹן בַּעַל הַבַּיִת,
- ב. אֵינוֹ מְשׁוֹתֵף לְכָל בְּנֵי גִילוֹ, כְּמוֹ בְּצוּמָח.
- הֵינּוּ, הוּא אֵינוֹ תְלוּי בְּסָבִיבָה.
- ג. הוּא מְרַגֵּשׁ אֶת הַזּוּלָת.

לְכֵן הוּא יָכוֹל

לְדַאוֹג עֲבוּרָם וּלְהַשְׁלִימָם,

עַל יְדֵי זֶה שֶׁמְרַגֵּשׁ

וּמְצַטְעֵר עִם הַצִּיבוּר,

וְיָכוֹל לְשִׁמּוֹחַ בְּנַחְמַת הַצִּיבוּר.

וְכֵן הוּא יָכוֹל

לְקַבֵּל מִהַעֲבָר וְהַעֲתִיד.

מֵה שֶׁאֵין כֵּן בַּעַל חַי,

שֶׁאֵינוֹ מְרַגֵּשׁ אֶלָּא רַק אֶת הַהוֹנָה,

וְגַם רַק אֶת פְּרִטְיוֹתוֹ עֲצָמוֹ.

עגל בן יומו

לפי מאמר "מהות הדת ומטרתה" של בעל הסולם מתוך ספר "פרי חכם - מאמרים"

הבהמה,
אשר דעתה מועטת
בסוף גידולה,
איננה לקויה כל כך
בדרך התפתחותה.

בניגוד לאדם,
שדעתו מרובה
בגמר גידולו,
ולקוי ביותר
בדרך התפתחותו.

כי עגל בן יומו
הוא "קרי שור",
כלומר, יש לו כוח
לעמוד מיד על רגליו
וללכת,
ושכל להישמר מכל פגע רע
הנמצא על דרכו.

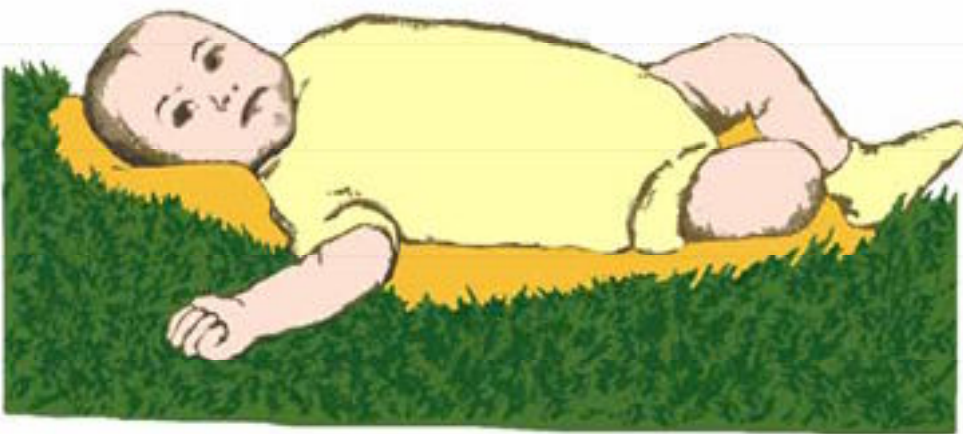
מה שאין כן
אדם בן יומו,
הוא מוטל
כמו נטול חושים.

וְאִם הָיָה בָּא וּמִסְתַּכֵּל
בְּשֵׁתֵי וְלִדּוֹת אֵלֶּה
מִיִּשְׁהוּ שְׂאֵינּוּ מוֹרְגָל
בְּהוֹוִיּוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה,

הָיָה אוֹמֵר,
עַל יְלוּד הָאָדָם,
שׁ"גַם בְּתַכְלִיתוֹ
לֹא יִצְלַח לְמֵאוֹמֵהוּ",

וְעַל יְלוּד הַבְּהֵמָה
הָיָה אוֹמֵר,
שׁ"כֵּאֵן נוֹלַד
גִּיבּוֹר גְּדוֹל",

כִּי הָיָה דָן אוֹתָם
עַל פִּי שִׁיעוֹר
חוֹכְמַתוֹ שֶׁל הָעֶגְל
לְעוֹמַת יְלִיד הָאָדָם
הַטִּיפֵשׁ וְהַנְּטוּל
מִכָּל הַחוֹשִׁים.

פְּרֵי מֵתוֹק

לפי מאמר "מהות הדת ומטרתה" של בעל הסולם מתוך ספר "פרי חכם - מאמרים"

צֵא וּשְׂאֵל אֶת הַבּוֹטָנִיקָאִי,
כַּמָּה מְצַבִּים עוֹבְרִים עַל הַפְּרֵי
מֵעַת שֶׁנִּרְאָה לְעֵינַיִם
עַד בִּיאָתוֹ לְתַכְלִיתוֹ,
שֶׁהוּא גָּמַר בִּישׁוּלוֹ.

אֲשֶׁר כָּל הַמְצַבִּים
הַקּוֹדְמִים לְתַכְלִיתוֹ
לֹא דֵי שְׂאִינָם
מֵרְאִים לָנוּ שׁוֹם דּוֹגְמָא
מוֹתְאָמֶת לְתַכְלִיתוֹ
הַמֵּתוֹק וְהַיֶּפֶה,

אֲלֹא עוֹד כְּמוֹ לְהַכְעִיס,
מֵרְאִים לָנוּ אֶת הַהִפְכִי
לְצוּרָה הַתַּכְלִיתִית,

כְּכֹל שֶׁהַפְּרֵי
יֹתֵר מֵתוֹק בְּסוּפוֹ,
הוּא נִמְצָא
יֹתֵר מֵר וְיֹתֵר מְגוּנָה
בַּמְצַבִּים הַקּוֹדְמִים
שֶׁל סֵדֵר הַתַּפְתָּחוֹתוֹ.

יְלָדִים שֶׁל הַשָּׂכָן

משל מתוך מאמר רב"ש: "סדר ישיבת החברה" בספר "שלבי הסולם" (כרך ד') של רב"ש

הָאָדָם יְכוֹל לְרֹאוֹת חֲסָרוֹנוֹת
אֲצֵל יְלָדִים שֶׁל הַשָּׂכָן,
וְעַל יְלָדִים שֶׁל עֲצָמוֹ
הוּא לֹא רוֹאֶה.

וְכַשְּׁמַדְבְּרִים עַל הַבְּנִים שְׁלוֹ
אֵיזָה חֲסָרוֹנוֹת,
תִּיכֶף הוּא מְתַגְבֵּר נֶגֶד חֲבֵרוֹ,
וּמִתְחִיל לְהַגִּיד אֶת הַמַּעֲלוֹת
שֵׁישׁ לְהַבְּנִים שְׁלוֹ.

וְנִשְׂאֶלֶת הַשְּׂאֵלָה,
מֵהִי הָאֻמָּת -
שֵׁישׁ מַעֲלוֹת לְבְנָיו,
וּמִשׁוּם זֶה הוּא בְרוּגְזוֹ,
כַּשְּׁמַדְבְּרִים עַל הַבְּנִים שְׁלוֹ?

וְהַעֲנִין הוּא כֵן,
שֶׁבְּאֻמָּת יֵשׁ בְּכָל אָדָם
מַעֲלוֹת וְחֲסָרוֹנוֹת.
וְכָל אֶחָד מֵהֶם,
הֵן הָאֵב עֲצָמוֹ וְהֵן הַשָּׂכָן,
אוֹמְרִים אֻמָּת.

אָלֵא הַשָּׂכֵן
הוּא לֹא מְתִיחַס
לְהַבְנִים שֶׁל הַשָּׂנִי
עִם יַחַס כָּאֵב אֶל בֶּן.
הֵינּוּ, שְׂאִין לוֹ אוֹתָהּ אֶהְבָּה
לְבָנִים הָאֵלֶּה,
כְּמוֹ שֵׁישׁ לְאֲבִיהֶם.

לְכוּ, כְּשֶׁהוּא מְסַתְּפֵל
עַל הַבְּנִים שֶׁל הַשָּׂנִי,
הוּא רוֹאֶה רַק
אֶת הַחֲסָרוֹנוֹת שֵׁישׁ לָהֶם,
כִּי מְזָה הוּא יוֹתֵר נֶהְנֶה.

כִּי אַז הוּא יְכוֹל לְהִרְאוֹת,
שֶׁהוּא בְּמַעֲלָה יוֹתֵר מִהַשָּׂנִי,
בְּזֶה שֶׁהִלְדִּים שְׁלוֹ
הֵם יוֹתֵר טוֹבִים,
לְכוּ מְסַתְּפֵל רַק
עַל הַחֲסָרוֹנוֹת שֶׁל הַשָּׂנִי.

וְזֶה הוּא אֱמֶת,
מָה שְׂרוּאָה.
אָבֵל מָה הוּא רוּאָה?
רַק אֶת הַדְּבָרִים
שֶׁנֶּהְנֶה מֵהֶם.

אָבֵל גַּם הָאֵב רוּאָה
רַק אֶת הָאֱמֶת,
אֲלָא הוּא מְסַתְּפֵל
רַק עַל הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים,
שֵׁישׁ לְבָנִים שְׁלוֹ.

אָבֵל הַדְּבָרִים הָרָעִים
שֵׁישׁ לְבָנִים שְׁלוֹ,
אֶת זֶה הוּא לֹא רוּאָה,
מִשּׁוֹם שֶׁאֵין לוֹ תַעֲנוּג מִזֶּה.

לְכֵן הוּא אוֹמֵר אֱמֶת,
מָה שֶׁהוּא רוּאָה אֲצֵל הַבָּנִים שְׁלוֹ,
כִּי הוּא מְסַתְּפֵל רַק עַל הַדְּבָרִים,
שֵׁישׁ מִזֶּה לְקַבֵּל הַנְּאָה.
אִם כֵּן הוּא רוּאָה
רַק אֶת הַמַּעֲלוֹת שְׁלֵהֶם.

שוטר תנועה

משל רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם"

מִטָּרָם שֶׁהִמְצִיאוּ אֶת הַתְּמָרוֹרִים
שִׁיסְדוּ אֶת הַתְּנוּעָה בְּכָלִי רֶכֶב,
הַסֵּדֵר הָיָה שְׁשׁוּטֵר עוֹמֵד
וּמְכוּוֹן אֶת הַתְּנוּעָה.

וְאִז הִרְבֵּה אָנָשִׁים
הָיוּ מְלֵאֵי טְעָנוֹת וְכַעַס עַל הַשׁוֹטְרִים,
שֶׁהֵם אֵינָם בְּסֵדֵר,
שֶׁהֵם לֹא מְסַתְּפִלִים עַל הַתּוֹר.

כִּי לַפְעָמִים הָיָה בָּא אָדָם
וּמִבְקֵשׁ מִהַשׁוֹטֵר שְׂיַעֲשֶׂה לוֹ טוֹבָה,
הָיֹת שָׂיֵשׁ לוֹ אֵיזָה חוֹלָה בְּבַיִת וְכַדוּמָה,
וְהַשׁוֹטֵר מְשַׁנֶּה אֶת הַסֵּדֶר לְפִי שְׂכָלוֹ.

וְאִז כָּל אֶחָד הָיָה חוֹשֵׁב
שֶׁהַשׁוֹטֵר אֵינוֹ בְּסֵדֶר.

וְהִרְבֵּה אֲנָשִׁים
הָיוּ מְרוֹצִים,
וְהִרְבֵּה לֹא.

מֵה שְׂאִין כֵּן בְּיָמֵינוּ,
שֶׁמְסֵדֶר הַתְּנוּעָה נַעֲשֶׂה
בְּחִינַת דוּמָם,
בְּלִי שְׂכָל,

הִנֵּה עֹכְשִׁיו
כָּל אֶחָד וְאֶחָד מְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ
אֶת גְּזֵר דֵּינֹו שֶׁל הַרְמָזוֹר,
וְאִף אֶחָד לֹא כוֹעֵס עָלָיו
וְאִף אֶחָד לֹא מִתְחַנֵּן אֵלָיו,
שְׂיַעֲשֶׂה לוֹ טוֹבָה.

מַלְבוּשֵׁי כְבוֹד

לפי מאמר רב"ש מתוך ספר "דרגות הסולם" חלק ב' (מאמר ע"ד: "מהי האמת")

יוֹפֵי נִקְבָּע עַל פִּי רוֹב,
מָה שֶׁהַרְבִּים קוֹבְעִים
מָה יָפָה וּמָה לֹא יָפָה,
בְּלִבוֹשֵׁים וּבְרֵהִיטֵי הַבַּיִת.

וְאָנוּ רוֹאִים שְׁכַל דוֹר
מִבְּטַל אֶת צִיּוֹר הַיּוֹפֵי
שֶׁל הַדוֹר הַקּוֹדֵם.

לְמִשַׁל בְּדוֹר הַקּוֹדֵם
הָיוּ יוֹדְעִים שְׂרֵהִיטֵי הַבַּיִת
צְרִיכִים לְהִיּוֹת מֵעַן,
וְחָרוּט עַל הָעַץ מִיְנֵי צִיּוֹרִים.

וְכִיּוֹם הָאֲרוֹנוֹת שְׁעוֹשִׁים בְּבַיִת
הֵם אֲרוֹנוֹת קִיר,
(כְּמוֹ שְׂרוֹאִים בְּדִירוֹת הַיְשָׁנוֹת
שֶׁהָיוּ לְפָנֵי כַּמָּה דוֹרוֹת בִּירוּשָׁלַיִם),
רַק הַיּוֹם עוֹשִׂים אֲרוֹנוֹת קִיר
יוֹתֵר יָפִים מְאֹד.

אָבֵל מָה בְּאַמַּת יָפָה
מִי יִכּוֹל לֹמַר?
אֵי אֶפְשָׁר לְתַת עַל כֶּךָ

תְּשׁוּבָה מוּגְדָרֶת,
אֵלָא כּל מָה שְׁהֲרַבִּים
מִסְכֵּימִים שְׁזָה יָפָה,
אֵז כּוֹלֵם הוֹלְכִים
לְפִי הַדּוּגְמָא הַזֹּאת.

לְכֵן כּל פְּעַם יֵשׁ מוֹדוֹת חֲדָשׁוֹת
הַיֵּינוּ, דּוּגְמָאוֹת חֲדָשׁוֹת.
וְנִמְצָא לְפִי זֶה,
כּל מָה שְׁהֲרַבִּים מִחֲשִׁיבִים
זֶה נִקְרָא יוֹפִי,

וְאִם הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ זֶה,
נִקְרָא "מִלְבוּשֵׁי כְבוֹד".
כִּי מָה שֶׁהוּא מְכוּבָד בְּעֵינֵי הַבְּרִיּוֹת
עַל זֶה יְכוֹלִים לְתֵת יְגִיעָה,
בְּכַדֵּי לְהַשִּׁיג אוֹתוֹ.

מְכוֹנַת יְרִיָּה

לפי מאמר רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם"

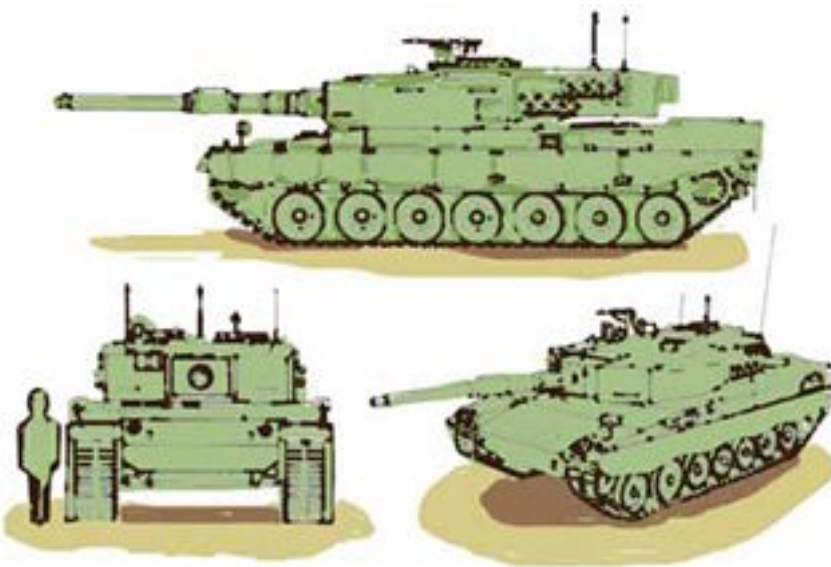
סֵדֵר הָעוֹלָם הוּא,
שְׁשֵׁנִי אֲנָשִׁים בְּמַחְלוֹקֶת
יֵשׁ לְפַעֲמִים שְׁעוֹבְרִים
לְתַגְרַת יְדֵיִם.

וּמִי שֶׁהוּא רוֹאֵה שְׂאִינוּ
יָכוֹל לְהִתְגַּבֵּר עָלָיו,
הוּא לּוֹקַח סִכִּין כְּנֶגְדּוֹ.

וְהַשְּׁנִי שֶׁהוּא רוֹאֵה
שְׂיֵשׁ לְהַשְּׁנִי סִכִּין,
הוּא לּוֹקַח אֶקְדָּח.

וּכְשֶׁהַשְּׁנִי רוֹאֵה
שְׂיֵשׁ לוֹ אֶקְדָּח,
הוּא לּוֹקַח רוֹבֵה וְכו',

עַד שֶׁהַשְּׁנִי לּוֹקַח נֶגְדּוֹ
מְכוֹנַת יְרִיָּה,
וְאִם יֵשׁ לוֹ מְכוֹנַת יְרִיָּה
הַשְּׁנִי לּוֹקַח טֶנֶק.

שֶׁק שֶׁל אֲגוּזִים

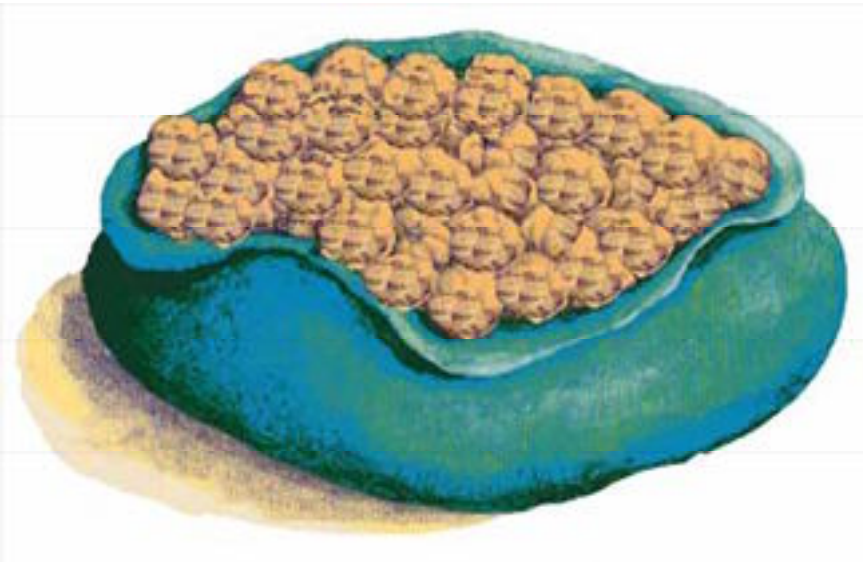
משל של בעל הסולם מתוך מאמר "האומה"

אָנוּ דוֹמִים
לְגַל שֶׁל אֲגוּזִים,
הַמְּאוּחָדִים מִבְּחוּץ
לְגוֹף אֶחָד,
עַל יְדֵי שֶׁק הָעוֹטֵף
וּמְאַגֵּד אוֹתָם.

אֲשֶׁר מִיֵּדֶת
הָאִיחוד הַהוּא
אֵינָה עוֹשֶׂה אוֹתָם
לְגוֹף מְלוֹכָד.

אֲלָא כֹּל תְּנוּדָה קְלָה
הַנֶּעֱשֶׂה עַל הַשֶּׁק,
מוֹלִיד בָּהֶם הַתְּרוֹצְצוֹת
וּפִירוּדִים זֶה מִזֶּה.

וְעַל יְדָה הֵם בָּאִים
בְּכֹל פַּעַם מִחֲדָשׁ
לְצִירוּפִים
וּלְאִיחודִים חֲלֻקִּים.

חור בַּסְפִינָה

מתוך מאמר "הערבות" (אות "ח) של בעל הסולם

"מה איכפת לך,
הלא תחתי אני קודר
ולא תחתיך".

אמר לו:
"שוטה! הרי שנינו
נאבדים יחד בספינה".

שניים היו באים בספינה,
והתחיל אחד קודר תחתיו
ולעשות נקב בספינה.

אמר לו חבירו:
"למה אתה קודר?"
אמר לו:

חוק ההתפתחות

מתוך מאמר "האומה" של בעל הסולם

אין לך דבר
שלא יעבור
תחת חוק הברזל
של התפתחות הדרגתי,

המסובב ובא
מכוח התרוצצות
של שני כוחות זה בזה:
כוח הבונה
וכוח השולל ומְהַרֵס.

ועל ידי מלחמתם הקשה
והתמידית זה בזה,
נמצאים יוצרים ומשלימים
את כלל המציאות בכללו,
וכל פרט של המציאות
בפרטיותו.

דֶּרֶךְ תּוֹרָה וְדֶרֶךְ יִיסוּרִים

מתוך "מאמר החרות" של בעל הסולם

יֵשׁ שְׁתֵּי דְרָכִים
שֶׁהַשְּׂגָחָה חֲבֹשָׁה
וְהַקִּיפָה אוֹתָנוּ,
כְּדִי לְהַבְיֵאֵנוּ
אֶל הַמְטָרָה הַתְּכֵלִיתִית,

וְהֵם:

דֶּרֶךְ יִיסוּרִים
הַגּוֹרֵם אֵלֵינוּ
הַתְּפַתְחוֹת הַזֹּאת
שֶׁלֹּא מִדַּעַתָּנוּ.

וְדֶרֶךְ תּוֹרָה וְחוֹכְמָה,
הַגּוֹרֶמֶת אֵלֵינוּ
הַתְּפַתְחוֹת הַזֹּאת מִדַּעַתָּנוּ,
בְּלִי שׁוּם הֶכְרַח וְיִיסוּרִים.

עֵשֶׁב הַשָּׂדֶה

לפי מאמר רב"ש מתוך ספר "דרגות הסולם" חלק ב'

אִין לְךָ עֵשֶׁב מְלֻמָּטָה
שְׂאִין לוֹ מְלֻאָךְ מְלֻמְעָלָה
שְׂמֻכָּה וְאוֹמֵר לוֹ:
"גְּדֹל".

פִּירוּשׁ:

הָאֲנָשִׁים דּוֹמִים לְעֵשֶׂב הַשָּׂדֶה.
וְהַמְּלֻאָךְ שְׂמֻכָּה,
הוּא הַיִּסּוּרִים,
שְׂכַל הָעוֹלָם סוֹבְלִים.

זֹאת אוֹמֶרֶת,
הַנְּבֻרָאִים רוֹצִים מְנוּחָה,
כְּמוֹ הַשּׁוֹרֵשׁ,
וְהַיִּסּוּרִים הֵם כְּמוֹ מְקַל,
שְׂאוֹמֵר לְאָדָם:
"לְךָ לְעִבּוּדָה".

וְעַל יְדֵי זֶה
יְהִי הַתְּפִתְחוּת,
שְׂזֵהוּ נִקְרָא "גְּדֹל".

כִּינָה מְכַרְפֶּרֶת

משל של בעל הסולם מתוך "הקדמה לספר פנים מאירות ומסבירות" (אות י"א)

אֶפִּילוּ הַכִּינָה הַקְּטָנָה
שׁוֹבֶרֶת שִׁינִיהָ
בַּעַת צְאָתָהּ לְסְעוּדָתָהּ,

כַּמָּה פְּרָכוּרִים הִיא מְכַרְפֶּרֶת
עַד שֶׁמִּשְׁגָּת אָכַל לְפִיהָ דֵּי סְעוּדָתָהּ,
לְזָכוֹת קִיוְמָהּ.

וְכַמוֹהָ
מַקְרָה אֶחָד לְכוֹלֵם
הַקְּטָנִים עִם הַגְּדוֹלִים,

וְאִינוּ צָרִיךְ לוֹמַר
בְּמִין הָאָדָם
מוֹבְחָר הַיְצוּרִים,
אֲשֶׁר יָדוּ בְּכָל וְיָד כָּל בּוֹ.

מחויץ לי

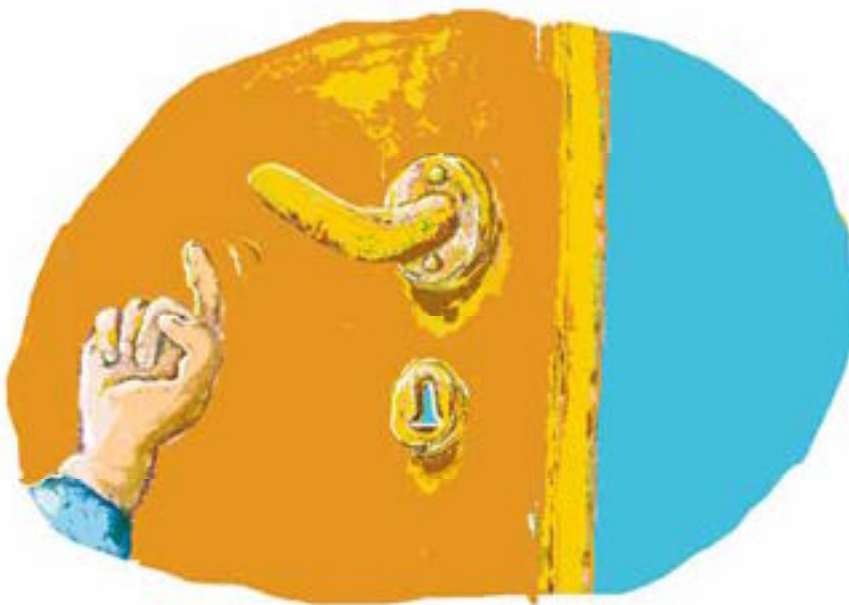
לפי דברי רב (12.5.08) על מאמר מתוך ספר "שמעתי"

אין לי במקום שלי
אָלאַ מה שיש,
מה שמתגלה.

מה שמתגלה,
יכול להיות ממני,
ויכול להיות
מחויץ לי.

מה שממני,
זה בטוח מתוך
האגו שלי.

מה שמחויץ לי,
זה הדבר היחיד
שאני יכול להשליט
על האגו שלי.

שׁוֹרֵשׁ הַמַּחֲלָה

מתוך מאמר "האומה" של בעל הסולם

רוֹפֵא שְׁאִינוּ מְשִׁים לֵב
לְשׁוֹרֵשׁ הַגּוֹרֵם שֶׁל הַמַּחֲלָה,
אֶלָּא מְרַפֵּא אֶת הַחוּלָה
לְפִי תְּכוּנַתָּה הַחִיצוֹנִית בְּלִבֵּד
שֶׁל הַמַּחֲלָה.

שִׁטָּה כְּזוֹ הִיא תְּמִיד
קְרוּבָה לְהִיזָק יוֹתֵר מֵהַתּוֹעֵלָתָּה.
כִּי צְרִיכִים לְקַחַת בְּחֻשְׁבוֹן
אֶת שְׁנֵיהֶם:
הֵן הַגּוֹרֵם שֶׁל הַמַּחֲלָה,
וְהֵן הַמַּחֲלָה עֲצֻמָּה.

וְאִז
אֶפְשָׁר לְהִתְאִים
רְפוּאָה בְּטוֹחָה.

אח"פ דעליון

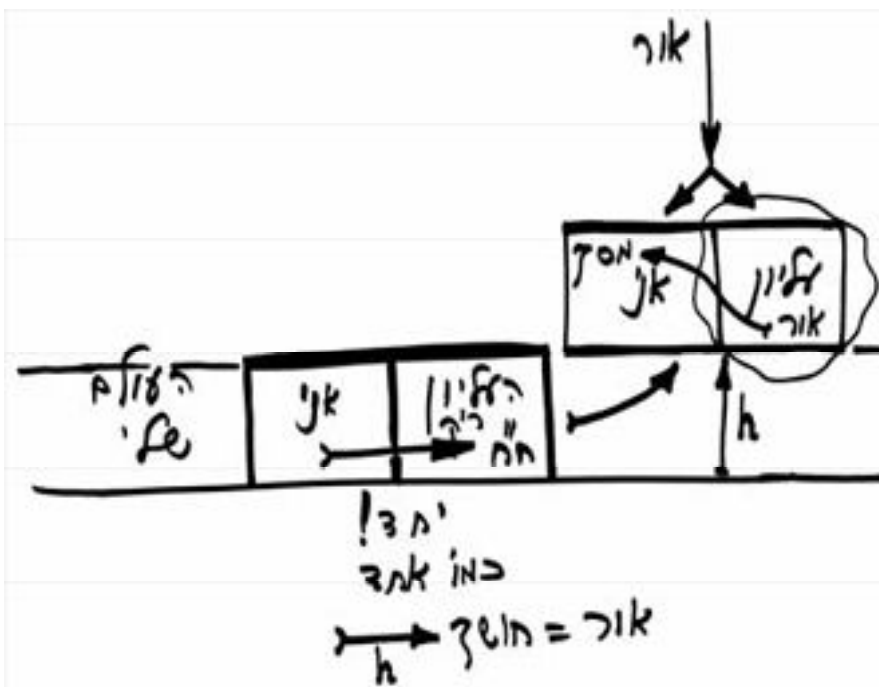
(אוזן חוטם פה של העליון)

מתוך ספר "תלמוד עשר הספירות" של בעל הסולם

כל הכוחות
והמיעוטים
שנמצאים בעליונים,
מחויבים להיות
בתחתון מהם.

כי להיות העליון
סיבה למציאות התחתון,
על כן פועלים עליו
כל המיעוטים והפגמים
שיש בעליון שלו,

כי נעשה מסובב
וסבול מהם.

שרטוט רב משיעור תע"ס (19.08.08) חלק ט'

פְּנִים וְאַחֲרָיִים

לפי מכתב (דף ל"ז) של בעל הסולם מתוך ספר "פרי חכם - אגרות"

בְּבֵית אֶחָד מוֹנַחִים זֵיתִים מְרִים,
לֹא יִצְלָחוּ לְכָל;
וּבְבֵית שְׁנֵי מוֹנַחַת קוֹרַת בֵּית הַבַּד,
לֹא תוֹכֵשֶׁר לְכָל,

וּבֹא אָדָם וְחִיבֵר אֶת שְׁנֵיהֶם,
כִּי נָתַן הַקּוֹרָה עַל גְּבִי הַזֵּיתִים,
וַיֵּצֵא לוֹ רְכוּשׁ גָּדוֹל שֶׁל שֶׁמֶן.

נִמְצָא שֶׁהַשֶּׁמֶן הַטּוֹב הַמְתַּגַּלָּה,
הוּא הַ"פְּנִים",
וְהַקּוֹרָה (שֶׁנָּתַן עַל הַזֵּיתִים)
הִיא הַ"אַחֲרָיִים".

מֶשֶׁל הַחֲתוּלִים

משל של רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם"

מְסַפְּרִים עַל רַבִּי יוֹנָתָן,
שֶׁהָיָה לוֹ וַיְכַוֵּחַ
עִם כּוֹמֵר אֶחָד שְׁטָעוֹן,
שֶׁבְּכּוּחוֹ לְשַׁנּוֹת אֶת הַטְּבֵעַ.

חלק עליו רבי יונתן ואמר:
"הטבע שהבורא ברא
אי אפשר לשנות,
אלא רק הבורא יכול לשנות,
והאדם בכוחות עצמו אינו מסוגל".

מה עשה הכומר? -
לקח כמה חתולים
לימד אותם להיות מלצרים,
הלביש אותם בבגדי מלצר,
והלך להזמין את המלך והשרים
לסעודה שהכין.

לפני הסעודה,
סיפר למלך על כל העניין
שהיה לו עם רבי יונתן.
ואז נתן פקודה,

וְתִיכֶף וּמִיד נִכְנָסוּ הַמְּלָצְרִים,
הַיֵּינוּ, הַחֲתוּלִים,
שֶׁהָיוּ מְלוּבָּשִׁים בְּדִיוֹק
כְּמוֹ מְלָצְרִים אֲמִיתִיִּים.

וְהֵם הִכִּינוּ אֶת הַשׁוּלְחָן,
וְכֵן הֵם הִבִּיאוּ אֶת כָּל הַמְּנוֹת
לְכָל אֶחָד וְאֶחָד.

וְהַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים רָאוּ וַתְּמָהוּ
עַל מַעֲשֵׂה הַפְּלָאִים הַזֶּה עִם הַמְּלָצְרִים,
וְהִסְכִּימוּ פֹּה אֶחָד
שֶׁאֵין יוֹתֵר שׁוֹם מְקוֹם לְוִיכּוֹחַ.

וְכוּלָם הִתְפַּלְאוּ עַל רַבֵּי יוֹנָתָן,
אֵיךְ הוּא יוֹשֵׁב כָּל כֶּךָ בְּשִׁלּוּהוֹ,
וְאֵינוֹ מִתְפַּעֵל מִהַמְעֵשָׂה
שֶׁהוֹכִיחַ שְׁחוֹר עַל גְּבִי לָבֹן,
שֵׁשׁ בְּיַדֵּי הָאָדָם לְשָׁנוֹת אֶת הַטֶּבַע.

וּמָה עָשָׂה אִז רַבֵּי יוֹנָתָן? -
לְאַחַר שֶׁגִּמְרוּ אֶת הַסְּעוּדָה,
בְּעוֹד הַמְּלָצְרִים עוֹמְדִים
וּמְחַכִּים לְשָׁרֵת אֶת הַכָּלָל,
הוֹצִיא רַבֵּי יוֹנָתָן קוֹפְסָה שֶׁל טֶבֶק.

וְכוּלָם חֲשָׁבוּ,
שֶׁהוּא רוֹצֵה לְהַרְיֵחַ טֶבֶק.
אָבֵל כְּשִׁפְתַּח אֶת הַקּוֹפְסָא,
יֵצְאוּ מִשָּׁם כַּמָּה עֶכְבְּרִים.

וּכְשֶׁ"הַמְּלָצְרִים" רָאוּ,
אֵיךְ שֶׁהָעֶכְבְּרִים יוֹצְאִים מִהַקּוֹפְסָא
וּבוֹרְחִים,
תִּיכָף עָזְבוּ אֶת הָאוֹרְחִים
וְרָצוּ אַחֲרֵי הָעֶכְבְּרִים,
כְּמוֹ שֶׁמְחַיֵּיב אוֹתָם הַטֶּבַע שְׁלָהֶם.

וְאִז כּוּלָם רָאוּ,
שֶׁהֶצְדֵּק עִם רַבֵּי יוֹנָתָן.

קבלה ונתינה

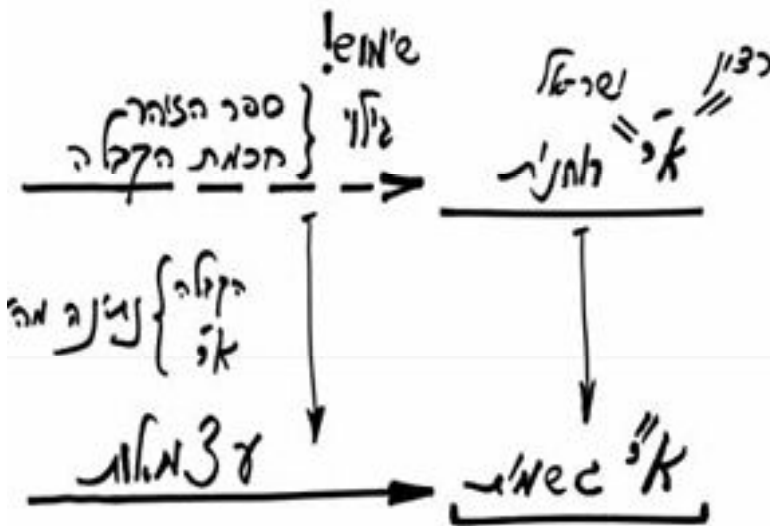
מתוך "מאמר לסיים הזוהר" של בעל הסולם

יש לדעת
שעניינים רוחניים
אינם כעניינים גשמיים
שבהם הנתינה והקבלה
באים באחד.

כי ברוחניות
זמן נתינה לחוד
וזמן קבלה לחוד.

כי תחילה
ניתן הדבר למקבל,
ובנתינה זו נותנים לו
רק הזדמנות לקבל,
אבל עוד לא קיבל כלום.

עד שמתקדש ומטהר כראוי,
ואז זוכה לקבל הדבר,
באופן שמזמן הנתינה
עד זמן הקבלה
יכול להתעכב זמן מרובה.

שרטוט רב משיעור (25.04.08) על "מאמר לסיים הזוהר"

שְׂרִיפָה בְּחֶצֶר

משל מתוך מאמר רב"ש ספר "שלבי סולם" (כרך ה')

אָדָם עֵיִף מְאוֹד,
שֶׁהֵלֵךְ לִישׁוֹן בַּלַּיְלָה,
נִגִּיד, בְּשָׁעָה אַחַת עֶשְׂרֵה.
וּמְעוֹרְרִים אוֹתוֹ
בְּשָׁעָה שְׁלוֹשׁ.

בְּטַח שֶׁהוּא יִגִּיד,
שְׂאִין לוֹ כּוֹחַ לְקוּם,
מִשׁוּם שֶׁהוּא עֵיִף בְּיוֹתֵר.

וְאִם עוֹד מְרַגֵּשׁ בְּעֵצְמוֹ
קִצְתַּת חוֹלְשָׁה,
אוֹ שְׂמֵרָגִישׁ
שֵׁישׁ לוֹ קִצְתַּת חוּם,
בְּנִדְאֵי שְׂאִין כּוֹחוֹת בַּגּוֹף
לְקוּם בְּשָׁעָה הַקְּבוּעָה,
שֶׁהוּא רָגִיל לְקוּם.

אָבֵל אִם אָדָם,
שֶׁהוּא עֵיִף מְאוֹד,
וּמְרַגֵּשׁ שֶׁהוּא חוֹלָה,
וְהֵלֶךְ לִישׁוֹן בְּשָׁעָה
שְׂתִים עֶשְׂרֵה בַּלַּיְלָה,
וּמְעוֹרְרִים אוֹתוֹ בְּשָׁעָה אַחַת,

וְאוֹמְרִים לוֹ,
שֵׁישׁ שְׂרִיפָה בְּחֶצֶר,
"וְעוֹד מְעַט הָאֵשׁ תִּיכַנֵּס
לְתוֹךְ הַחֶדֶר שְׁלֶךְ,
וּמִהֵר תִּקּוּם,
כִּי תִמּוּרַת הַיְגִיעָה
שְׂאֵתָה נוֹתֵן עֲכָשִׁיו
תִּקְבֵּל אֶת הַחַיִּים שְׁלֶךְ".

אז הוא לא יגיד תירוץ,
שאין לו כוח,
ואין לו מוח,
והוא קצת חולה.
אלא אפילו שהוא ממש חולה,
הוא יתן את כל היגיעה
בכדי לקבל את החיים שלו.

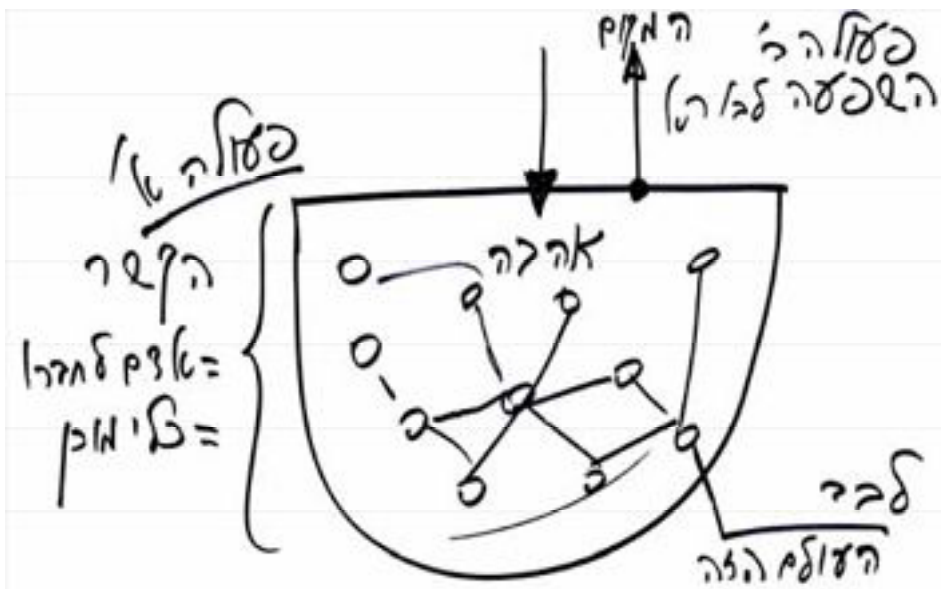

כְּלִי "אָדָם הָרִאשׁוֹן"

לפי דברי רב (24.3.08) על "הקדמה לתלמוד עשר הספירות"

הָאָדָם
מְבִיא לְבוֹרָא
כְּלִי כְּלָלִי,
כְּלִי "אָדָם הָרִאשׁוֹן".

הוא מְחַבֵּר לְעֶצְמוֹ
אֶת כָּל הַנְּשָׁמוֹת,
אֶת כָּל הַכֹּלִים הָרִיקָנִיִּים,
כְּדֵי שֶׁהַבוֹרָא
יְמַלֵּא אוֹתָם.

שרטוט רב משיעור (25.8.08) על מאמר בעל הסולם

אַבְק הַמְרַפָּא

משל של בעל הסולם מתוך מכתב בדף פ"ה בספר "פרי חכם - אגרות"

מֶלֶךְ גָּדוֹל,
טוֹב וּמְטִיב,
אֲשֶׁר כָּל מְגִמְתּוֹ הִיְתָה
רַק לְהַנּוֹת אֶת בְּנֵי מְדִינָתוֹ.

כִּי לֹא נִזְקַק
לְשׁוּם עֲבוֹדָה שְׁיַעֲבֹדוּהוּ.
אֶלָּא שְׁכָל שְׁאִיפְתּוֹ הִיְתָה
לְהַטִּיב עִם בְּנֵי מְדִינָתוֹ.

אִמָּנָם יָדַע שְׁיֵשׁ מְדַרְגּוֹת
בְּמִקְבְּלֵי טוֹבָתוֹ,
בְּשִׁיעוֹר אֶהָבְתָם אֵלָיו
וּבְמִידַת הַפֶּרֶת עֲרַךְ מַעֲלָתוֹ -

עָלָה בְּרִצּוֹנוֹ
לְהַנּוֹת בְּשִׁיעוֹר מוֹפְלָג
אֶת הַכְּשָׁרִים שֶׁבְּבְנֵי מְדִינָתוֹ
בְּיַחְוֹד.¹

¹ לפי דברי רב משיעור (24.07.08) על מכתב בדף פ"ה מתוך ספר "פרי חכם - אגרות קודש"

כל מגמתו ורצונו של המלך היה לתת לכל אחד ואחד להרגיש, להכיר, להבין את המעדנים לפי יכולתו לעכל. ולא ליצור מעצמו דירוג שהוא נותן למישהו פחות או למישהו יותר. אלא כל רצונו היה להאכיל כל אחד ואחד במלואו. זאת אומרת, להכין ולהתאים לו הכל לפי מידת התפתחותו ולפי טעמים משלו. ולכן הוא כאילו התייחס לכל אחד ואחד באופן שונה.

וְכֹל יִתֵּר הָעַם יֵרְאוּ
שֶׁאִין הַמֶּלֶךְ מְקַפֵּחַ שְׂכָר
הַמְרַבִּים אֶהְבֵּה אֵלָיו,
אֶלָּא שְׂמִשְׁבִּיעַ אוֹתָם מְטוֹבוֹ
מִשְׁפַּע הַתַּעֲנוּגִים אֲשֶׁר הֵכִין עֲבוּרָם,

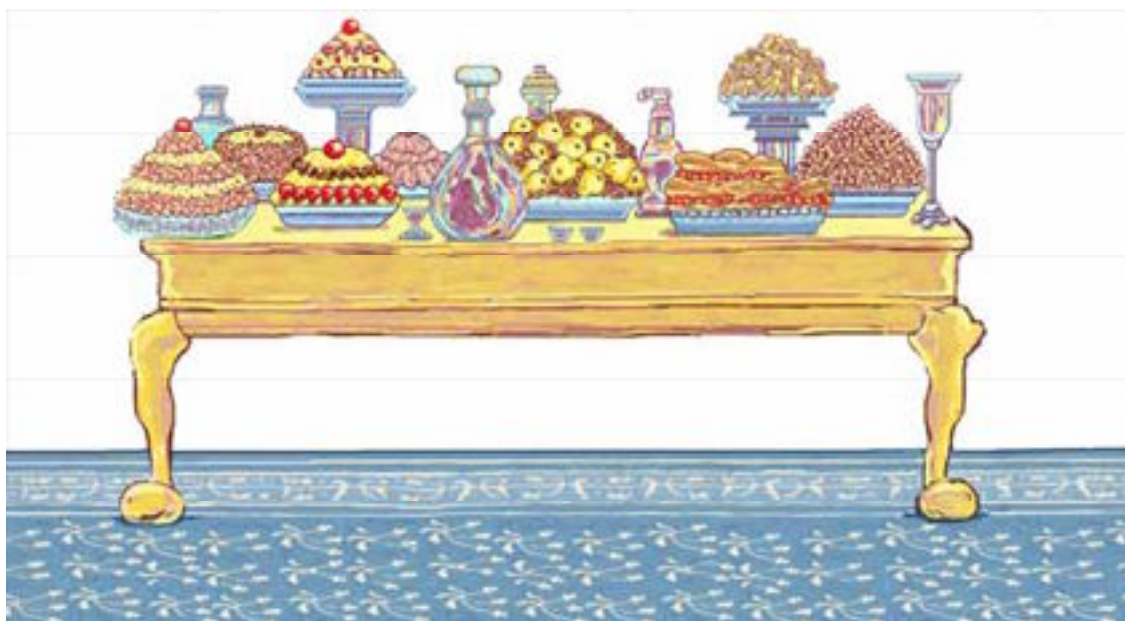
וּבְנוֹסֵף עַל הַתַּעֲנוּגִים
שְׁנוֹתָן לָהֶם כִּיד הַמֶּלֶךְ,
יֵשׁ לָהֶם תַּעֲנוּג מְיוֹחַד
בְּזֶה שְׂמֵרְגִישִׁים
שׁוֹנְבְּחָרִים הֵמָּה מֵעַם,
וְגַם זֶה רְצָה לִיתֵן לְאוֹהֲבָיו.²

² לפי דברי רב משיעור (24.07.08) על מכתב בדף פ"ה מתוך ספר "פרי חכם - אגרות קודש"

הנבחרים האלה מעם לא נבחרו מן הסתם על ידי המלך, אלא לפי מידת יגיעתם מתוך בחירה חופשית. זאת אומרת, הוא לא נתן להם איזה תכונות מיוחדות שעל ידן הם נעשים מורמים מעם. אלא מעל כל התכונות, מעל כל החשבונות, אחרי כל ההכנות שהם מקבלים מהלידה ומהחינוך ואינן תלויות בהם (כמו שכתוב במאמר "השלום בעולם" של בעל הסולם), הם נותנים יותר מכל האחרים, אותה יגיעה סגולית שתלויה רק בהם, בבחירה החופשית שלהם. ואז יוצרים על ידה את הכלי לקבלת הטובה מהמלך, כל אחד לפי ההישג שלו.

וְכִדִּי לְהַשְׁמֵר מִהֲתְלוֹנָה שֶׁל הָעַם,
שָׁמָּא יִשְׁקְרוּ בְּעֵצְמָם,
אוּ יִטְעוּ גַם כֵּן אֶת עֵצְמָם לֹמֵר:
”מְאוּהָבֵי הַמֶּלֶךְ הֵמָּה -
וְעַם כָּל זֶה נִגְרַע שְׂכָרָם”.

וּמַחֲמַת שְׁלֵמוֹתוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ
נִשְׁמַר גַּם מִזֶּה,
וְעַל כֵּן חָשַׁב תְּחִבּוּלוֹת
לְהוֹצִיא מִחֲשָׁבוֹתָיו
אֶל הַפּוֹעֵל בְּשְׁלֵמוֹתָם.³

³ לפי דברי רב משיעור (24.07.08) על מכתב בדף פ"ה מתוך ספר "פרי חכם - אגרות קודש"

הכוונה של המלך היתה לשמור עליהם מפני השקר לעצמם. כדי שכל אחד בנפרד וכולם יחד, יגלו את האמת, שהאמת היא תכונת המלך. ויגיעו בהתפתחותם להכיר שהאמת היא מוחלטת, ולא שכל אחד ימצא לעצמו איזו הצדקה של המלך. אלא היה חשוב לו, שהם בלהכיר את הצדק העליון שיש בקבלת השכר מהמלך, הם יגיעו להכרת תכונתו של המלך. זאת אומרת, הם יקנו את התכונה בעצמה, את תכונת האמת.

עד שְׁמָצָא עֵצָה נְפִלְאָה:
נתן צו לְכָל בְּנֵי הַמְּדִינָה כּוֹלָם,
אָחַד לֹא יִחְסֹר
לְבוֹא לְשָׁנָה תְּמִימָה
אֶל עֲבוֹדַת הַמֶּלֶךְ.

וַיַּחַד מְקוֹם בְּהִיכָלוֹ לְכָךְ.
וְהִתְנָה בְּפָרוֹשׁ שְׂאֲסוֹר
לְעֲבוֹד מַחוּץ לְמְקוֹם הַמְּיוֹעֵד,
כִּי פִיגוּל הוּא,
וּבְעֵינַי הַמֶּלֶךְ לֹא יִרְצֶה.

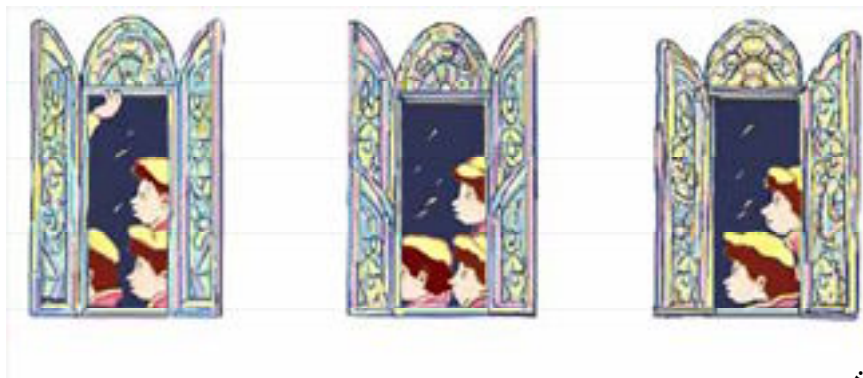
וְהִנֵּה שְׂכָרָם אַתֶּם בְּמְקוֹם פְּעוּלְתֵם.⁴
שֶׁהֵכִין לָהֶם סְעוּדוֹת גְּדוֹלוֹת
וְכָל מַעֲדָנַי עוֹלָם
בְּכָל אֵימַת שְׂרוּצִים.

- וְאַחַר כְּכֹלוֹת מוֹעֵד שְׁנַת הָעֲבוֹדָה,
אִז יִקַּח אֶת כּוֹלָם
לְשׁוּלְחַן הַמֶּלֶךְ עֲצָמוֹ,
וַיְהִיו מְרוֹאֵי פָנָיו
הַיּוֹשְׁבִים רֵאשׁוֹנָה בַּמַּלְכוּת.

⁴ לפי דברי רב משיעור (24.07.08) על מכתב בדף פ"ה מתוך ספר "פרי חכם - אגרות קודש"

כל אחד חופשי לעשות כרצונו (זה נקרא "מציאות העולם הזה") - לעבוד כמה שהוא רוצה ולקבל כמה שהוא רוצה. הוא מקבל נקודה שבלב, אותה ידיעה פנימית שמדובר בעבודה למען המלך, ועכשיו עליו לבחור איך הוא רוצה לעבוד. או לעבוד למען עצמו כדי לקבל שכר, או לעבוד למען המלך כדי לקבל שכר, או לעבוד ללא שכר, שהעבודה בעצמה היא בשבילו השכר.

והִכְרוֹז הַתְּפָרֶסֶם.
 וְכוּלָם כְּאַחַד בָּאוּ לְעִיר הַמֶּלֶךְ
 הַמוֹקֶפֶה חֵיל וְחוֹמָה,
 כִּי נִסְגְּרוּ שָׁם
 בְּמִשְׁךְ הַשָּׁנָה הַנוֹעֵדָה,
 וַתְּחַל הָעֲבוּדָה.

סְבוּרִים הָיוּ שֶׁהַמֶּלֶךְ הֵכִין
 מִשְׁגִּיחִים עַל אוֹפֵן עֲבוּדָתָם,
 לְדַעַת מִי עוֹבְדוֹ וּמִי לֹא עוֹבְדוֹ.

- אִמָּנָם הַמֶּלֶךְ הַסְתַּתֵּר,
 וְאִין שׁוּם הַשְּׁגָחָה,
 וְאִישׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה.
 כִּךְ נִרְאָה הַדְּבָר בְּעֵינֵיהֶם.

וְלֹא יָדְעוּ מִהֶהֱמָצְאָה הַנִּפְלְאָה
 אֲשֶׁר נָתַן מִין אָבֶק רָע
 בְּמַעֲדָנִים וּמִגְדָּנוֹת.
 וּכְנִגְדוֹ נָתַן אָבֶק מִרְפָּא
 בְּבֵית שָׁל הָעֲבוּדָה.⁵

⁵ לפי דברי רב משיעור (24.07.08) על מכתב בדף פ"ה מתוך ספר "פרי חכם - אגרות קודש"

האדם יכול לשבת ליד השולחן ולעשות סעודות מהבוקר עד הלילה בעולם הזה, ולחשוב רק איך למלא את עצמו, כי המלך הרי לא נמצא בכל המקום הזה. והאדם יכול רק "לחטוף" ולקחת משהו מהשולחן, כדי שיהיה לו כוח ויכולת לעבוד למען המלך, וכל יתר הזמן לרכז את כל המחשבות איך לעשות משהו למענו. זאת אומרת, כל אחד ואחד מתקרב לשולחן. אבל או שמוצא בו את מקומו ומתיישב שעות ליד השולחן. או שמחפש בכל הארמון איך הוא יכול לעשות את רצון המלך, ורק לעיתים חוטף ולוקח משהו קטן מהשולחן, כדי שיהיה לו מרץ להמשיך ולעבוד למען המלך.

וּבְזֶה הַתְּבָרָרָה הַהִשְׁגָּחָה מֵעֲצָמָה.
כִּי אוֹהָבִיו וְנֶאֱמָנָיו בְּאֵמֶת וּבְתַמִּים,
אֶף עַל פִּי שָׂרָאוּ
שְׂאִין הַשְׁגָּחָה בַּמָּקוֹם הַזֶּה.

מִכָּל מָקוֹם
מִחֲמַת אֲהַבְתֶּם הַנְּאֻמָּנָה,
שָׁמְרוּ מִצְוֹת הַמֶּלֶךְ בְּדַקְדּוּק,
וְעָשׂוּ כָּל עֲבוֹדָתְכֶם
כְּפִי הַמוֹטָל עֲלֵיהֶם.

וְגַם דִּיּיקוּ לְעֵבוֹד
בַּמָּקוֹם הַמְּיוֹעָד לְכֶן דְּוֹקָא.
וּמִמִּילָא שְׂאָבוּ לְתוֹךְ גּוֹפִם
אֶת אֲבֵק הַמְרַפָּא.

וְגַם כְּאֲשֶׁר הִגִּיעַ זְמַן הָאֲכִילָה -
טָעְמוּ אֶת הַמְּגִדְנוֹת וְהַמְּעֻדְנִים.
וְהָיָה בָּהֶם אֶלֶף טָעֲמִים,
מְעוֹדֵם לֹא הִשְׁיִגוּ טָעֲמִים כְּאֵלוֹ
וְלֹא הִרְגִישׁוּ מְתִיקוֹת כְּזֹאת.⁶

⁶ לפי דברי רב משיעור (24.07.08) על מכתב בדף פ"ה מתוך ספר "פרי חכם - אגרות קודש"

בזמן העבודה הם מקבלים בתוכם "תיקונים" כאלה, מין תוספות שמוסיפה להם העבודה עצמה, כך שהם מתחילים להרגיש תענוגים נפלאים באותה סעודה פשוטה של "ואכלתי ישן נושן". ואלה שלא עושים את העבודה, הם לא יכולים לקבל אותם תיקונים ולכן לא מסוגלים להרגיש באותה "סעודה", זאת אומרת, לראות באותו עולם שבו הם נמצאים, את הפנימיות שלו, את העולם הרוחני. כי האדם יכול לגלות בעולמו את העולם הרוחני רק על ידי יגיעה. ואלה שלא נותנים יגיעה, הם לא יכולים לגלות אותו.

ועל כן
היו מהללים ומשבחים
את המלך מאד.
כי על שולחן המלך
הנעלה על כל שבחים
המה אוכלים!

אבל השפלים,
שאינם מבינים כלל
בחינת מעלה במלך,
שראוי משום זה לאהוב אותו
באהבה מסורה ונאמנה.

כיון שראו שאין השגחה -
לא שמרו את מצות המלך כראוי.
זלזלו במקום המיועד לעבודה,
וכל אחד עבד עבודתו
במקום שרואה לו במגרשי המלך.⁷

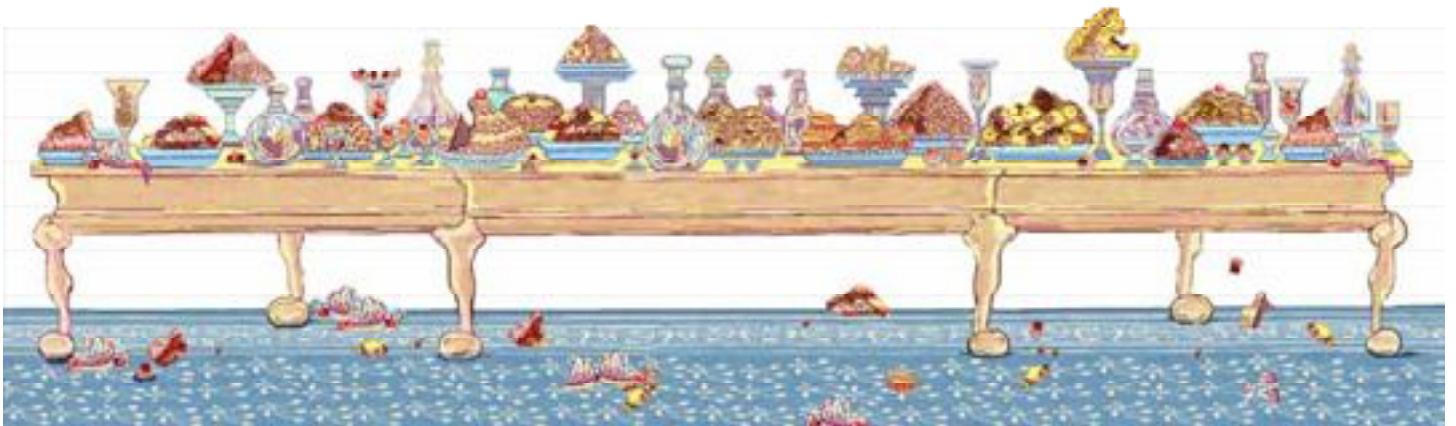
⁷ לפי דברי רב משיעור (24.07.08) על מכתב בדף פ"ה מתוך ספר "פרי חכם - אגרות קודש"

כל אחד מודד לפי הכלים שלו, ואומר אמת על מה שהוא מרגיש, מה שהוא מגלה. לכן הם לא מבינים זה את זה ומתקוטטים ונמצאים בתרעומת - אלה שלא מגלים את הטעם על אלה שטועמים ורואים שיש טעם. אלא הכל תלוי בגישה לעבודה.

וּכְשֶׁהִגִּיעַ זְמַן הָאֲכִילָה,
כִּיּוֹן שִׁטְעֵמוּ אֶת הַמְּגִדָּנוֹת -
נִתְמַלֵּא חֵיכֶם טַעַם מֶר,
מִחֲמַת הָאֲבָק⁸ הַנִּזְכָּר.

וַיִּחַרְפוּ וַיִּבְזוּ אֶת הַמֶּלֶךְ
וְשׁוֹלְחָנוֹ הַבְּזוּי
אֲשֶׁר הֵכִין לָהֶם לְשֹׁכֵר
חֶלֶף טְרַחְתָּם.

וְהוֹחִזַּק הַמֶּלֶךְ אֶצְלָם
לְשִׁקְרוֹן גָּדוֹל שְׂאִין כְּמוֹתָו.
אֲשֶׁר בְּמִקּוֹם מְעַדְנִים וּמְחַמְדֵי עוֹלָם -
נָתַן לָהֶם מְרוֹרוֹת וּמְלוֹחוֹת כְּאֵלוֹ.

⁸ לפי דברי רב משיעור (24.07.08) על מכתב בדף פ"ה מתוך ספר "פרי חכם - אגרות קודש"

האבק שהמלך שם במעדנים נקרא "תבלין התורה". התבלין הזה יכול להיות סם החיים ויכול להיות סם המוות. מי שמכין את עצמו לנשום ונושם אותו בזמן העבודה והיגיעה, הוא מרגיש באותם המעדנים טעם אלוקי. ואלה שעושים את העבודה בלי כוונה נכונה, הם מרגישים במגדנות טעם מוות (אבל רובם אפילו לא מרגישים את טעמם המר, אלא פוסלים את המלך שלא נתן עבודה נכונה ומצדיקים את עצמם).

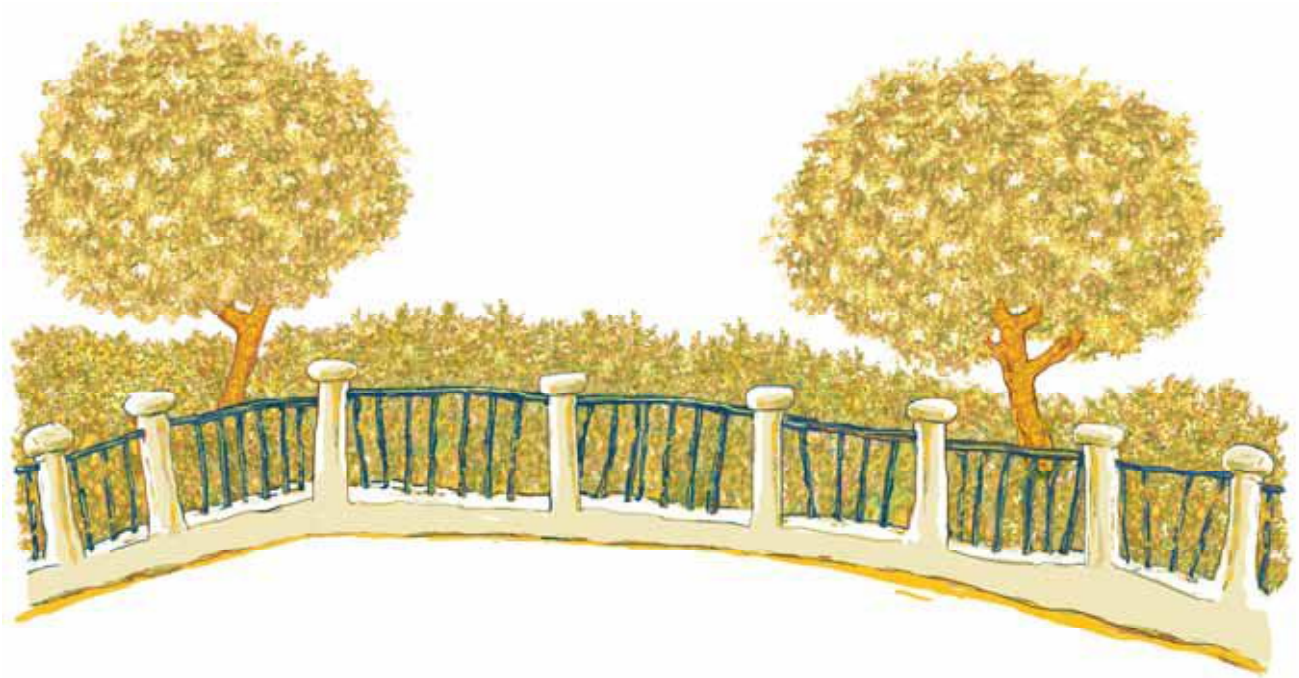
וְכִיּוֹן שָׁפוֹ,
הִתְחִילוּ לְהַמְצִיא לָהֶם
מִיְּנֵי מְזֻזוֹת מִמְּגֶרֶשׁ הָעִיר.
לְשִׁבּוֹר רָעָבָם.

וְאִז
"מִשְׁנֵה שְׁבֻרוֹן שְׁבָרָם" -
כִּי עֲבוֹדָתָם נִתְרַבָּה פִּי שָׁנִים.
וְלֹא יָדְעוּ הַחֲמֻדָּה שֶׁבְּשׁוֹלְחַן הַמֶּלֶךְ
הַמְּצוּי לְעֵינֵיהֶם.⁹

⁹ לפי דברי רב משיעור (24.07.08) על מכתב בדף פ"ה מתוך ספר "פרי חכם - אגרות קודש"

אלה שמשיגים את הכלים הנכונים, הם אלה שטועמים בסעודה טעמים נצחיים בלתי מוגבלים. ואלה שמתרשלים בהשגת הכלים, הם כל פעם רצים אחרי תענוגים. כי הכלים שלהם מתרוקנים מיד, וכך מי שמקבל מאה רוצה מיד מאתיים, ואחרי מאתיים רוצה מיד ארבע מאות. ועל זה נאמר: "משנה שברון שברם".

עֲבִירָה נֶגַד הַמְּלוּכָה

משל של בעל הסולם מתוך ספר "שמעתי"

אָדָם עָשָׂה אֵיזָה עֲבִירָה חֲמוּרָה נֶגַד הַמְּלוּכָה,
וְדָנּוּ אוֹתוֹ לְעֵשָׂרִים שָׁנוֹת מֵאָסָר עִם עֲבוֹדַת פֶּרֶךְ,
מְקוֹם הַמֵּאָסָר הוּא מְחוּץ לַמְּדִינָה
בְּאֵיזָה מְקוֹם נִידָח בְּעוֹלָם.

וְתִיכֶף הוּצִיאוּ לַפּוֹעֵל אֶת פֶּסֶק דִּינוֹ,
וְשָׁלְחוּ אוֹתוֹ לְמְקוֹם נִידָח בְּקִצָּה תְּבֵל,
וְשָׁם מָצָא עוֹד אֲנָשִׁים
שֶׁנִּתְחַיְּבוּ מִצַּד הַמְּלוּכָה
לְהִיּוֹת שָׁם כְּמוֹהוּ.

אָבֵל הוּא נֶחֱלָה בְּמַחֲלַת הַשְּׂכָחָה,
וְשָׂכַח שֵׁישׁ לוֹ אִישָׁה וַיְלָדִים
וְאֲנָשִׁים יְדִידִים וּמְכִירִים.
וְהוּא חוֹשֵׁב אֲז,

שְׁכַל הָעוֹלָם אֵינוֹ יוֹתֵר
מִכְּפִי שְׂרוּאָה אֶת הַמָּקוֹם נִידָח,
וְעַם הָאֲנָשִׁים שְׁנַמְצָאִים שָׁמָּה,
וְכֵן נוֹלָד שֵׁם וַיּוֹתֵר הוּא לֹא יוֹדֵעַ.

נִמְצָא שֶׁהָאֻמַּת שְׁלוֹ
הִיא לְפִי הַרְגָּשָׁתוֹ
מֵה שֶׁהוּא מְרַגֵּשׁ עֲכָשָׁיו,
וְאֵין לוֹ שׁוֹם הַתְּחַשְׁבוֹת
עִם הַמְּצִיאוֹת הָאֻמִּיתִית,
אֲלָא רַק לְפִי יְדִיעָתוֹ וְהַרְגָּשָׁתוֹ.

וְשֵׁם לְמַדּוֹ עִימוֹ חוֹקִים וְדִינִים,
בְּכַדִּי לְדַעַת שְׁעוֹד הַפְּעַם
לֹא יַעֲבוֹר עַל הַחוֹקִים,
וַיִּשְׁמֹר אֶת עֲצֻמוֹ מִכָּל אֱלֹהֵי הָעֲבִירוֹת
שֶׁכְּתוּב שֵׁם בְּחוֹקִים,
וְלִידַע אֵיךְ לְתַקֵּן מַעֲשָׂיו
בְּכַדִּי שִׁיוֹצִיאוֹ אוֹתוֹ מִשָּׁם.

וּכְשֶׁהוּא לְמַד בְּסִפְרֵי חוֹקֵי הַמֶּלֶךְ,
רָאָה שְׁמִי שֶׁהוּא עוֹבֵר עַל עֲבִירָה זֹו לְמִשָּׁל,
שׁוֹלְחִים אוֹתוֹ לְאַרְץ גְּזִירָה
רְחוֹק מִיִּשׁוּב הָעוֹלָם,
וְהוּא מִתְּפַעֵל מִהָעוֹנֵשׁ הַחֲמוֹר הַזֶּה,
וַיֵּשׁ לוֹ תִרְעוּמוֹת,
מִדּוּעַ נִתְּנוּ עוֹנֵשִׁים כָּל כֵּן גְּדוֹלִים,

אָבֵל אַף פֶּעַם לֹא יַעֲלֶה בְּדַעְתּוֹ
שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ, הוּא מֵהַעוֹבֵר
עַל חוֹקֵי הַמְּדִינָה,
וְכָבֵר דָּנּוּ אוֹתוֹ בְּכֹל חוֹמֶרֶת הַדִּין
וְכָבֵר הוֹצִיאוּ אֶת פֶּסֶק דִּינּוֹ לַפּוֹעֵל,
וְכִיוּן שֶׁהוּא חָלָה בְּמַחֲלַת הַשְּׂכָחָה,
אַף פֶּעַם לֹא יִרְגִישׁ
אֶת מְצִיאוֹתוֹ הָאֲמִיתִית.

הַהֶבְדֵּל בֵּין גִּשְׁמִיּוֹת לְרוֹחָנִיּוֹת

לפי מאמר של בעל הסולם מתוך ספר "שמעתי"

בְּגִשְׁמִיּוֹת

הַכּוֹחַ הוּא לְפָנֵי הָעֲשִׂיָּה.
שְׁלֹא עוֹשִׂים שׁוֹם דְּבָר,
מִלְּפָנֵי שְׂיִהְיֶה הַכּוֹחַ לַעֲשׂוֹת.

מָה שְׂאִין כֵּן

בְּרוֹחָנִיּוֹת,
מוֹכְרָחִים לְהִתְחִיל אֶת הָעֲבוּדָה
לְפָנֵי שְׂמִשְׁיָגִים אֶת הַכּוֹחַ.

שק נופל

משל של רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם"

בְּזִמְנֵי שֶׁהָאָדָם עוֹמֵד בְּרָחוּב,
וְלִידוֹ עוֹמֵד שֶׁק עִם מִשָּׂא כְבֵד,
וְהוּא מְבַקֵּשׁ מֵאֲנָשִׁים שְׁעוֹבְרִים עַל יָדוֹ,
שִׁיעֲזְרוּ לוֹ לְהָרִים אֶת הַשֶּׁק עַל כְּתָפָיו,

אֲזִי כָל אֶחָד עוֹנֶה לוֹ שֶׁאֵין לוֹ זְמַן,
אֵלֵא שִׁיבְקֵשׁ מֵאִישׁ אֲחֵר:
"הֲלֹא לֹא חָסֵר אֲנָשִׁים,
שִׁיכּוֹלִים לְעֲזוֹר לָךְ,
וְאֵין אַתָּה כָּל כֵּךְ זְקוּק לְעֲזָרָתִי".

מֵה שֶׁאֵין כֵּן אִם הָאָדָם נוֹשֵׂא
שֶׁק עִם מִשָּׂא כְבֵד עַל כְּתָפָיו,
וְהַשֶּׁק כִּמְעַט נִשְׁמַט מֵעַל כְּתָפָיו,
וְעוֹמֵד לִיפּוֹל לְגִמְרֵי עַל הָאָרֶץ,

וְאֲנָשִׁים עוֹבְרִים עַל יָדוֹ,
וְהוּא מִבְקֵשׁ אֶזְרָה,
שִׁיעֲזֵרוּ לוֹ לְסִדֵּר אֶת הַשֶּׁקַּע עַל כְּתֻפָיו
שֶׁלֹא יִפֹּל.

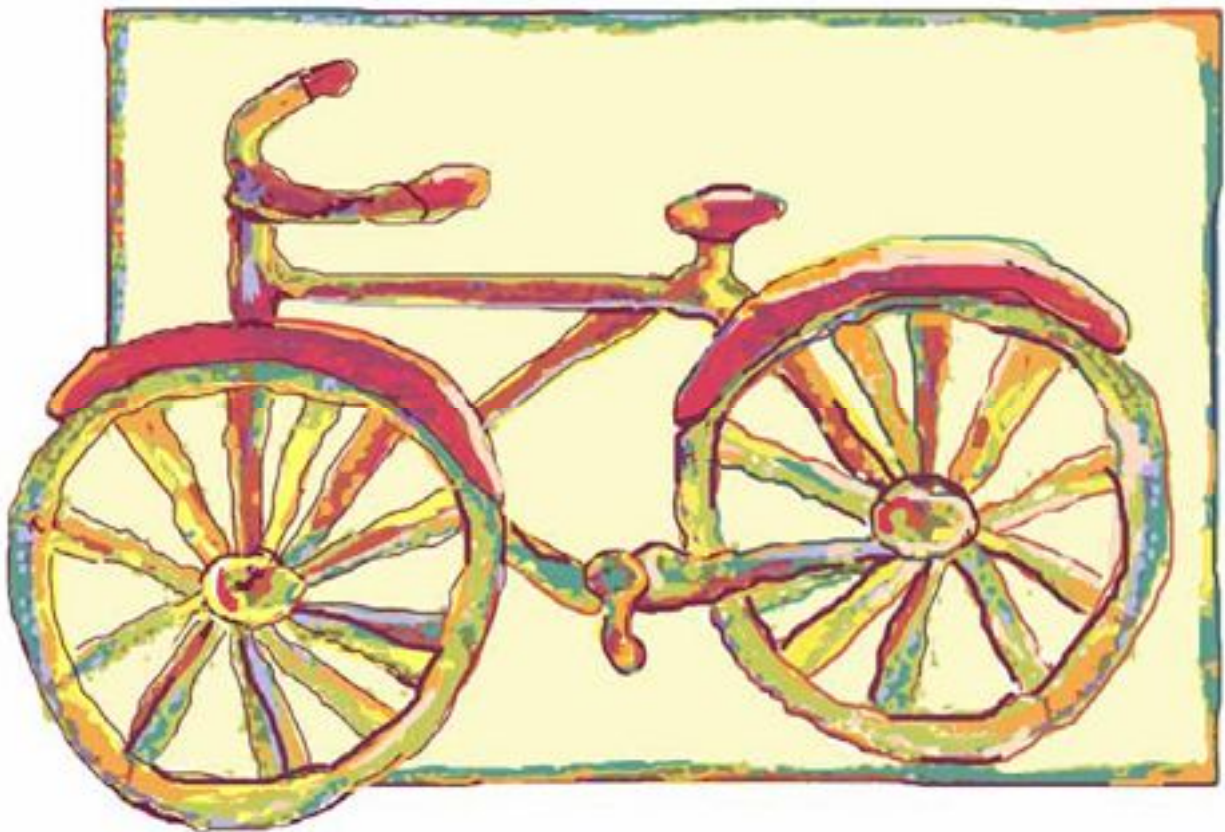
רוֹאִים שְׂאֵז, בְּזִמְנֵי כָּזֶה,
שֶׁעוֹמֵד לִיפּוֹל הַמֶּשֶׂא מֵעַל כְּתֻפָיו,
אֵין אֶף אֶחָד שִׁיגִיד: "אֵין לִי זִמֵּן,
תְּבַקֵּשׁ מִמִּי שֶׁהוּא אַחֵר שִׁיעֲזֹר לְךָ",
אֶלֶּא הֶרְאִשׁוֹן שֶׁנִּמְצָא עַל יָדוֹ,
תִּיכֶף עוֹזֵר לוֹ.

תְּנוּעָה רוֹחֵנִית

לפי דברי האר"י מתוך ספר "תלמוד עשר הספירות" הסתכלות פנימית חלק ג'

כֹּל דְּבַר רוֹחֵנִי,
שְׁנֵאמַר עָלָיו,
שֶׁהוּא עוֹבֵר
מִמְקוֹם לְמִקוֹם,

אֵין הַפִּירוּשׁ,
שֶׁהֵנִיחַ אֶת הַמְּקוֹם הַרְאִשׁוֹן,
וּבֵא לְמִקוֹם הַשֵּׁנִי,
כְּדֶרֶךְ הַגִּשְׁמִיִּים,

אֶלָּא רַק
בְּחֵינַת תּוֹסֶפֶת,
כִּי נִשְׁאָר כּוֹלוֹ
בְּמָקוֹם הָרֵאשׁוֹן
כְּמוֹ שְׁהָיָה,
גַּם אַחֲרֵי שְׁבָא
לְמָקוֹם הַשֵּׁנִי.

וְנִמְצָא,
שֶׁנִּתְוֹסַף לוֹ גַּם
הַמָּקוֹם הַשֵּׁנִי,
כִּי אֵין הָעֵדֶר בְּרוּחָנִי.

גִּרְעִין בְּאֲדָמָה

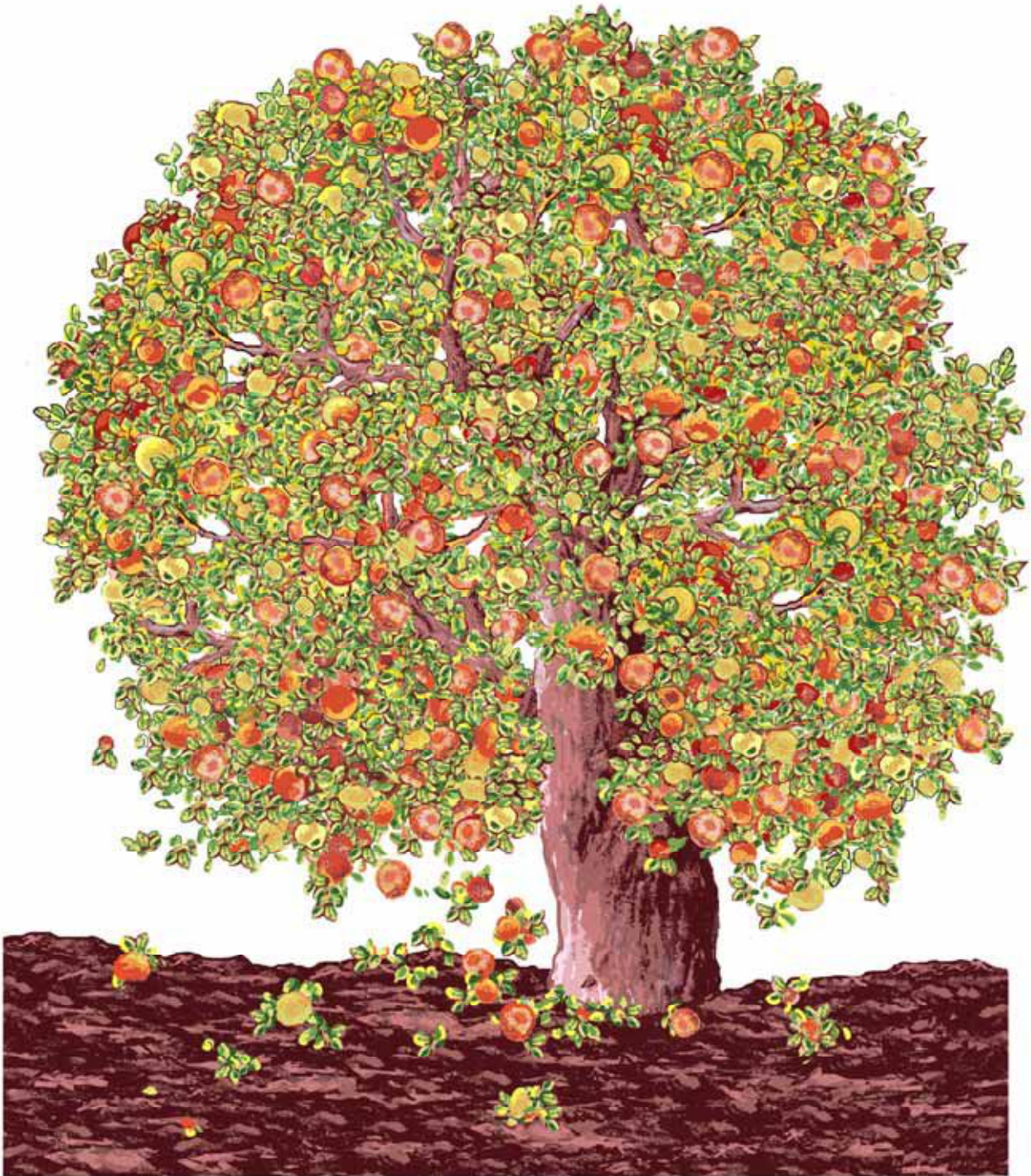
משל של בעל הסולם מתוך ספר "שמעתי"

אָדָם שָׁנְתָן
גִּרְעִין בְּאֲדָמָה,
עַל מְנַת שִׁיִּצְמַח מִמֶּנּוּ
אֵילָן גָּדוֹל,
אָבֵל תִּיכַף הוֹצִיא
אֶת הַגִּרְעִין מֵהָאֲדָמָה,

אִם כֵּן מֵהוּ הַתּוֹעֵלָת
מֵהָעֲבוּדָה הַזֹּאת,
שֶׁהַכֶּנִּיס אֶת הַגִּרְעִין
בְּאֲדָמָה ?

וְעוֹד, שָׁאֲנוּ יְכוּלִים לֹמַר,
לְאוּ דוּוֹקָא שֶׁהוֹצִיא גִרְעִין מֵהָאֲדָמָה
וְקִלְקַל אוֹתוֹ,
אֲלֹא שִׁיְכוּלִים לֹמַר,

שְׁהוּצִיא מִהָאֲדָמָה
אֵילָן עֵם פְּרִיֹת מְבוֹשָׁלִים,
וְקִלְקָלָם.

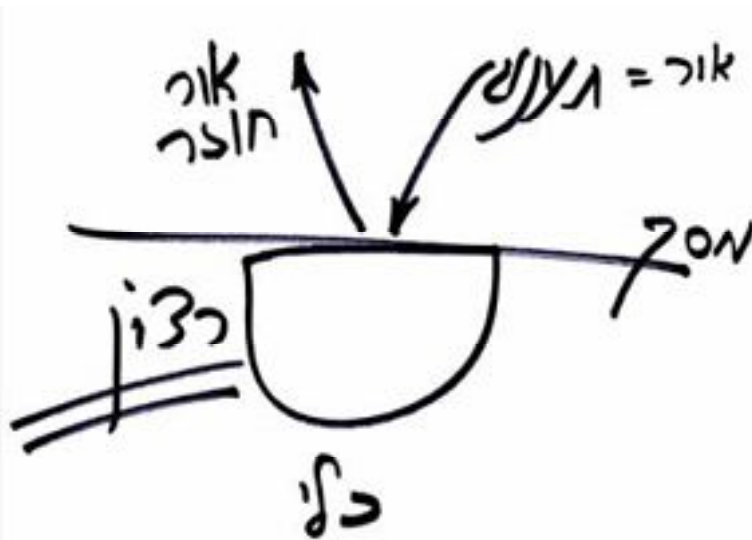

דְּבָקוֹת

לפי דברי רב (14.10.07) על מאמר מתוך ספר "שמעתיה"

התוצאות מהעבודה
של האדם
הן תמיד הולכות לבורא.

אלא האדם,
או שעובר לשם
להיות עם הבורא,
ואז נכלל באותו הסיכום
מהעבודה שלו עצמו.

שרטוט רב מתוך שיעור הקבלה היומי 04.04.06

או שהוא לא עובר לשם,
לתכונות הבורא,
ואז אותו סיכום מעבודתו
הולך לשם,
והוא עצמו
נשאר כאן ריק.

שכדאי לו ללכת אחריה,
ושם לתפוס את התוצאות
ממה שעשה,
ושם יהיו לו התוצאות האלה
כמילוי אמיתי.

לכן הרצון לקבל לטובת עצמו
שמראה לנו עד כמה
אנחנו ריקניים,
הוא שמכונן את האדם לשים לב
לאן הולכת העבודה שלו,
היכן היא נעלמת.

הַשִּׁיר שֶׁל בַּעַל הַסּוּלָם

מתוך ספר "תלמוד עשר הספירות"

הַבְּהִיר! וּמִן שְׁחָקִים מִזְהִיר.
שָׁמָּה: מִבְּפָנִים לְפָרְכַת הַמָּסַךְ.
סוּד צְדִיקִים שָׁמָּה מִתְבַּהֵר!
וַיֵּאִירוּ יַחְדָּיו הָאוֹר וְהַחוֹשֶׁךְ.

טוֹב מְאוֹד, לְחַקוֹר מִפְעֲלָיו,
וְאֵלָיו הִזְהָרוּ מִשְׁלוֹחַ יָד.
אֲזַ תִּשְׁמְעוּהוּ, וְכֹה תִפְגְּשׁוּהוּ,
בְּמַגְדֵּל עוֹז, שֵׁם הַמְּיוֹחָד!

וַיַּעֲרֵב לָכֶם דְּבַר אֱמֶת,
לְדַבֵּר דְּבַר בְּלִי בָר.
וְכָל שְׂאֵתֶם תִּחֲזוּ לָכֶם,
עֵינֵיכֶם תִּרְאָנָה וְלֹא זָר!

העולם "אצלו"

מתוך "מבוא לספר הזוהר" (אות ל"ב) של בעל הסולם

וּתְדַמָּה זֶה אֶל נֵר,
שְׁבִין אִם תְּדַלִּיק מִמֶּנּוּ
אֶלֶף אֶלְפֵי רֵבִי רְבֹבוֹת נֵרוֹת,
אוּ לֹא תְדַלִּיק מִמֶּנּוּ כְּלוּם,

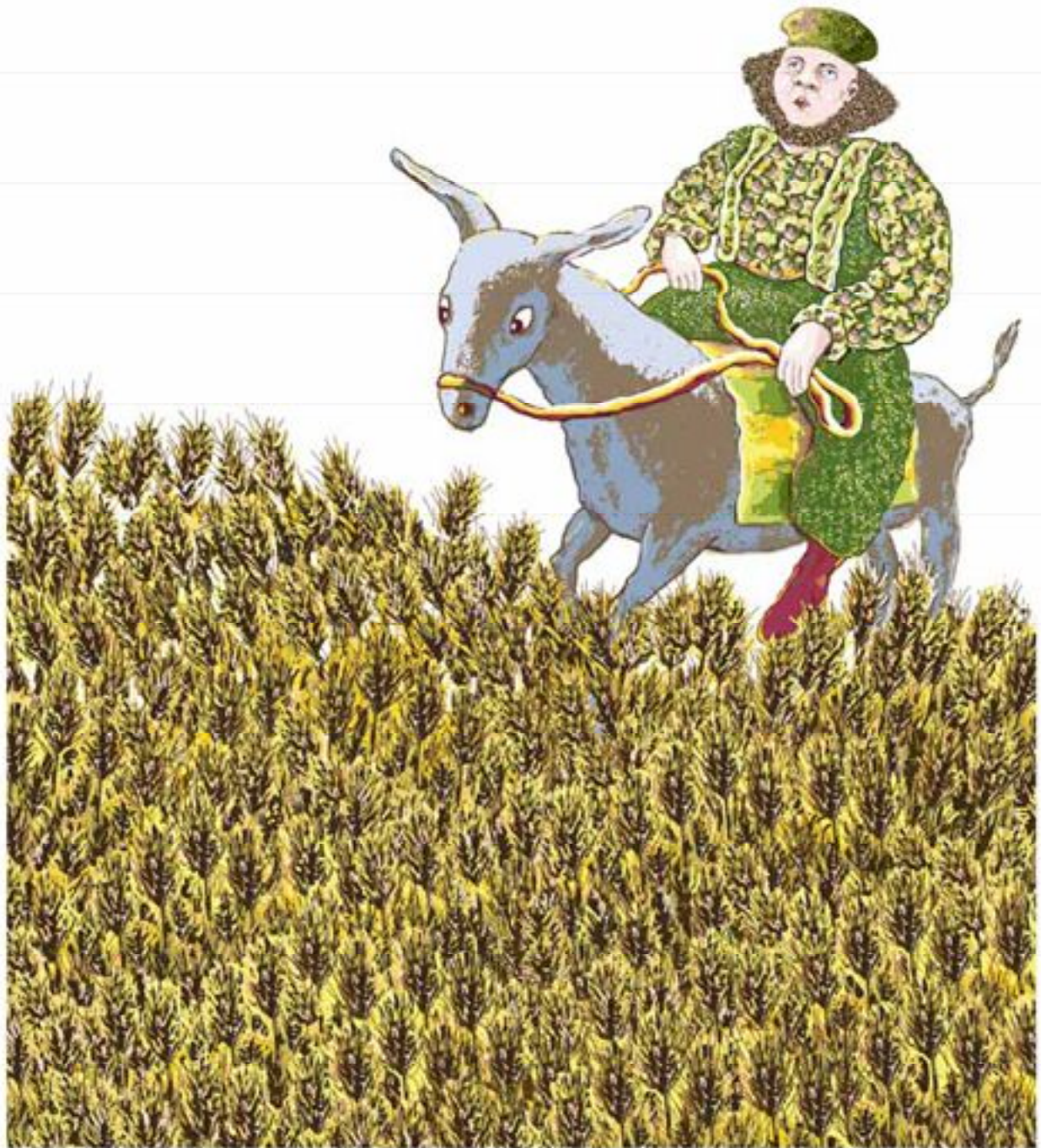
לֹא תִמְצָא מַחֲמַת זֶה
שׁוּם שִׁינוּי בְּאֶפֶס מָה
בְּנֵר עֲצָמוֹ.

כֵּן עוֹלָם הָאֲצִילוֹת
כִּשְׁהוּא לְעֲצָמוֹ,
אֵין בּוֹ שׁוּם שִׁינוּי מִשְׁהוֹ,

בֵּין אִם הַתְּחַתּוֹנִים מְקַבְּלִים הַיְמָנוּ
שִׁפְעוּ בְּשִׁפְעַ גְּדוֹל,
וּבֵין שְׂאִינָם מְקַבְּלִים כְּלוּם הַיְמָנוּ.

וְכֹל הַגְּדֻלוֹת הָאֲמוּרָה
רוֹבְצֵת רַק עַל הַתְּחַתּוֹנִים בְּלִבָּד.

לָחֶם חִיטִּים

מתוך ספר הזוהר חלק "ספרא דצניעותא" (דף א')

אָדָם שְׂדִירְתּוֹ הִיתָה
בֵּין הַהָרִים,
וְלֹא יָדַע יוֹשְׁבֵי עִיר,
זֶרַע חִיטִּים,

וְאָכַל אֶת הַחֵיטִים
כְּמוֹת שֶׁהֵם.

יוֹם אֶחָד בָּא לְעִיר.
הִגִּישׁוּ לוֹ לֶחֶם טוֹב.
אָמַר אוֹתוֹ הָאָדָם:
"זֶה לְמָה?"
אָמְרוּ לוֹ:
"זֶה הוּא לֶחֶם לְאֹכֹל".

אָכַל,
וְהָיָה מוֹטָעִם מְאוֹד לְחִיכּוֹ.
אָמַר: "וּמָמָה נַעֲשֶׂה זֶה?"
אָמְרוּ לוֹ: "מִחֵיטִים".

אַחַר כֵּן הִגִּישׁוּ לוֹ
עוּגוֹת בְּלוּלוֹת בְּשֶׁמֶן.
טָעַם מֵהֶם,
אָמַר: "וְאֵלּוּ מִמָּה נַעֲשׂוּ?"
אָמְרוּ לוֹ: "מִחֵיטִים".

כֵּן הִגִּישׁוּ לוֹ מֵאֲכָלֵי מְלָכִים
הַנְּלִשְׁתִּים בְּשֶׁמֶן וּדְבֵשׁ.
אָמַר: "וְאֵלּוּ מִמָּה נַעֲשׂוּ?"
אָמְרוּ לוֹ: "מִחֵיטִים".

אָמַר:

”וַדַּאי אֲנִי בֹעַל כָּל אֱלֹהִים,

כִּי אֲנִי אוֹכֵל

אֶת הָעֵיקָר שֶׁל כָּל אֱלֹהִים,

שֶׁהוּא הַחִיטָה”.

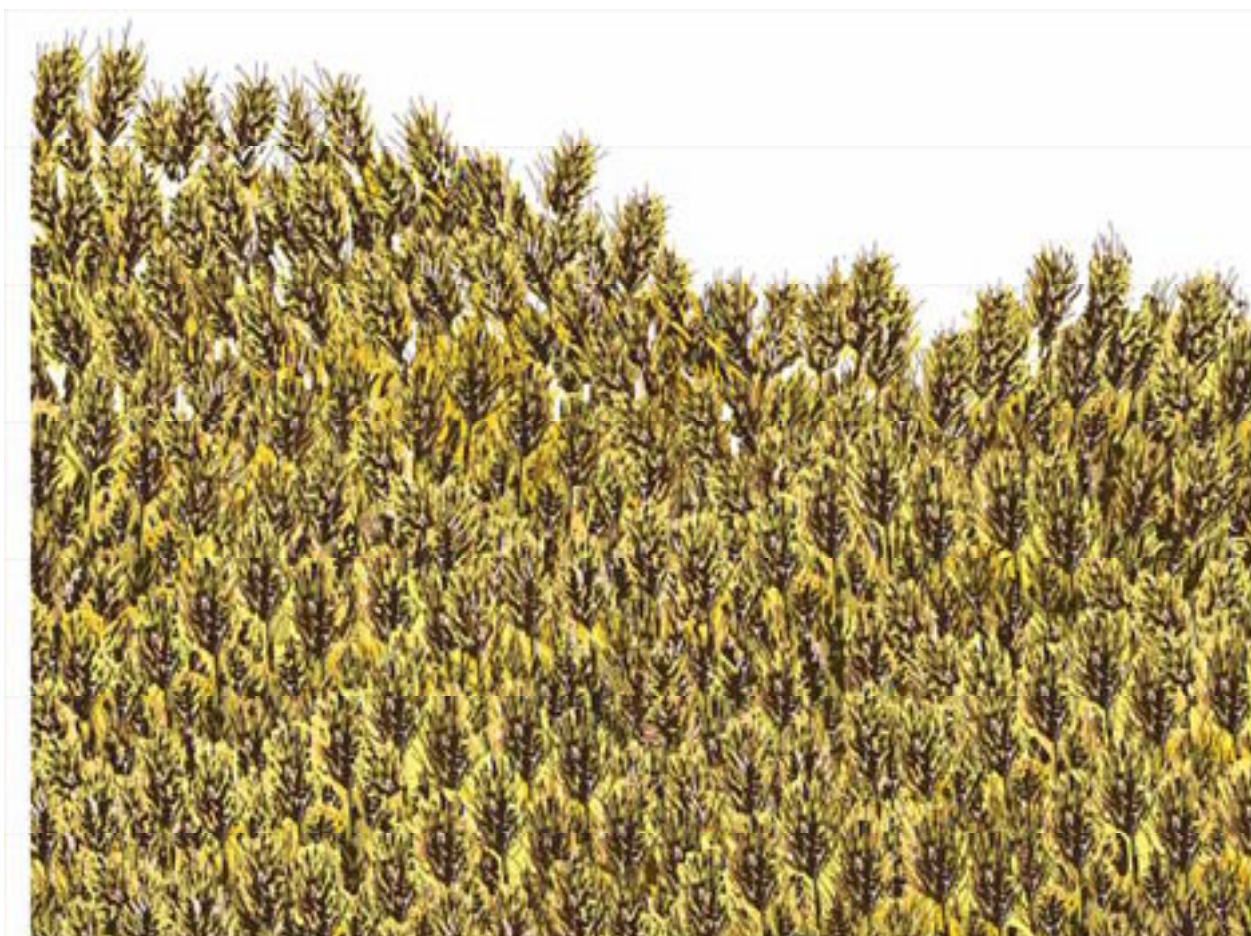
וּמְשׁוֹם דְּעָה זֶה,

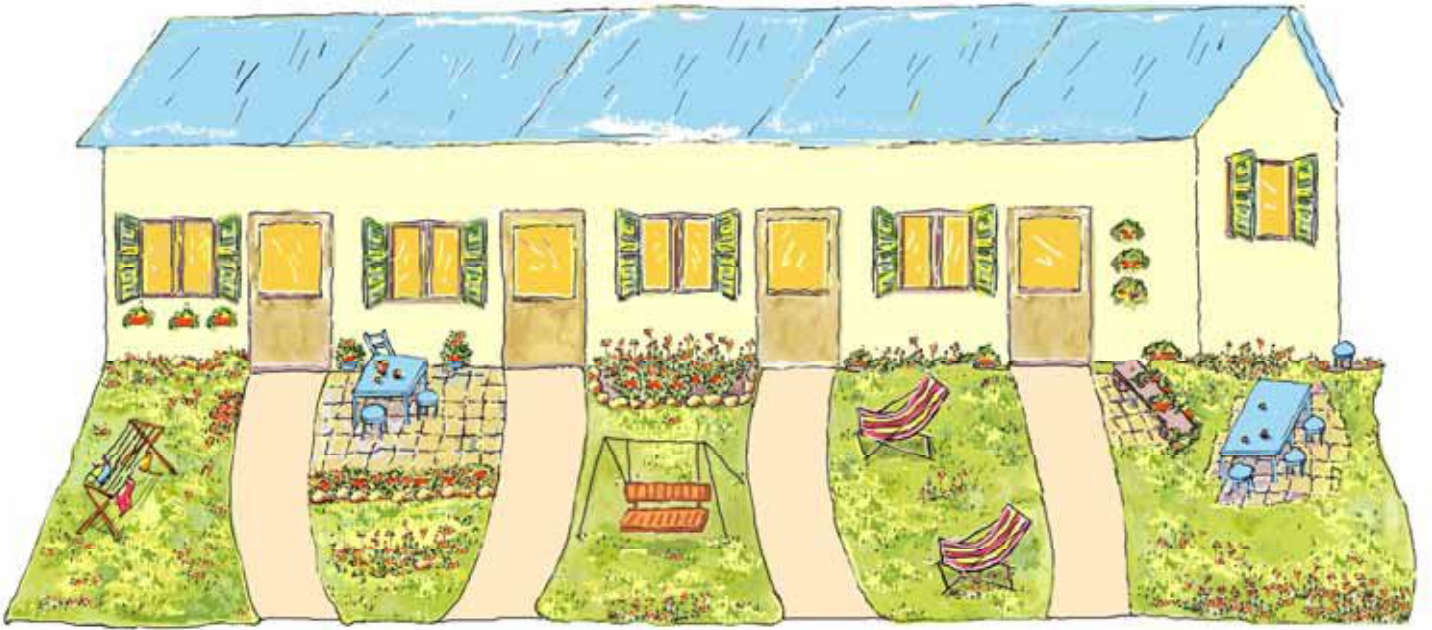
לֹא לָמַד אֵיךְ לַעֲשׂוֹת

כָּל אֱלֹהִים מְטַעְמִים,

וְלֹא יָדַע מִמַּעַדְנֵי הָעוֹלָם

וְנֶאֱבְדוּ מִמֶּנּוּ.

הכל דיבור שלו

לפי דברי רב מתוך שיעור (30.04.08) על המשבר העולמי

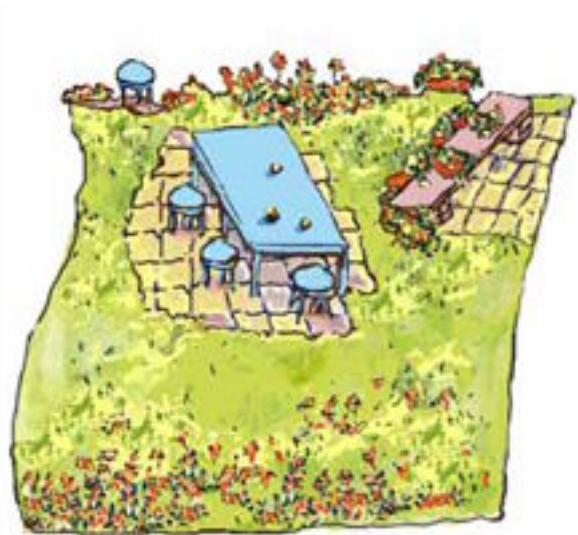
אם רק תשמע,
אם רק תפתח את הלב,
אז תתחיל לזהות,
שהוא רוצה לדבר איתך,
שהוא מדבר איתך.

שכל מה שעובר לך
במוח ובלב,
גם בך וגם מסביבך,
זה הכל דיבור שלו.

אַתָּה לֹא שׁוֹמֵעַ
וְלֹא רוֹאֶה
וְלֹא מְרַגֵּישׁ כָּלֹם
חוּץ מִמְּנוּ.

אֵין שׁוֹם דְּבָר,
לֹא אָנָשִׁים,
וְלֹא אֵף אֶחָד,
אֶלָּא רַק אֵיתוּ אַתָּה מְדַבֵּר,
וְזֶה הַשָּׁפָה שְׁלוֹ.

הַבְּעַת הָעוֹלָם,
הַרְגֵשׁת הַמְצִיאוֹת,
הַרְגֵשׁת הָעֶצְמִי,
זֶה שְׁפַת הַבּוֹרָא אֵיתְךָ.

מֶלֶךְ בָּא לְעִיר

משל רב"ש מתוך ספר "שלבי סולם"

א

מֶלֶךְ גָּדוֹל בָּא לְעִיר
וְלֹא מְסַפְּרִים לְכָל הָאֲנָשִׁים,
אֶלָּא רַק
לְקוֹמֵץ אֲנָשִׁים סִפְרוּ,

וְגַם לֹא לְכוֹלֵם
נִתְּנוּ רְשׁוֹת לְהִיכָנֵס
אֶלָּא לִיְחִידִים,

וְגַם הֵם צָרִיכִים
הַשְׁתַּדְּלוֹת גְּדוֹלָה
בֵּין הַשָּׂרִים,
שְׂיִהֶיָה לָהֶם
רִישׁוֹן לְהִיכָנֵס.

וְלֹא אָדָם אֶחָד
נִתְּנוּ רַק יְדִיעָה
שֶׁהַמֶּלֶךְ בָּא,
אָבֵל רְשׁוֹת כְּנִיסָה
לֹא נִתְּנוּ לוֹ.

וְהָאָדָם הַזֶּה,
אֵיךְ הוּא
נוֹתֵן תּוֹדָה,
לְאֵלֵה שְׁהוֹדִיעוּ לוֹ.

ב

וּמְשׁוּם זֶה,
שְׂמֵאוֹתָהּ יְדִיעָה
הוּא מְאֲמִין,

שְׁהַמֶּלֶךְ
בְּכַבּוּדוֹ וּבְעֶצְמוֹ
הוֹדִיעַ לוֹ
שֶׁהוּא נִמְצָא בְּעִיר,

הַגַּם שְׁלֵא נִתְּנוּ לוֹ
רְשׁוֹת לְהִיכָנֵס
וּלְשׁוֹחַח עִם הַמֶּלֶךְ,

מִכָּל מְקוֹם
עַל יְדֵי זֶה שְׂרׁוּאִים
שֶׁהוּא מְחַשֵּׁב אֶת יְדִיעַת
מְצִיאֹת הַמֶּלֶךְ,

תִּיכֶף נוֹתְנִים לוֹ רְשׁוֹת
לְהִיכָנֵס וּלְשָׂרֵת אֶת הַמֶּלֶךְ,
כִּי רוּאִים שֶׁהוּא
מְחַשֵּׁב אֶת הַמֶּלֶךְ.

דְּבַרֵי חֲכָמִים

משל מתוך "הקדמה לספר פנים מאירות ומסבירות" (אות א') של בעל הסולם

ההגדות,
המה נמשלים לתפוחים,
שתוכו נאכל
וחיצוניותו נזרקת,

שאין להחיצוניות
ערך של כלום,
ונמצא כל הערך והחשיבות
רק בהפנימיות והתוך.

וכן בדברי הגדה
אין בהפשטיות
הנראה לעיניים
שום מובן וחפץ,

זולת בתוכן הפנימי
הגנוז בהדברים,
שאינם נבנים אלא
על אדני חוכמת האמת,
המסור ליחידי סגולה.

ספר הוא גֶּשֶׁר

מתוך דברי רב (9.5.08) על "מאמר לסיום הזוהר"

הספר הזה הוא לא ספר,

אלא הוא קשר חי

בתוך ההבנה שלך,

בתוך ההרגשה שלך,

הוא הדו שיח שלך,

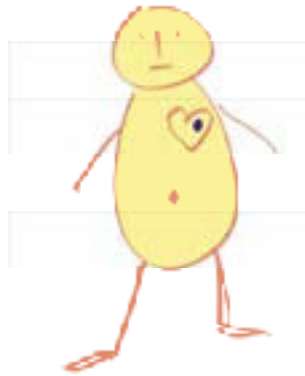
עם המערכת המתוקנת,

שאתה הולך ומתקדם אליה,

ונכלל בה יותר ויותר.

אם יש באדם מעט מצורת השפעה,
אז מתעורר בו כוח הבינה, מתיישבת בתוכו ההבנה,
והוא מקבל תשובה מבפנים.
אבל זה בא רק לפי עבודת האדם
הנקראת "הלב מבין".

עד כמה שיש בתוך הלב
התפתחות של הנקודה שבלב,
בינה (נקודה שבלב) על פני המלכות (לב),
אז הלב מתחיל להיות מבין,
ותופס בתוך אותה נקודה שבלב
את כל חוכמת ההתפתחות.

מתוך שיעור רב (6.1.04) על "הקדמה לספר הזוהר"

חוכמת הקבלה היא שיטה מדויקת מאוד שמבטאים אותה בטבלאות, נוסחאות ושרטוטים, אבל היא חוקרת את הרגש של האדם. האדם יחד עם ההרגשה משיג גם את ההבנה שלה. ההבנה הזאת באה מתוך הבנת הרגשות שלו שבהם מתרחשת התופעה. ואז הוא יודע את כל היוצרות של אותה תופעה - על איזה כוח של הפלי פועל איזה כוח של האור, ולמה כתוצאה מזה הוא מרגיש כך. הוא מתחיל להבין מה זה נקרא "להרגיש". שהרצונות שלו הם הלב, הם ההרגשה. והלב מבין, הרגש מבין. כי ההבנה וההרגשה באות בו תמיד יחד.

לפי דברי רב (14.03.08) על מאמר "תורת הקבלה ומהותה"

קבלה לעם